

Årsrapport 2000

Den norske stats oljeselskap as ble etablert som et heleid statlig selskap gjennom en enstemmig beslutning i Stortinget den 14. juni 1972. Selskapet har gjennom snart 30 år utviklet seg i tråd med formålsparagrafen til et fullt integrert oljeselskap, som i dag deltar i virksomhet i 23 land med en organisasjon som samlet teller 16 800 medarbeidere.

Statoil er i dag den ledende aktør på den norske kontinentalsokkel innenfor leting, utvinning av olje og gass og transport og har utviklet seg til å bli et viktig gasselskap i Europa. Selskapet har raffineringskapasitet i Norge, Danmark og Nederland. I Skandinavia er Statoil en ledende markedsfører av bensin og andre oljeprodukter.

Statoil eier dessuten 50 prosent av petrokjemiselskapet Borealis og 80 prosent av shipping-selskapet Navion, som er en av verdens ledende aktører innenfor bøyelasting.

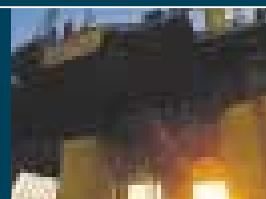
I de siste ti årene har selskapet gradvis bygget opp sterke posisjoner i utvalgte land innenfor undersøkelse og produksjon av olje og gass.

I 1985 ble statens interesser på norsk sokkel splittet opp mellom Statoil og Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE), som følge av myndighetenes ønske om å kanalisere store deler av inntektene fra petroleumsvirksomheten direkte inn i statskassen. Statoil ivaretar forvaltningen av de statlige eierandelene og markedsfører SDØEs olje- og gassvolumer.

Statoil fremstår i dag som et rendyrket kommersielt selskap med fokus på lønnsomhet og vekst innenfor utvalgte kjerneområder både oppstrøms og nedstrøms.

Regjeringen foreslo i desember 2000 å børsnotere Statoil, og samtidig selge deler av SDØEs portefølje til selskapet. Begrunnelsen er å styrke verdiskapningen i Statoil og på norsk sokkel og selskapets muligheter for videreutvikling i det europeiske gassmarkedet.

For å kunne utvikle Statoil har det vært nødvendig å foreta en optimalisering av porteføljen på norsk sokkel. I 2000 har Statoil foretatt en omfattende restrukturering både av sin organisasjon for undersøkelse og produksjon og sin samlede portefølje på norsk sokkel. Dette har lagt grunnlaget for økt verdiskapning der ressursene konsentreres i de områder der selskapet har de største forutsetninger for å kunne lykkes kommersielt og teknologisk.

Året 2000

GASSPRODUKSJONEN PÅ ÅSGARD-FELTET kom i gang 1. oktober fra verdens største flytende produksjonsplattform, Åsgard B. Samtidig kom gassrørledningen Åsgard transport frem til Kårstø i drift. Dermed ble Norskehavet åpnet som gassprovins med leveranser til de store kundene på Kontinentet via Europipe II.

STATOIL HAR REDUSERT drifts-, administrasjons- og letekostnadene med 1,3 milliarder kroner det siste året og med tilsammen 3,0 milliarder sammenlignet med nivået i 1998.

STATOIL DELTOK I SEKS NYE OLJEFUNN PÅ NORSK SOKKEL i løpet av året, hvorav fire egenopererte og to partneropererte.

DEN INTERNASJONALE LETE- OG PRODUKSJONS-VIRKSOMHETEN gikk i overskudd for første gang. Det ble gjort olje- og gassfunn i Aserbajdsjan, Kasakhstan, Angola og Nigeria.

DET BLE UNDERTEGNET AVTALE OM EN NY OLJE-RØRLEDNING fra Baku i Aserbajdsjan til havnebyen Ceyhan ved Tyrkias middelhavskyst. Det transporteres allerede olje i rør fra Baku til Novorossijsk i Russland og Supsa i Georgia, begge ved Svartehavet. Produksjonskapasiteten i Aserbajdsjan er i ferd med å øke, og ny transportkapasitet må til.

I IRLAND var det byggestart på et kraftverk i Dublin som eies av Statoil og det irske kraftselskapet ESB. Statoil er også medeier i gassfeltet Corrib vest for Irland som er det første som er oppdaget i republikken siden to mindre funn på 1970-tallet. På detaljmarkedsføringssiden er Statoil nå ledende i Irland.

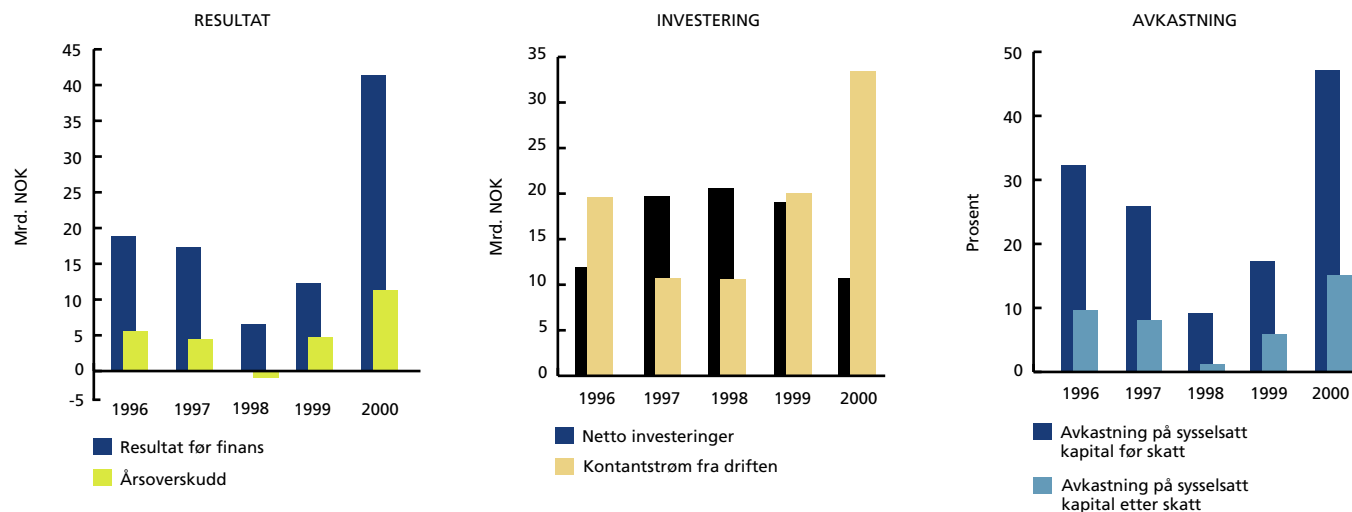
Innhold

- Beskrivelse av konsernet
- 1 Året 2000
- 2 Hovedtall med definisjoner
- 4 Bildeoppslag, Åsgard B
- 6 Konsernsjefens innledning: Et sterkere Statoil
- 7 Årsberetning
- 14 Virksomheten gjennom året
- 15 Undersøkelse og produksjon
- 26 Raffinering og markedsføring
- 31 Petrokjemi
- 33 Teknologi
- 34 Finansielle forhold
- 35 Mennesker, kompetanse og samfunn
- 40 Miljø
- 47 HMS-regnskapet
- 50 Miljødata
- 54 Årsregnskapet
- 55 Statoilkonsernet
- 77 Den norske stats oljeselskap a.s
- 93 Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE)
- 95 Konsernledelsen
- 96 Høydepunkter i Statoils historie

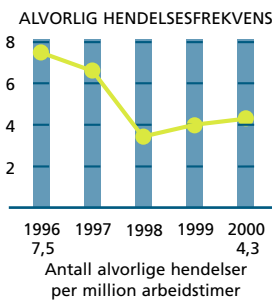
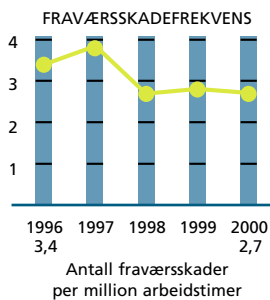
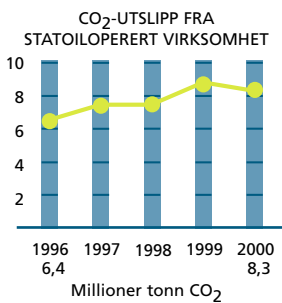
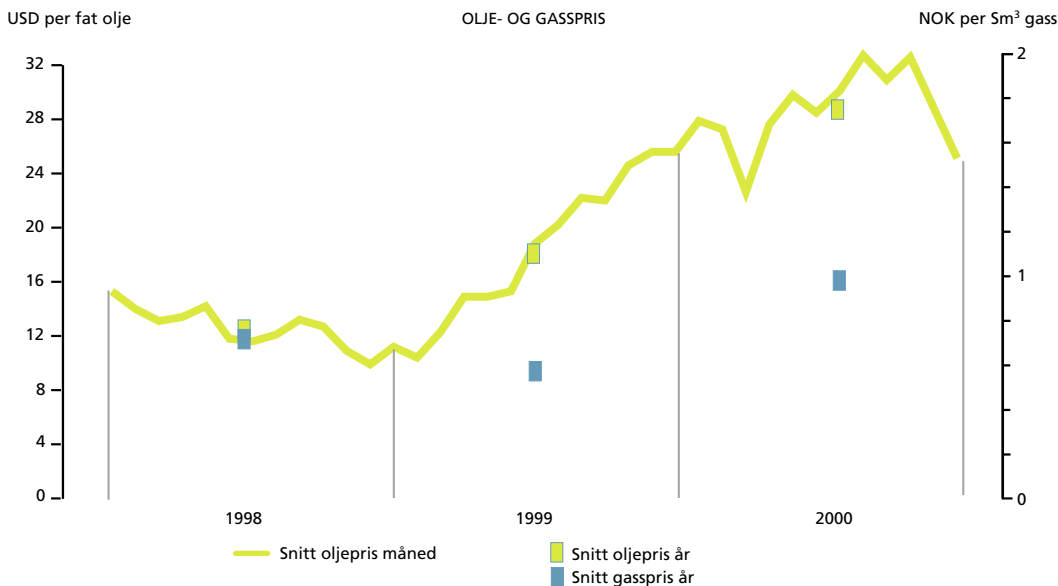
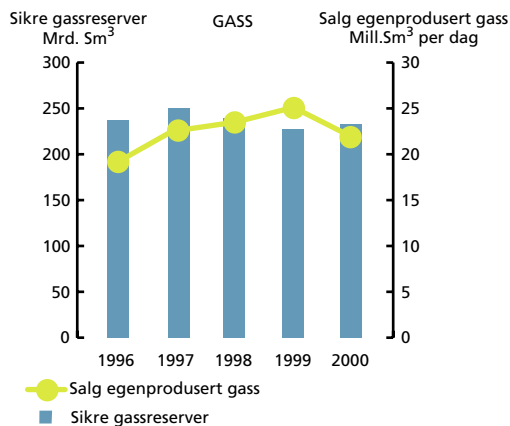
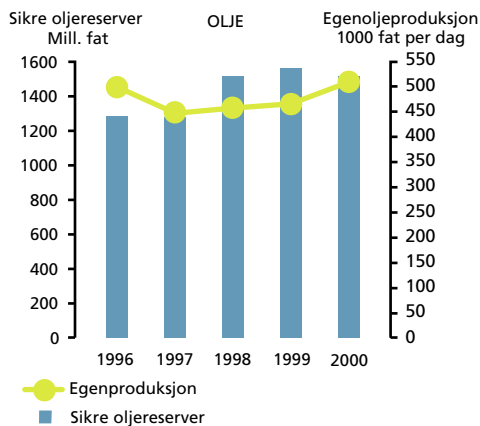
Forsidebildet viser fargene på Norne-skipet som speiler seg i Norskehavet på en rolig dag.

Hovedtall

HOVEDTALL I MILL. NOK	2000	1999	1998	1997	1996
Driftsinntekter	208 156	138 788	104 778	122 230	104 689
Resultat før finansposter	41 351	12 302	6 467	17 323	18 793
Resultat før skatt	38 071	13 470	4 215	14 321	18 480
Årsoverskudd	11 335	4 696	-56	4 402	5 493
Netto investeringer	10 714	19 036	20 533	19 667	11 910
Kontantstrøm fra driften før skatt	50 073	25 753	16 278	23 275	27 860
Kontantstrøm fra driften	33 459	20 037	10 562	10 656	19 638
Rentebærende gjeld	37 861	49 534	44 719	29 739	26 955
Egenkapital	52 435	44 821	42 967	41 918	38 881
Avkastning på sysselsatt kapital før skatt	47,1 %	17,3 %	9,1 %	25,8 %	32,2 %
Avkastning på sysselsatt kapital etter skatt	15,1 %	5,9 %	1,2 %	8,0 %	9,6 %
Egenkapitalrentabilitet	24,4 %	10,0 %	-0,2 %	11,0 %	14,9 %
Egenkapitalandel	30,2 %	27,2 %	30,9 %	33,6 %	31,9 %
Netto rentebærende gjeld/egenkapital	0,46	0,93	1,01	0,66	0,54
Leteutgifter (mill. NOK)	2 685	2 265	3 433	3 473	1 644
Egenoljeproduksjon * (1000 fat/dag)	509	465	457	448	499
Salg egenprodusert gass (mill. Sm ³ /dag)	21,9	25,1	23,5	22,5	19
Raffinerigjennomstrømning (1000 fat/dag)	315	268	268	273	250
Sikre oljereserver * (mill.fat)	1 517	1 562	1 513	1 279	1 285
Sikre gassreserver (mrd. Sm ³)	233	227,4	239,4	250,3	237,2

* Inklusiv kondensat og NGL

DEFINISJONER:

Sysselsatt kapital =
Gjennomsnittlig total kapital fratrukket ikke rentebærende gjeld

Avkastning på sysselsatt kapital før skatt =
Resultat før skatt plus lønnekostnader, i prosent av sysselsatt kapital

Avkastning på sysselsatt kapital etter skatt =
Resultat etter skatt plus lønnekostnader etter skatt, i prosent av sysselsatt kapital

Egenkapitalrentabilitet =
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital og minoritetsinteresser

Egenkapitalandel =
Egenkapital og minoritetsinteresser i prosent av totalbalansen eksklusiv leverandørgjeld til statens direkte økonomiske engasjement

Kontantstrøm fra driften før skatt =
Innbetalinger og utbetalinger fra driften fratrukket netto finansutbetalinger

Kontantstrøm fra driften =
Innbetalinger og utbetalinger fra driften fratrukket netto finansutbetalinger og betalte skatter

Reserver =
Sikre reserver representerer beregnede volumer av olje, gass og NGL, som basert på analyser av geologiske og tekniske data, med rimelig grad av sikkerhet kan utvinnes fra kjente reservoarer under gjeldende økonomiske og driftstekniske forhold

Fraværsskedefrekvens =
Angir antall fraværsskader per million arbeidstimer. Med fraværsskade menes yrkesskade som medfører fravær fra arbeidet (dagen der skaden inntraff medregnes ikke)

Alvorlig hendelsesfrekvens =
Antall uønskede hendelser med høyt tapspotensial per million arbeidstimer. En uønsket hendelse er en hendelse eller et hendelsesforløp som har forårsaket eller kunne ha forårsaket personskade, sykdom og/eller skade på/tap av eiendom, skade på miljøet eller tredjepart

Åsgard B på plass

Foto: Stern

Som en ruvende kjempe ligger Åsgard B, verdens største flytende produksjonsplattform for gass, i Norskehavet ved begynnelsen til et langt liv som en av norsk sokkels store produksjonsenheter. Gassleveransene fra Åsgard startet i henhold til avtalen med kjøperne på Kontinentet den 1. oktober 2000. Fra Åsgard er det knyttet rørledningsforbindelse til Kårstø og videre til Kontinentet. Fullførelsen av Åsgard-kjeden har knyttet en ny og stor gassprovins i Norskehavet til det norske transportsystemet for gass. Åsgard vil i mange år fremover bidra med store mengder gass til den daglige energiforsyning i Europa. En viktig komponent i den norske gassmaskinen er kommet på plass for Statoil, våre partnere, det norske samfunn og for kundene på Kontinentet.

Konsernsjefen: Et sterkere Statoil

Statoil har levert et rekordresultat. Vi har som andre oljeselskaper nytt godt av høye olje- og gasspriser samt gode raffineringmarginer. Vårt eget omstillingsprogram gir resultater. Kostnadsnivået er blitt lavere. I tillegg har vi styrket porteføljen gjennom salg av eiendeler utenfor våre kjerneområder. Vi er blitt mer effektive, også når vi sammenlignes med andre operatører på norsk og britisk sokkel.

Olje- og gassproduksjonen vår øker. Nye felt er satt i drift. Andre er under utbygging. Vi har gjort interessante funn, på norsk sokkel og internasjonalt. Vi har opprettholdt olje- og gassreservene våre selv, med økende produksjon.

Den systematiske satsingen på økt oljeutvinning gir uttelling. For femten år siden forventet vi en utvinningsgrad på litt under 50 prosent på Statfjordfeltet. For fem år siden mente vi at det skulle la seg gjøre å hente ut 61,4 prosent. Nå er utvinningsgraden beregnet til 65,6 prosent. Vi tror vi skal få den enda høyere, og vi har samme forventning til andre felt som vi opererer.

Tampen-området er et av våre aller viktigste produksjonsområder. Hittil er feltene Statfjord, Gullfaks, Snorre, Visund og Kvitebjørn utviklet hver for seg. Nå må vi fjerne grensene mellom ni lisenser og se videreutviklingen av området under ett. Vi må som rettighetshavere enes om en felles strategi. Det vil kreve eiermessige tilpasninger om vi skal finne den beste løsningen. For Statoil - som den sentrale aktøren i Tampen - er dette en av våre viktigste oppgaver fremover. Oppsiden for rettighetshaverne er høy:

- En milliard fat i ekstra utvinning.
- 50 milliarder kroner i økte verdier.

Men Statoil er mer enn norsk sokkel. Vi har beveget oss ut til lovende petroleumsprominenser internasjonalt. Vi har sterke posisjoner i det globale oljemarkedet, i det europeiske gassmarkedet og i detaljmarkedet i Skandinavia, Irland, Polen og Baltikum. Statoil er blitt et verdifullt merkenavn.

Det var neppe mange som ved etableringen av Statoil i juni 1972 forestilte seg at Norge ved århundredskiftet skulle være en av verdens største olje- og gassseksportører, og at Statoil skulle være den ledende operatøren

på norsk sokkel. Som operatør er Statoil ansvarlig for mer enn halvparten av samlet norsk olje- og gassproduksjon.

Stortingsdebatten om opprettelsen av et statlig oljeselskap var tvert i mot preget av nøkternhet, og erkjennelse av at dette var en ny næring med betydelig risiko. Vi kunne få en hverdag med tap og feilslag. Beslutningstakerne mente likevel det var viktig å ha et heleid statlig selskap for at staten skulle dra størst mulige fordeler av og oppnå den ønskede styring med utviklingen av landets petroleumsressurser.

I den tidlige fasen ble Statoil tillagt oppgaver utover det forretningsmessige. Disse er gradvis overtatt av staten som forvaltningsmyndighet. I dag konkurrerer vi på lik linje med andre selskaper om nye oppgaver på norsk kontinentalsokkel. Vi måles på våre resultater. Vi skal være like effektive og lønnsomme som de beste konkurrentene.

Statoil er ikke lenger et industrielt virkemiddel for myndighetene. Privilegiene er borte.

Utvidet eierskap er derfor en naturlig utvikling. Det vil øke vår forretningsmessige handlefrihet. Vi vil få de samme rammebetingelser som konkurrentene. Det vil gi oss mer konkurransekraft og er et viktig virkemiddel for videreutvikling av Statoil.

Statoil har et godt utgangspunkt for å møte nye eiere.

Vi har et betydelig - og langsiktig - ressursgrunnlag. Vi har et meget kompetent teknologisk miljø, og sterke posisjoner i olje- og gassmarkedene.

Vi skal levere det vi lover. Det betyr fokus på effektivitet og lønnsomhet. På kapitaldisiplin. På nye forretningsmuligheter, hjemme og ute. På helse, miljø og sikkerhet. På maksimal verdiskaping.

Vi skal utvikle Statoil til et sterkt og kompetent selskap med en horisont ut over norsk sokkel.

Olav Fjell

INNLEDNING

Statoilkonsernets årsoverskudd i 2000 ble 11,3 milliarder kroner. Dette er 6,6 milliarder kroner bedre enn i 1999. Resultatet før finansposter ble 41,4 milliarder kroner, en økning på nærmere 240 prosent i forhold til året før. Driftsinntektene var 208,2 milliarder kroner, en økning på 50 prosent. Avkastningen på sysselsatt kapital økte fra 5,9 prosent i 1999 til 15,1 prosent.

Styret er tilfreds med resultatet, som er det beste konsernet har oppnådd.

Den sterke resultatforbedringen skyldes hovedsakelig

- høyere oljepris, dollarkurs og raffineringmarginer,
- høyere oljeproduksjon,
- kostnadsreduksjoner.

Arbeidet med omstilling, kostnadsreduksjoner og restrukturering gir de ønskede forbedringer. Styret opprettholder fokus på økt effektivitet og sterk kapitaldisiplin i alle virksomhetsområdene. Selskapets forbedringsprogram videreføres i 2001.

Gode resultater innen helse, miljø og sikkerhet er avgjørende for konsernets verdiskaping og posisjon. Dessverre har det i 2000 vært fire dødsulykker hos leverandører mens de utførte arbeid for Statoilkonsernet. Dette understreker nødvendigheten av økt kraft i forbedringsarbeidet slik at alvorlige ulykker unngås og sikkerhetsnivået forbedres ytterligere.

Regjeringen har i Stortingsproposisjon nr. 36 (2000-2001) lagt fram forslag som vil styrke Statoil. Etter styrets syn vil utvidet eierskap og tilførsel av andeler fra statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) øke selskapets konkurransekraft og evne til å gjennomføre sin strategi. Styret vil påpeke at mulighetene for verdiskaping i viktige områder på norsk sokkel kan styrkes ved at myndighetene benytter en enda høyere andel av SDØE for verdiskapingsformål.

UTVIKLINGEN I STATOILS VIKTIGSTE MARKEDER

Utviklingen i det globale oljemarkedet har det siste året vært preget av OPEC-landenes tiltak for å styre oljeprisen. OPEC søker å balansere markedet ved å tilpasse produksjonsnivået til forventet utvikling i etterspørselen. Den gjennomsnittlige prisen på Brent

Ole Lund er høyesterettsadvokat, og har tidligere vært leder av styret blant annet i Den norske Bank og ved Oslo Børs. Lund ble utnevnt til styreformann i Statoil i 1999.

Blend-olje steg fra 18,0 dollar (140 kroner) per fat i 1999 til 28,5 dollar (251 kroner) per fat i 2000.

Etterspørselen etter gass øker fortsatt i Vest-Europa. Det er et voksende marked for salg av gass på kortere kontrakter. Utviklingen i oljeprisen har ført til høyere priser på den gassen Statoil har eksportert til det europeiske kontinentet. Gjennomsnittlig gasspris har vært 0,99 øre per Sm³, en økning på rundt 70 prosent sammenlignet med året før.

Marginene ved raffineriene på Mongstad og i Kalundborg er i gjennomsnitt mer enn doblet i forhold til 1999.

Restruktureringen i olje- og gassindustrien fortsatte i 2000 med fusjoner, oppkjøp og etablering av nye allianser. I økende grad skjer strukturendringene i den europeiske energisektoren der gassmarkedet blir deregulert. Statoils styre forventer at liberaliseringen av de europeiske energimarkedene vil skjerpe konkurransen og føre til nye strukturendringer.

STATOILS LØNNSOMHET BEDRES

Statoil har redusert drifts- og administrasjonskostnadene samt letetekostnadene med tilsammen 3 milliarder kroner i forhold til nivået i 1998. Av dette er 1,3 milliarder kroner realisert det siste året. Reduksjonene er i samsvar med forbedringsprogrammet som ble etablert i 1999. Styret er tilfreds med resultatene, som i vesentlig grad bidrar til å styrke Statoils underliggende lønnsomhet.

Undersøkelser av effektiviteten til de ulike operatørene på norsk og britisk sokkel blir gjennomført årlig av McKinsey. Statoils posisjon er i den siste undersøkelsen betydelig forbedret. Selskapet er nå blant de mest

effektive operatørene. Det er også en positiv utvikling når det gjelder selskapets funn- og utbyggingskostnader. Gjennomsnittlige funnkostnader for de siste tre årene har sunket fra 2,1 dollar per fat til 1,6 dollar per fat. Tilsvarende tall for driftskostnader per enhet for selskapets olje- og gassproduksjon har sunket fra 3,5 til 3,3 dollar per fat. Styret legger stor vekt på at Statoil som den ledende operatøren på norsk sokkel, også må være den mest effektive.

Siden 1996 har Statoil arbeidet med sikte på innføring av felles administrative arbeidsprosesser i selskapet. Hele organisasjonen og alle ansatte er i større eller mindre grad berørt av endringene. Prosjektet er gjennomført innenfor kostnadsrammen, og har lagt grunnlaget for mer effektive og forenklede arbeidsprosesser som vil gi kostnadsbesparelser.

Restruktureringen av konsernets portefølje innebærer at sysselsatt kapital er redusert med 15 milliarder kroner, tilsvarende 17 prosent i forhold til utgangen av 1998. Virksomheten på norsk sokkel konsentreres om kjerneområder der selskapet har muligheter til størst verdiskaping. Flere andeler i felt og lisenser utenfor selskapets kjerneområder er solgt. Internasjonalt konsentreres virksomheten rundt fire kjerneområder. Statoil har derfor solgt sine andeler i Mexicogolfen, og avsluttet salget av Statoil Energy i USA. Konsernets samlede portefølje skal fortsatt videreutvikles gjennom kjøp, salg og bytteavtaler. Salget av selskapets andeler i Kashagan-feltet i Kasakhstan i februar 2001 er et ledd i denne videreutviklingen.

HØYT AKTIVITETSNIVÅ I KONSERNET

Undersøkelse og produksjon

Resultat før finansposter for undersøkelse og produksjon var 36 191 millioner kroner mot 12 593 millioner kroner i 1999. Resultatet fordeler seg med et overskudd på 35 373 millioner kroner fra norsk sokkel, og et overskudd på 818 millioner kroner fra undersøkelse og produksjon internasjonalt. Økt oljepris, dollarkurs og kostnadsbesparinger er årsaken til resultatfremgangen.

Statoils samlede olje- og gassproduksjon var i 2000 på 647 000 fat oljeekvivalenter (o.e.) per dag mot 624 000 fat o.e. per dag året før. Den internasjonale produksjonen, 67 000 fat o.e. per dag, var noe lavere på grunn av salget av Statoil Energy i USA. Driftsregulariteten for de Statoilopererte produksjonsanleggene og transportsystemene har vært god.

På norsk sokkel har Statoil startet oljeproduksjon fra Sygna-feltet og Heidrun Nordflanken, samt gassproduksjon fra Åsgard-feltet med eksport via Åsgard Transport og Kårstø. Åsgard er det største og mest komplekse produksjonsanlegget som er satt i drift på norsk sokkel. Ferdigstilling av anleggene i henhold til timeplan og reviderte kostnadsanslag har ført til meget høy aktivitet på feltet. Det må nå gjennomføres reparasjoner på undervannsinstallasjonene på grunn av leveranser som ikke har vært i henhold til avtalte spesifikasjoner.

Som operatør har Statoil begynt utbyggingen av Kvitebjørn- og Glitne-feltene. Selskapet arbeider med planer for utbygging av Mikkell-, Snøhvit- og Kristin-feltene.

Statoil hadde per 31. desember 2000

bokførte olje-, NGL- og gassreserver på 2983 millioner fat o.e. Dette er samme nivå som året før. Produksjonen det siste året er kompensert gjennom nye funn, revisjon av tidligere reserveanslag og oppgradering av eksisterende funn. Vel 50 prosent av konsernets sikre reserver er olje og NGL. De internasjonale bokførte reservene er hovedsakelig olje, og utgjør i størrelsesorden 30 prosent av konsernets samlede olje- og NGL-reserver. Prinsippene for bokføring av sikre gassreserver fra norsk sokkel er endret. Nå bokføres som sikre gassreserver de mengdene som er kontraktsfestet eller har markedsadgang.

Styret ser det som en av selskapets viktigste oppgaver å skape økte verdier på norsk sokkel. Statoil arbeider med planer om videreutvikling av Tampen, et av de modne områdene som omfatter Statfjord-, Gullfaks- og Snorre-feltene. Målsettingen er å kunne øke utvinningen av olje- og gassressursene ytterligere, samt redusere kostnadene gjennom større samordning mellom de ulike feltene. På Halten-området i Norskehavet er det også mulig å hente ut store økonomiske verdier ved en bedre samordning av områdeutviklingen.

Statoils internasjonale lete- og produktionsvirksomhet er fortsatt i en oppbygningsfase. Virksomheten gir nå overskudd, men styret konstaterer at det tar lenger tid å utvikle flere av olje- og gassfunnene som er gjort internasjonalt enn tidligere forventet.

I 12 av 19 letebrønner hvor Statoil har deltatt internasjonalt i 2000 er det påvist hydrokarboner. Det er gjort særlig interessante funn i Nigeria, Angola og Kaspiahavet. I Venezuela har produksjonen kommet i gang fra Sincor-prosjektet, mens utviklingen av

LL652 tar lenger tid enn forventet. Girassolfeltet i Angola skal etter planen settes i produksjon i inneværende år. Det er besluttet å delta i et større gassprosjekt i Vietnam og i utviklingen av Corrib-feltet i Irland. Selskapet har senere besluttet å selge sin andel i Vietnam-prosjektet.

Avtaler om legging av en eksportørledning for olje fra Aserbajdsjan til Ceyhan i Tyrkia er godkjent av myndighetene i Aserbajdsjan, Georgia og Tyrkia. Avtalene gir grunnlag for å etablere rammeverket for rørleggingsprosjektet og de tekniske løsningene. Fremdriften i arbeidet er viktig for videre utbygging av Azeri - Chirag - Gunashli-feltet i Aserbajdsjan.

I Iran har Statoil inngått interessante samarbeidsavtaler med det nasjonale oljeselskapet, NIOC.

Styret legger stor vekt på at Statoil utvikler seg som operatør internasjonalt. Det vil gi større muligheter til å utnytte selskapets teknologi- og kompetansebase fra norsk sokkel. Statoil er et betydelig teknologiselskap. Styret legger vekt på at selskapet skal videreutvikles som et teknologiselskap gjennom en fokusert innsats innenfor sentrale satsingsområder som økt geologisk forståelse og leting, økt reservoarutnyttelse, undervannsløsninger, og konvertering av gass til væske.

Gass

Hovedtyngden av selskapets gassproduksjon avsettes i henhold til langsiktige salgskontrakter med kjøpere på kontinentet. Statoil har det siste året også benyttet markedet for korttidssalg. Det er solgt gass til kunder i Storbritannia, Tyskland, Frankrike og Belgia.

På grunn av utviklingen i det britiske gassmarkedet vil selskapets datterselskap Alliance Gas legge om driften og konsentrere seg om færre og større gasskunder. Styret legger stor vekt på at det utvikles en mer robust og kostnadseffektiv virksomhet i Storbritannia.

Statoil er operatør for et omfattende transportsystem fra norsk sokkel til markedene i Europa. Dette systemet omfatter 6 000 km rørledning og industrianlegg på Tjeldbergodden, Kollsnes, Mongstad og Kårstø. Den nye rørledningen fra Åsgard-feltet til Kårstø knytter et nytt område på norsk sokkel sammen med de europeiske gassmarkedene, og er viktig for videreutviklingen av gassressursene i Norskehavet. Det norske transportsystemet har stor fleksibilitet og har hatt 100% regularitet i forhold til kjøperne av gass også det siste året.

Regjeringen har foreslått å etablere et nytt transportselskap for gass på norsk sokkel. Selskapet skal ikke eie rørledninger eller landanlegg, men ha det overordnede ansvar for driften av systemet. Statoil skal utføre sine nåværende tekniske driftsoppgaver etter avtale med det nye transportselskapet.

Regjeringen foreslår dessuten at Statoil fortsatt skal ha ansvar for markedsføringen av SDØEs gassressurser. Statoil har gjennom mange år opparbeidet både markedsposisjoner og kompetanse i det europeiske gassmarkedet og er godt rustet til å møte utfordringene på gassiden.

Styret er opptatt av at Statoil arbeider aktivt for å finne løsninger som kan øke utnyttelsen av gass i Norge, og samtidig møte selskapets avkastningskrav.

Lill Heidi Bakkerud er utdannet prosessstekniker og har arbeidet i petrokjemianleggene på Rafnes og på Gullfaks-feltet. Hun er nå fagforeningsleder i Statoil på heltid, og ble valgt inn i Statoils styre i 1998.

Marit Bakke er sivilingeniør i petroleumsteknologi. Hun har arbeidet i Statoil siden 1992, og var tidligere ansatt i et oljeservice-selskap. Hun er nå overingeniør i Statoil, og jobber med Gullfaks-brønner. Hun ble valgt inn i Statoils styre våren 2000.

Stein Bredal har arbeidet 25 år på oljeplattformer, hvorav 7 år på utenlandsk sokkel. Han har jobbet som boredekkarbeider, tårnmann, materialforvalter og hovedverneombud. Han har i snart 3 år vært hovedtillitsvalgt for YS i Statoil. Han ble medlem av Statoils styre i 2000.

Kirsti Koch Christensen er professor og rektor ved Universitetet i Bergen. Hun ble medlem av Statoils styre i 1999.

Raffinering og markedsføring

Raffinering og markedsføring hadde et overskudd på 4 557 millioner kroner, sammenlignet med et underskudd på 276 millioner kroner året før.

Statoil solgte i 2000 gjennomsnittlig 2 millioner fat olje per dag. Oljehandelen omfatter konsernets egenolje, oljevolumer kjøpt fra statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) og handel med 3. parts olje. De økonomiske resultatene er ikke så gode som året før, hovedsakelig som følge av en betydelig varelagergevinst i 1999. Regjeringen legger opp til at viktige sider ved dagens organisering av oljeavsetningen videreføres for å sikre at inntektene fra salg av statens olje maksimeres og tilpasses strukturforholdene i oljemarkedet. Statoil vil derfor forestå salg av all SDØE-olje.

Selskapets raffinerier har oppnådd sitt beste resultat noensinne. Dette skyldes i hovedsak høyere raffineringmarginer og dollarkurs, samt god kapasitetsutnyttelse. Forbedringsprogrammene på Mongstad og Kalundborg gir resultater. Nye tiltak er likevel nødvendig for at raffineriene skal bli like effektive som de fremste konkurrentene. Samarbeidsavtalen mellom Mongstad og Pernis-raffineriet i Rotterdam sikrer større markedsfleksibilitet og bidrar til mer effektiv drift på Mongstad.

Statoil Detaljhandel Skandinavia, som omfatter bensinstasjonene i Norge, Sverige og Danmark, og nå eies 50 prosent av Statoil, har bedre resultater enn i 1999. Den øvrige markedsføringsvirksomheten viser svakere resultater enn i fjor. Hovedårsaken er synkende etterspørsel etter fyrings- og gassoljer

i Skandinavia og dermed reduserte marginer. Resultatet reflekterer også at selskapets internasjonale detaljmarkedsføring fremdeles er i en oppbyggingsperiode.

Resultatet fra driften av Navion er vesentlig styrket i forhold til fjoråret, hovedsakelig på grunn av økt aktivitet og bedre utnyttelse av flåten innenfor bøyelasting, samt bedre rater for råolje- og produkttankerne. Arbeidet med restrukturering av Navion videreføres.

Petrokjemi

Overskuddet for petrokjemi ble 441 millioner kroner mot et underskudd på 23 millioner i 1999. Samlet sett er det likevel et noe svakere resultat fordi det ble foretatt nedskrivninger på 500 millioner kroner i 1999.

Metanolvirksomheten viser for første gang positivt resultat på grunn av høye priser, effektiv drift og god kostnadskontroll.

Resultatet fra Borealis er imidlertid svekket på grunn av høye råstoffkostnader og lavere produksjon ved flere av selskapets produksjonssteder. Borealis har åpnet en ny fabrikk i Østerrike basert på egen teknologi. I Abu Dhabi går arbeidet med bygging av et nytt petrokjemianlegg etter planen. De nye anleggene vil, sammen med det pågående forbedringsarbeidet, styrke selskapets posisjon i Europa og legge grunnlaget for økt virksomhet utenfor Europa.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Statoils mål innen helse, miljø og sikkerhet er null skader, ulykker og tap. Styret vil understreke at sikkerhetsarbeidet i konsernet har høy oppmerksomhet. Det er imidlertid viktig

å forsterke innsatsen fordi det etter flere år med positiv utvikling er tegn til stagnasjon.

Det har vært fire dødsfall hos leverandører som har utført arbeid for Statoil og Navion. Styret er opptatt av at ulykkene blir gransket grundig slik at det kan settes i verk tiltak som kan bidra til at tilsvarende ulykker unngås i fremtiden.

Antall personskader og fraværsskader er redusert. Personskadefrekvensen som angir antall personskader per million arbeidstimer, er redusert fra 10,3 i 1999 til 10,1 i 2000. Fraværsskadefrekvensen som angir antall personskader som medførte fravær per million arbeidstimer, er redusert fra 2,8 til 2,7. Sykefraværet er redusert fra 3,6 prosent i 1999 til 3,5 prosent i 2000.

Antall alvorlige hendelser er redusert fra 342 i 1999 til 310 i 2000. Frekvens som angir antall hendelser med høyt tapspotensial per million arbeidstimer er økt fra 4,0 til 4,3. Styret konstaterer at noen av hendelsene har vært svært alvorlige, og gjør det nødvendig med grundig oppfølging. Det pågående arbeidet med å styrke selskapets sikkerhetskultur og ledernes rolle er svært viktig. Det blir lagt stor vekt på å avdekke svakheter i sikkerhetsarbeidet og deretter gjennomføre nødvendige forbedringstiltak.

Det er også satt i gang et større prosjekt som skal gjennomgå, kartlegge og beskrive den tekniske sikkerhetstilstanden på hvert av selskapets anlegg til havs og på land. Gjennom prosjektet vil selskapet kunne identifisere behov for tiltak. Utviklingen skal følges over anleggets levetid og danne grunnlag for et systematisk forbedringsarbeid på sikkerhetssiden.

Jérôme M. Contamine har vært executive vice president og CFO i Vivendi Environnement siden juni 2000. Han kom da fra TotalFinaElf. Tidligere har han bl.a. vært rådgiver ved den franske riksrevisjonen. Han har vært styremedlem i flere bedrifter og sjef for Elf i Norge. Han ble medlem av Statoils styre i 2000.

Finn A. Hvistendahl har tidligere hatt ledende stillinger i Norsk Hydro og har vært konsernsjef i Den Norske Bank. Han er nå styreleder i Orkla. Han ble medlem av Statoils styre i 1999.

Bente Rathe er visekonsernsjef i Gjensidige NOR. Hun ble medlem av Statoils styre i 1999.

Ellen Stensrud er nå informasjonssjef i LO, der hun har vært ansatt siden 1990. Hun har hatt en rekke tillitsverv i ulike styrer og utvalg og ble medlem av Statoils styre i 2000.

De totale CO₂-utslippene fra konsernets olje- og gassvirksomhet ble redusert i 2000 på grunn av salget av Statoil Energy. På norsk sokkel var det en mindre økning i utslippene fra Statoilopererte installasjoner fordi nye felt er satt i drift.

Statoil har over flere år gjennomført tiltak for å begrense CO₂-utslippene fra virksomheten. På Sleipner fjernes og injiseres store mengder CO₂. Omkring 1 million tonn CO₂ blir hvert år ført tilbake i et reservoar i undergrunnen. Sleipner-prosjektet er omfattet med betydelig interesse også internasjonalt. Andre gjenvinnings- og optimaliseringstiltak på Sleipner har redusert utslippene med 0,3 millioner tonn. Til sammen har tiltakene gitt en reduksjon i årlige CO₂-utslipp fra norsk sokkel på 13 prosent. På Åsgard-feltet er det tatt i bruk ny teknologi som skal sikre at utslippene av klimagasser per produsert enhet er blant de laveste på verdensbasis.

Styret er positiv til innføring av et system for handel med utslippkvoter for klimagasser i Norge i henhold til Kyoto-protokollen. Systemet må imidlertid utformes slik at industriell virksomhet i Norge ikke får en kostnadmessig ulempe i forhold til konkurrerende industri utenlands.

Statoil gjennomfører regelmessige helse-, arbeidsmiljø- og organisasjonsundersøkelser. Undersøkelsen for år 2000 viser at selskapet har et godt arbeidsmiljø. Den omfattende omstillingsprosessen i konsernet har imidlertid gitt noe svakere resultater i forhold til tidligere undersøkelser når det gjelder synet på arbeidsmiljø, motivasjon og trivsel. Det er viktig å bygge en sterk bedriftskultur. Det er derfor satt i gang et arbeid med videreutvik-

ling av selskapets verdigrunnlag hvor hele organisasjonen trekkes aktivt med.

Det vises til omtalen av helse, miljø og sikkerhet i virksomhetsbeskrivelsen.

KONSERNETS ØKONOMISKE UTVIKLING

Statoil hadde i 2000 samlede brutto driftsinntekter på 208 156 millioner kroner.

Det ble oppnådd et resultat før finansposter på 41 351 millioner kroner, mot 12 302 millioner kroner året før. Resultatet før skatt var 38 071 millioner kroner. Årsoverskuddet ble 11 335 millioner kroner mot 4 696 millioner kroner i 1999.

Resultat før finansposter for undersøkelse og produksjon var 36 191 millioner kroner mot 12 593 millioner kroner i 1999. Resultatet fordeler seg med et overskudd på 35 373 millioner kroner fra norsk sokkel, og et overskudd på 818 millioner kroner fra undersøkelse og produksjon internasjonalt. Raffinering og markedsføring hadde et overskudd på 4 557 millioner kroner, sammenlignet med et underskudd på 276 millioner kroner året før. Overskuddet for petrokjemi ble 441 millioner kroner mot et underskudd på 23 millioner i 1999.

Statoils netto investeringer utgjorde 10 714 millioner kroner mot 19 036 millioner kroner i 1999. Investeringene er finansiert av kontantstrøm fra driften, som utgjorde 33 459 millioner kroner i 2000 mot 20 037 millioner kroner i 1999.

Konsernets rentebærende gjeld var per 31.12.2000 på 37 860 millioner kroner, en nedgang på 11 674 millioner siden forrige årsskifte. Konsernets gjeldsgrad er 46,3 prosent. Etter styrets syn er dette tilfredsstillende.

Konsernet hadde 13,6 milliarder kroner i bankinnskudd og andre likvide verdipapirer per 31.12. 2000. Den samlede rentebærende gjelden er hovedsakelig i amerikanske dollar og valutaer innenfor Euro-området. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på konsernets langsiktige lån var stabil på omkring 13 år. Den gjennomsnittlige rentekostnaden i 2000 var 6,2 prosent mot 5,2 prosent året før.

Statoil forvaltet ved årsskiftet 19,8 milliarder kroner i obligasjoner, sertifikater og aksjer. Kapitalforvaltningen omfatter hovedsakelig midler fra Statoil Forsikring AS og Statoils Pensjonskasser (som ikke konsolideres inn i Statoils regnskap). For 2000 utgjorde den gjennomsnittlige avkastningen på denne kapitalen 4,7 prosent.

I tillegg til Statoils egne økonomiske andeler har selskapet ivaretatt Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) i den norske olje- og gassvirksomheten. Statoil fører separat regnskap for SDØE. I Statoils regnskap inngår kun selskapets egne økonomiske andeler.

For å få bedre sammenligningsgrunnlag med konkurrentene og kunne gi en enklere tilgang til kapital, skal konsernets finansielle rapportering være i samsvar med amerikanske regnskapsprinsipper (USGAAP) fra 2001. USGAAP fungerer tilnærmet som en bransjestandard for de internasjonale oljeselskapene. I den grad det er forenlig med god norsk regnskapspraksis (NGAAP) har Statoil i 2000 endret anvendelsen av regnskapsprinsippene innenfor noen områder for å tilnærme NGAAP til USGAAP.

I henhold til regnskapslovens paragraf 3-3 bekrefter styret at grunnlaget for fortsatt

Ingvar M. Sviggum er konserndirektør i Ford of Europe Inc., European Sales Operations. Han ble medlem av Statoils styre i 1999.

Knut Åm har tidligere hatt en rekke sentrale lederstillinger i Phillips Petroleum. Han ble medlem av styret i Statoil i 1999.

drift er til stede. Årsregnskapet for 2000 er utarbeidet i samsvar med dette.

For morselskapet, Den norske stats oljeselskap a.s, ble årsoverskuddet 9 431 millioner kroner.

Styret anbefaler at 50 prosent av konsernets årsresultat utbetales i utbytte og foreslår følgende disponering av årsoverskuddet i morselskapet Den norske stats oljeselskap a.s. (i millioner kroner):

Avsatt til utbytte	5 668
Overført til opptjent egenkapital	<u>3 763</u>
Årets overskudd	<u>9 431</u>

KONSERNETS VIDEREUTVIKLING

Statoil har de siste to årene gjennomført en krevende omstillings- og forbedringsprosess som har forbedret selskapets kostnadseffektivitet. Lønnsomheten og den finansielle stillingen er god og gir konsernet handlefrihet. Regjeringens forslag i St.prop. nr. 36 (2000 - 2001) vil gi et sterkere Statoil.

Regjeringen foreslår at inntil 33 prosent av selskapets aksjer skal kunne selges, og at mellom 10 prosent og 25 prosent skal kunne noteres på børs. Styret er opptatt av at det blir et likvid marked for selskapets aksjer slik at selskapet oppfattes som en attraktiv investering.

Regjeringen har foreslått at SDØE-andeler tilsvarende 20 prosent av verdiene i statens direkte økonomiske engasjement skal inngå i en restrukturering av det statlige engasjementet. Regjeringens forslag om å selge 15 prosent av andelene til Statoil vil kunne føre til at konsernets olje- og gassproduksjon øker med om lag 30 - 35 prosent.

Etter styrets syn vil den foreslåtte eiermodellen bidra til å gi Statoil en klarere profil, med vekt på økonomisk lønnsomhet og langsiktig verdiskaping. Styret ser det dessuten som viktig at eierstrukturen kan gi selskapet samme finansielle og markedsmessige handlefrihet som konkurrentene, både i Norge og i utlandet.

Statoil skal videreutvikles etter forretningsmessige kriterier for å skape best mulig avkastning over tid på den investerte kapitalen. Styret har initiert arbeidet med et særskilt prospekt for børsnotering hvor alle relevante forhold om selskapet skal omtales.

Grunnlaget for prospektet er konsernets hovedstrategi som innebærer fokusert satsing innenfor de ulike virksomhetsområdene.

Statoil vil fortsatt ha en relativt større del av sin virksomhet oppstrøms enn de fleste konkurrentene.

Selskapet har en sterk forretningsmessig posisjon på norsk sokkel. Statoil er en effektiv operatør med solid teknologisk basis. Virksomheten på norsk sokkel har stor betydning for konsernets løpende inntjening. Statoil vil utnytte sine konkurransemessige fortrinn til å utnytte verdiskapingspotensialet i selskapets kjerneområder.

Den internasjonale oppstrømsvirksomheten representerer en videreføring av konsernets posisjon og kompetanse, og vil være avgjørende for selskapets evne til å vokse. Internasjonalt vil selskapet fokusere på et fåtall områder, og utvikle forretningsmuligheter som kan gi operatørskap.

Videreutvikling av Statoil som gasselskap er en sentral del av konsernets strategi. Statoil har som en stor gassleverandør til

Europa et godt grunnlag for utvikling av et større engasjement i europeisk gassvirksomhet. Avkastningen fra eksisterende kontrakter og anlegg skal maksimeres, samtidig som det utvikles markeder for salg av ny gass.

Innenfor foredlings- og markedsvirksomheten har Statoil et godt grunnlag for økt verdiskaping ved å utnytte sitt merkenavn, kundebase og synergimuligheter mellom oppstrøms- og nedstrømsvirksomheten.

Etter styrets oppfatning har forbedrings tiltakene styrket Statoil som et robust, lønnsomt selskap. Regjeringens forslag om privatisering av Statoil og tilførsel av SDØE-andeler vil gi større kraft til å gjennomføre konsernets strategi. Styret vil samtidig videreføre en sterk kapitaldisiplin.

Styret innretter sitt arbeid slik at konsernet skal være beredt til en børsintroduksjon på det tidspunkt Olje- og energidepartementet bestemmer. I forbindelse med forberedelsene til børsnotering vil morselskapet Den norske stats oljeselskap a.s endre navn til Statoil ASA.

STAVANGER, 21. FEBRUAR 2001

I STYRET FOR DEN NORSKE STATS OLJESELSKAP A.S

OLE LUND
STYRETS FORMANN

KIRSTI KOCH CHRISTENSEN

FINN A. HVISTENDAHL

BENTE RATHE

ELLEN STENSRUD

KNUT ÅM

JÉRÔME M. CONTAMINE

MARIT BAKKE

STEIN BREDAL

LILL HEIDI BAKKERUD

INGVAR M. SVIGGUM

OLAV FJELL
KONSERNESJEF

Virksomheten gjennom året

Oljeprøver kommer opp på boredekket i forbindelse med funnet av Falk-feltet i Norskehavet.

UNDERSØKELSE OG PRODUKSJON NORGE

Norge

(mill. NOK.)

Resultatregnskap	2000	1999	1998
Driftsinntekter	56 839	32 567	25 674
Driftskostnader	-13 976	-11 984	-11 016
Av- og nedskrivninger	-7 674	-6 176	-6 111
Resultatandel i tilknyttede selskaper	184	182	207
Resultat før finansposter	35 373	14 589	8 754
Balanseposter per 31.12.			
Anleggsmidler	63 570	62 877	46 699
Omløpsmidler	11 128	7 254	6 217
Ikke rentebærende gjeld	-52 580	-37 649	-29 221

NORSK SOKKEL

Statoils virksomhet på den norske kontinentalsokkelen omfatter leting og produksjon, hvor selskapet er ledende. Det ble i 2000 oppnådd et resultat før finans på 35 373 millioner kroner, mot 14 589 millioner kroner i 1999.

En uavhengig bransjemåling viser at Statoil er den mest effektive driftsoperatør på norsk sokkel og blant de tre mest effektive i hele nordsjøområdet. Det er selskapets ambisjon å forsvare denne posisjonen, og det er i løpet av år 2000 skapt resultater som har bidratt til å befeste Statoils gode posisjoner.

Norsk sokkel fremstår i dag langt på vei som en moden petroleumsprovinns, men det er fortsatt store muligheter for å gjøre nye, lønnsomme funn. Norsk sokkel vil derfor i mange år være den viktigste basis for Statoils oppstrømsaktiviteter.

Statoil har i løpet av 2000 gjennomført betydelige endringer i sin organisasjon og sine aktiviteter på norsk sokkel. Virksomheten er blitt organisert i kjerneområder. Statoils kjerneområdestrategi er lagt for å drive mer effektivt og for å legge til rette for maksimal verdiskaping på norsk sokkel. Statoil arbeider aktivt for å styrke sin posisjon innenfor kjerneområdene, blant annet gjennom økte eierandeler. U&P Norge fremstår i dag som en konkurransedyktig organisasjon i forhold til selskapets nåværende og fremtidige oppgaver på norsk sokkel.

Virksomheten på den norske kontinentalsokkelen er nå inndelt i følgende områder:

- Troll/Sleipner
- Tampen

- Halten/Nordland
- Nye områder
- Driftsstøtte
- Prosjekttekniske tjenester

Statoils bevisste satsing på kjerneområder er et resultat av at selskapet i dag fullt ut deltar i åpen konkurranse på like vilkår med de andre selskapene. Statoils strategi innebærer at de beste ressursene settes inn der mulighetene for verdiskaping er størst. Denne linjen er retningsgivende for Statoils fremtidige utvikling på norsk sokkel.

Som et ledd i satsingen på kjerneområder, har Statoil inngått avtaler om salg av andeler i fire felt og to letelisenser. Avtalene legger til rette for at kjøperne får styrket sine posisjoner på norsk sokkel og inkluderer blant annet salg av 12 prosent i Snøhvitfeltet til Gaz de France. Statoil er operatør for feltet og vil etter salget ha en eierandel på 22,3 prosent. Avtalene har virkning fra 1. januar 2001, avhengig av myndighetenes godkjenning. Salgene vil således ikke bli tatt til inntekt før i 2001.

Norsk sokkel er Statoils hjemmebane og grunnpilar i selskapets produksjon av olje og gass. Dette har gitt selskapet et solid utgangspunkt for å bygge opp en internasjonal oppstrømsforretning. Deler av norsk sokkel er en moden leteprovinns, men det er fortsatt store områder nord for Stad som er mindre utforsket, og som derfor representerer fremtidige utfordringer og muligheter. Innenfor de godt utforskede områdene, i første rekke i Nordsjøen, ligger det fortsatt et stort potensial i å avdekke forekomster av olje og gass. Disse kan gi grunnlag for nye utbygginger, eventuelt i kombinasjon med

utnyttelse av eksisterende infrastruktur. Statoil er opptatt av å oppnå synergievinster mellom eksisterende infrastruktur og nye feltutviklinger.

Produksjon og funn

Statoils andel av den samlede produksjon i 2000 fra feltene på norsk sokkel var på 581 000 fat oljeekvivalenter per dag, hvorav 452 000 fat olje og 129 000 fat gass. I 1999 var produksjonen tilsvarende 537 000 fat, fordelt med 407 000 på olje og 130 000 på gass. Tilveksten fra de andeler Statoil overtok i forbindelse med Norsk Hydros og Statoils kjøp av Saga Petroleum, var i 1999 på 21 000 fat oljeekvivalenter per dag og utgjorde 62 000 fat oljeekvivalenter per dag i 2000.

Produksjonen fra de store og gamle oljefelt i Nordsjøen, i første rekke Statfjord og Gullfaks, går ned, men nedgangen bremses på grunn av målrettet satsing på økt utvinning. Det har gitt svært tilfredsstillende resultater.

Statoil har i 2000 gjort fire funn på norsk sokkel. De to mest interessante er Svale og Falk, som begge ligger i nærheten av Nornefeltet i Norskehavet. I tillegg har Statoil deltatt i to funn hvor Norsk Hydro er operatør. Oljereservene totalt gikk ned med 2,9 prosent i 2000, mens gassreservene økte med 2,5 prosent.

Det har vært en positiv utvikling for Statoils funn- og utbyggingskostnader på konsernbasis. Gjennomsnittlige funnkostnader de tre siste årene har sunket fra 2,10 dollar per fat til 1,60 dollar per fat. Enhetskostnadene for selskapets olje- og gassproduksjon har sunket fra 3,50 dollar per fat i 1999 til 3,30 dollar per fat.

Statsminister Sigmar Gabriel (til venstre) i den tyske delstaten Niedersachsen og Olje- og energiminister Olav Akselsen åpner symbolsk for gasseskport fra Åsgard.

Nye anlegg

Den viktigste begivenheten i selskapets virksomhet på norsk sokkel i 2000 var start av produksjonen fra Åsgard B, som er verdens største flytende gassplattform. Dermed er Åsgardkjeden komplett fra produksjonsanleggene for olje og gass i Norskehavet, transportrør til Kårstø, prosessanlegg på Kårstø og tilknytning til videre gasstransport til Kontinentet. I tillegg til Åsgard B omfatter feltutbyggingen Åsgard A, som er verdens største produksjonsskip for olje, omfattende havbunnsinstallasjoner og lagerskipet Åsgard C. Oljeproduksjonen fra Åsgard startet i mai, 1999.

Utbyggingen av Åsgardkjeden er en av de største og mest krevende oppgaver et selskap i olje- og gassindustrien har gjennomført. De endelige utbyggingskostnadene for Åsgardkjeden forventes å ligge innenfor det siste kostnadsestimatet fra april 1999 på 65,7 milliarder kroner.

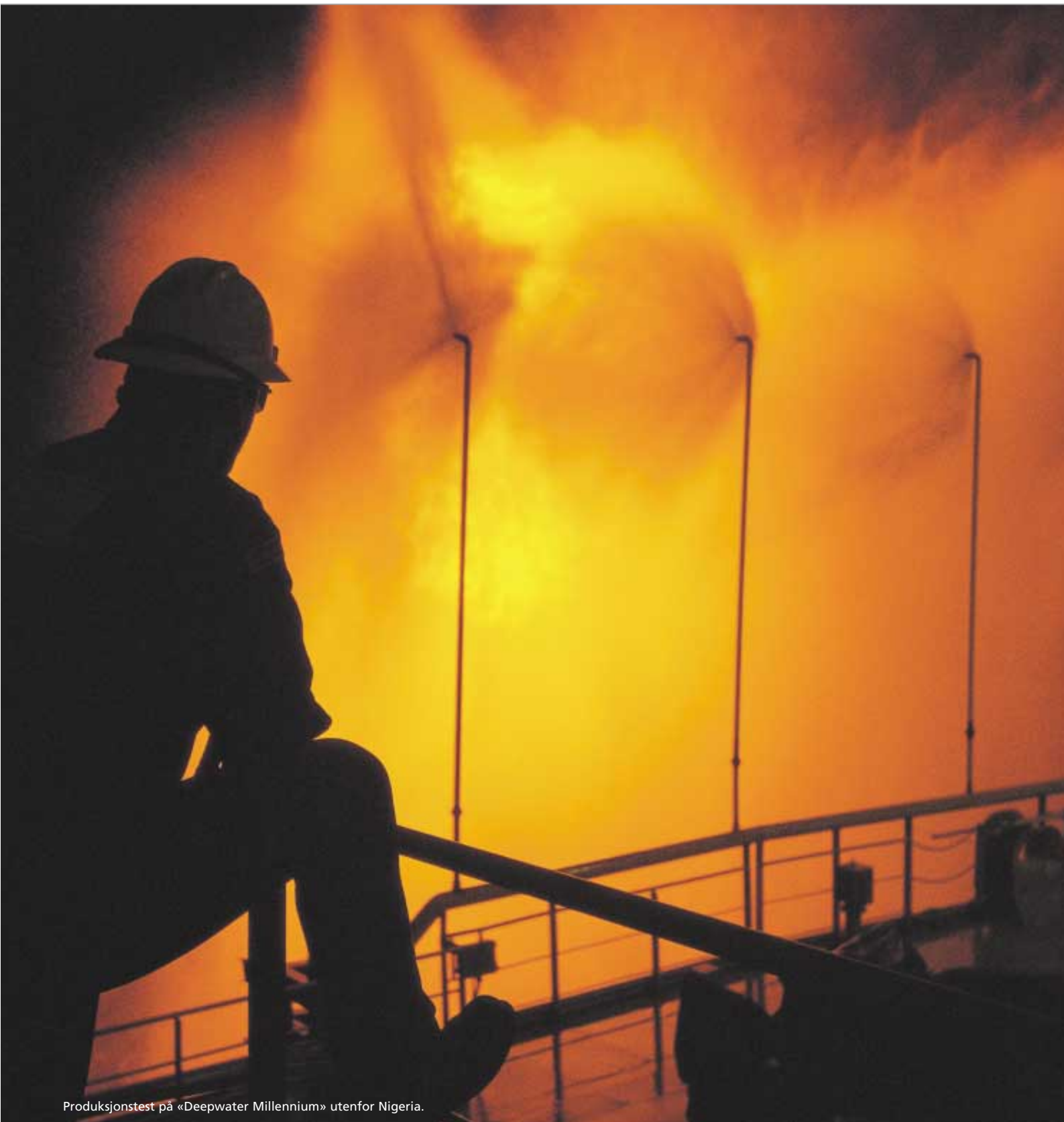
Forpliktelsene mot gasskjøperne startet den 1. oktober 2000, og samme dag strømmet gass fra Midgardreservoaret opp på plattformen. Som et resultat av forsinkelser i prosjektavslutningen og streiker tidlig på året, måtte testing og innkjøring av utstyret på Åsgard gjøres i perioden etter 1. oktober. Kundene har hele tiden vært holdt skadesløse idet andre felt har levert de nødvendige gassvolumer for å møte kontraktsforpliktelsene. Kontraktfestede salg av gass fra Åsgard utgjør omkring 212 milliarder kubikkmeter over en periode på 27 år. Statoils andel i Åsgard er 13,55 prosent.

Igangsettelsen av de store og kompliserte produksjonsanleggene på Åsgard har stilt

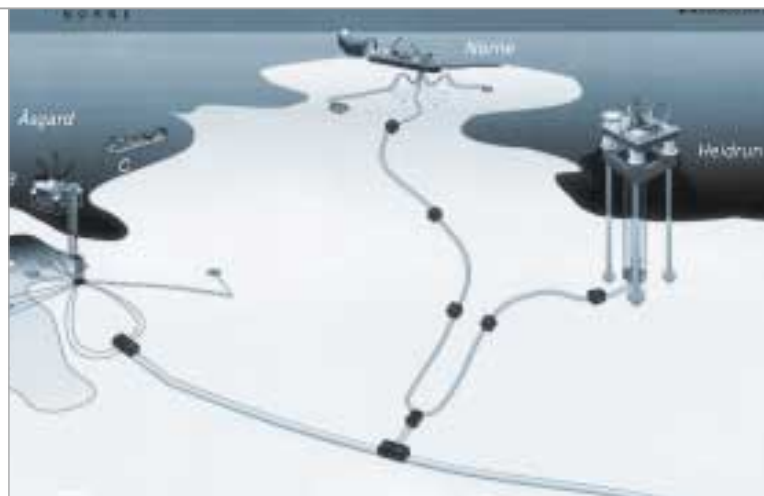
Statoil - viktige andeler på norsk sokkel

Felt i drift

Felt	Lisens	Eierandel	Operatør
Statfjord	PL 037/UK	44,34%	Statoil
Statfjord Nord	PL 0372	1,88%	Statoil
Statfjord Øst	PL 037/089	14,55%	Statoil
Sygna	PL 037/089	15,28%	Statoil
Sleipner Øst	PL 046	20,00%	Statoil
Sleipner Vest	PL 029/046	17,13%	Statoil
Gullfaks	PL 050	18,00%	Statoil
Gullfaks Sør	PL 050	18,00%	Statoil
Rimfaks	PL 050	18,00%	Statoil
Gullveig	PL 050	18,00%	Statoil
Yme	PL 114	35,00%	Statoil
Veslefrikk	PL 052	18,00%	Statoil
Heidrun	PL 095/124	12,43%	Statoil
Åsgard	PL 062/074/094/134/237	13,55%	Statoil
Norne	PL 128/128B	24,00%	Statoil
Troll Gass	PL 054/085	13,88%	Statoil
Troll Olje	PL 054/085	13,88%	Norsk Hydro
TOGI	PL 054/085	13,88%	Norsk Hydro
Brage	PL 053/055/185	12,70%	Norsk Hydro
Brage Sognefjord	PL 055	12,60%	Norsk Hydro
Oseberg	PL 053/079	14,00%	Norsk Hydro
Oseberg Sør	PL 079/104/17	118,22%	Norsk Hydro
Oseberg Øst	PL 053	14,00%	Norsk Hydro
Heimdal	PL 036	20,00%	Norsk Hydro
Borg	PL 089	7,22%	Norsk Hydro
Snorre	PL 089	13,00%	Norsk Hydro
Tordis	PL 089	7,22%	Norsk Hydro
Vigdis	PL 089	7,22%	Norsk Hydro
Visund	PL 120	13,30%	Norsk Hydro
Varg	PL 038	28,00%	Norsk Hydro
Ekofisk	PL 006/011/018/018B	0,95%	Phillips
Felt under utbygging			
Huldra	PL 051/051	19,66%	Statoil
Kvitebjørn	PL 193	40,00%	Statoil
Glitne	PL 048B	28,90%	Statoil

Produksjonstest på «Deepwater Millennium» utenfor Nigeria.

Nye rørledninger forbinder Norne og Heidrun med Åsgard Transport.

Statoil overfor store utfordringer. Oljeproduksjonen er i startfasen noe mindre enn planlagt fordi brønnene har produsert større gassmengder enn antatt. Innkjøringen av gassanleggene er også svært krevende.

Åsgard er en investering med svært lang-siktige perspektiver. Gjennom Åsgardutbyggingen er en stor og viktig gassprovins åpnet på norsk sokkel, samtidig som det er knyttet rørledningsforbindelse for gass mellom Norskehavet og Nordsjøen. Det er dermed etablert en infrastruktur som vil kunne få betydning ut over Åsgards egne transportbehov. Dertil kommer at Åsgard har bidratt til en utvikling og anvendelse av teknologi som vil få stor betydning for fremtidige feltutviklinger både i Norge og internasjonalt.

Som en viktig del av Åsgardkjeden ble det nye etananlegget på Kårstø satt i drift i oktober. Anlegget skal produsere 620 000 tonn etan årlig, og mottakere er petrokjemi-bedriftene Borealis i Stenungsund og Rønningen i Telemark, hvor Statoil eier 50 prosent, og Norsk Hydro på Rafnes. På disse anleggene brukes etan som råstoff i fremstillingen av plast.

Produksjonen fra det Statoilopererte Sygnafeltet i Nordsjøen ble igangsatt den 1. august, og fra årsskiftet 2000/2001 leverte feltet 40 000 fat olje per dag. Produksjonsplanen forutsetter drift frem til 2014. Utbyggingen er gjennomført innenfor tidsplan og under opp-rinnelige kostnadsoverslag, og viser en tilfredsstillende lønnsomhet selv med en oljepris på syv dollar per fat. Statoils eierandel i Sygna utgjør 12,98 prosent.

Den 13. august startet oljeproduksjonen fra Heidrun Nordflanken. Den nye satellitten

System i drift og operatør		
System i drift	Operatør	Statoil eierandel (inkl. SDØE)
Statpipe	Statoil	58,25
Sleipner Øst Kondensat	Statoil	49,6
Zeepipe II A (Zeepipe)	Statoil	70
Zeepipe II B (Zeepipe)	Statoil	70
Zeepipe I (Zeepipe)	Statoil	70
Europipe I (Zeepipe)	Statoil	70
TOR I (Troll Oil Pipeline I)	Statoil	76,62
Haltenpipe	Statoil	76,59
Heidrun Gas Export	Statoil	76,87
Franpipe	Statoil	69,71
Europipe II	Statoil	60,01
TOR II (Troll Oil Pipeline II)	Statoil	76,8
Vestprosess	Statoil	58
Åsgard Transport	Statoil	60,50
Norne GTS (Norne Gas Export)	Statoil	79
Norpipe (Norpipe Gas AS)	Phillips	50
Norpipe (Norpipe Oil AS)	Phillips	20
Vesterled	Hydro	72,28
Oseberg Gas Transport (OGT)	Hydro	64,78
FNP	Total/Fina/Elf	29
Frostpipe	Total/Fina/Elf	50
Oseberg Transport System (OTS)	Hydro	64,78
Draugen Gas Export	Shell	57,88
Driftsforberedelser		Ansvarlig
GFSE	Statoil	85
Kvitebjørn	Statoil	80

til det Statoilopererte Heidrunfeltet medfører at platåproduksjonen på Heidrunplattformen kan forlenges med omkring fire år. Nordflanken ligger 4,5 kilometer nordøst for hovedfeltet, og produksjonen er ventet å ligge på rundt 38 000 fat per dag. Statoils andel i Heidrun er 12,43 prosent.

I tredje kvartal fullførte Statoil leggingen av gassrørledningene fra Gullfaks A og C til Statpipe, og fra Huldra til Heimdal. Prosjektene er gjennomført innenfor opp-

rinnelig plan og kostnad. Videre er Norne og Heidrun nå knyttet opp til Åsgard Transport. Eksport av gass fra disse feltene gjennom Åsgard Transport startet i begynnelsen av februar 2001.

Den siste delen av Vestprosessprosjektet ble ferdigstilt i mars 2000. I tillegg til våtgass fra Oseberg transporteres kondensat fra Trollfeltet gjennom rørledning fra Øygarden til Mongstad.

Olje- og energidepartementet har tildelt

Prosessanlegget på Åsgard B-plattformen.

Åsgard viser veien videre

Gjennomføringen av Åsgard-prosjektet har stor kommersiell, teknologisk og strategisk betydning. Det kompliserte dypvannsfeltet i Norskehavet produserer nå olje og gass som forutsatt. Prosjektet har gitt Statoil en erfaring som få andre selskaper kan vise til.

Direktør Odd Mosbergvik, som hadde ansvaret for gjennomføringen av Åsgard, har nå forflyttet seg via Baku til Abu Dhabi. Han mener at Statoils erfaringer fra Åsgard vil være verdifulle bidrag i forbindelse med utvikling av felt både i den kaspiske region og i Vest-Afrika. Mosbergvik mener at det særlig er på tre områder erfaringene fra Åsgard kan komme til nytte: Reservoar, undervannsløsninger og rørledninger og transportsystemer.

De samlede investeringer i Åsgardkjeden er 65 milliarder kroner, hvorav 41 milliarder er knyttet til selve feltet, bestående av Åsgard A som er verdens største produksjonsskip og Åsgard B som er verdens største flytende gassinstallasjon.

Åsgard er gjennomgående svært komplisert, både med hensyn til vanddyb og reservoarforhold. Feltutbyggingen har vært omdiskutert først og fremst fordi kostnadene ble høyere enn planlagt.

Åsgard-utbyggingen har imidlertid flyttet grenser som vil få betydning for Statoil og for industrien. Feltets utstrekning er blitt sammenlignet med et Manhattan i Norskehavet.

Gjennom utviklingen av Åsgard, som består av de tre feltene Midgard, Smørbukk og Smørbukk Sør, har Statoil skaffet seg en unik teknologisk erfaring på flere områder:

- Undervannssystemer
- Transportløsninger
- Samordnet utbygging

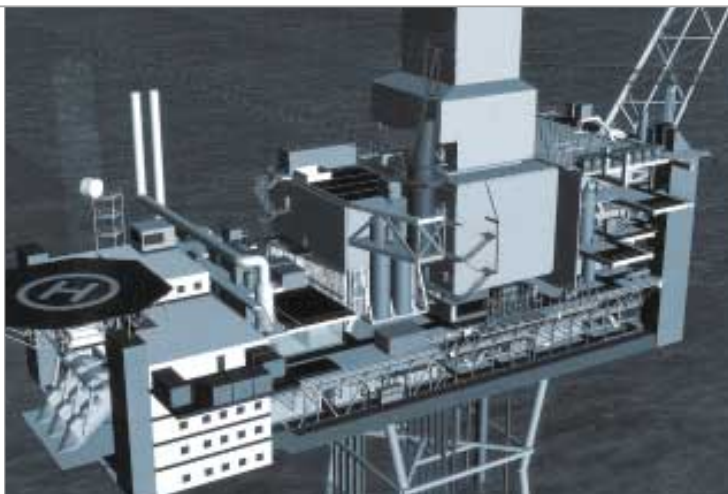
Dernest har Åsgard åpnet forbindelsen mellom Norskehavet og Nordsjøen, noe som er helt avgjørende for å skaffe en gassløsning for feltene i denne delen av den norske kontinentalsokkelen. Med fullføring av Åsgard er norsk sokkel sammenknyttet i et stort og

fleksibelt transportnett for gass, med forbindelse både til det kontinentale og det britiske markedet.

Feltsenteret og transportsystemene for gass er bygget for en levetid på 50 år, noe som betyr at Åsgardfeltet vil få betydning for norsk olje- og gassproduksjon langt ut over Åsgards egen levetid. Åsgard er slik sett en fremtidsrettet investering i infrastruktur som vil få betydning for den videre utviklingen av olje- og gassvirksomheten i hele Norskehavet.

Det er blant annet denne erfaringen Statoil tar med seg når selskapet nå gradvis bygger opp en internasjonal virksomhet i utvalgte kjerneområder.

«I gjennomføringen av Åsgardprosjektet ligger det også en annen viktig erfaring, nemlig samarbeidet med andre oljeselskaper og ikke minst med leverandørindustrien om en av de vanskeligste oppgaver industrien noensinne har påtatt seg», sier direktør Odd Mosbergvik.

Kvitebjørn-feltet skal bygges ut.

Mikkelfeltet på Haltenbanken leveranseansvar for gass. Feltet er dermed sikret gassavsetning fra planlagt produksjonsstart i 2003 til 2010. Utbyggingsløsningen er nå under vurdering. Plan for utbygging og drift forventes levert til myndighetene i løpet av første kvartal 2001. Statoils andel i de to lisensene som utgjør Mikkelfeltet, er 20 og 30 prosent.

Driftsregularitet og operasjoner

Statoils driftsoperasjoner på norsk sokkel viser god regularitet, mens det har vært visse oppstartsproblemer på Åsgard. Alle leveringsforpliktelser for olje og gass er oppfylt.

I samsvar med oppsatte planer har det vært gjennomført omfattende vedlikeholdstanser både på Sleipner og Statfjord. I tillegg har det vært kortere driftsavbrudd på Sleipner, Statfjord og Veslefrikk for å utbedre skader.

Statoils operasjoner på norsk sokkel krever omfattende logistikk. I løpet av år 2000 ble det fraktet 116 000 passasjerer til og fra de installasjoner som opereres av Statoil, og forpleiningsfunksjonen hadde 600 000 gjestedøgn. Totalt ble 360 000 tonn av diverse utstyr, materiell og forbruksvarer skipet ut til feltene.

Partneropererte lisenser

Statoil deltar i en rekke lisenser på norsk sokkel der andre selskaper er operatør. Sviktende produksjon fra Visund har vært gjenstand for stor oppmerksomhet fra operatør og partnere de siste årene, og det er iverksatt en rekke tiltak for å øke produksjonen.

På Snorre har det vært produksjonsavvik blant annet som følge av brann i sjøvannspumpene på Snorre B. Det er iverksatt tiltak for å øke produksjonen på feltet.

Det er iverksatt tilsvarende aksjoner for Tordis og Vigdis.

Statoil deltar aktivt i lisensene med kunnskap og erfaring i en samlet innsats for å optimalisere produksjonen.

Statoil skal med virkning fra 1. juli 2003 overta som operatør for Snorre, Visund og feltene i Tordis- og Vigdisområdet i henhold til avtalen som ble inngått med Norsk Hydro i forbindelse med overtakelsen av Saga Petroleum.

Disse nye operatøroppgavene vil gjøre Statoil til eneoperatør i Tampenområdet, bidra til en vesentlig styrking av Statoils posisjon og gi gode muligheter for samordningsgevinster.

Forretningsutvikling

I 16. konsesjonsrunde fikk Statoil tildelt to operatøransvar og deltakerandeler i tre andre lisenser. Operatørskapene omfatter en lisens i dypvannsområdet Møre Vest, samt en lisens i forlengelsen av funnene Erlend og Ragnfrid på Haltenbanken. Gjennom disse operatørskapene og en deltakerandel på 20 prosent i «President»-blokkene i Norskehavet har Statoil styrket sin posisjon på den sørlige del av Haltenbanken.

Som en del av avtalen med Norsk Hydro om overtakelse av Saga overtok Statoil ved årsskiftet 1999/2000 operatøransvaret for Haltenbanken Sør. Dette området omfatter feltene Kristin, Lavrans og Tyrhans Sør og Nord i tillegg til gasstrukturene Erlend og Ragnfrid. Statoil er etter dette eneoperatør på Haltenbanken Sør. Dette har styrket selskapets posisjon og åpner for samordningsmuligheter mellom feltene.

Plan for utbygging av Kvitebjørn-feltet er godkjent av Stortinget. Olje- og energidepartementet har vedtatt å tildele feltet leveranseansvar for gass fra høsten 2004 til og med 2014. Tildelingen innebærer en forpliktelse til å levere et totalvolum på 49 milliarder kubikkmeter gass. Kvitebjørn vil bli bygget ut med en fullt integrert bunnfast stålplattform med bore- og prosessanlegg og boligkvarter. Gass og kondensat skal splittes i prosessen, og sendes i rørledninger til henholdsvis Kollsnes og Mongstad. Byggekontraktene er tildelt og byggekostnadene for plattform, transportsystemer og anlegg på land er anslått til cirka 8,1 milliard 1999-kroner. Statoils eierandel i Kvitebjørn er 40 prosent.

Statoil har oppjustert reservene i feltet og sendt en revidert plan for utbygging og drift til myndighetene. I den opprinnelige planen ble Kvitebjørn anslått å inneholde 47 milliarder kubikkmeter gass og 105 millioner fat kondensat. Etter å ha kartlagt feltet på nytt, ønsker Statoil også å hente ut volumene i feltets flankerområder og inkludere dem i utbyggingen. Dermed øker anslaget for utvinnbare reserver til 52 milliarder kubikkmeter gass og 135 millioner fat kondensat.

Plan for utbygging og drift av Glitne-feltet ble oversendt myndighetene i juni. Utbyggingskonseptet er basert på innleie av produksjonsskip. Høy teknologisk kompetanse har muliggjort den hittil minste selvstendige feltutbyggingen på norsk sokkel. Produksjonen planlegges startet i tredje kvartal 2001, og antatt produksjonsperiode for feltet er omkring to år. Etter salg av 10 prosent utgjør Statoils eierandel i Glitne 28,9 prosent.

Legging av gassrør mot Åsgard.

Ferdiggjøring av de nye anleggene på Kårstø.

GASS

Statoil har ansvaret for å markedsføre egen gass og gassvolumene til SDØE og operere transportsystemene fra feltene på den norske kontinentalsokkelen med tilhørende terminaler.

Selskapet har et overordnet ansvar for å lede forhandlingene om salg av og prisrevisjoner av norsk gass gjennom sitt formannskap i Gassforhandlingsutvalget (GFU).

Regnskapsmessig rapporteres gassvirksomheten som en del av undersøkelse og produksjon.

Statoils salg av egen gass økte i 2000 til 8,2 milliarder kubikkmeter fra 7,4 milliarder i 1999. Det ble oppnådd en gjennomsnittlig gasspris på 0,99 kroner per standard kubikkmeter, og dette er en prisøkning på omkring 70 prosent fra året før.

Det er inngått avtale om en samlet leveranse av gass på 11 milliarder kubikkmeter til injeksjonsformål på Granefeltet.

Regulariteten i de norske gassleveransene har vært 100 prosent. Statoil har videreført sitt systematiske arbeid for effektivisering og kostnadsforbedringer, og driftskostnadene for transportsystemene er redusert i forhold til 1998 og 1999.

Gassrørledningen fra Åsgardfeltet til Kårstø ble satt i drift i oktober 2000. Denne knytter en ny provins på norsk sokkel sammen med det europeiske marked, og snart også det britiske gassmarkedet. Samtidig ble de nye anleggene på Kårstø for prosessering og behandling av gass og NGL fra Åsgard og andre felt i Norskehavet tatt i bruk.

Markedsforhold

I tillegg til salg av egen gass fra norsk sokkel i 2000 hadde selskapet ansvaret for å selge 24,1 milliarder kubikkmeter på vegne av Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE). Det samlede salget av gass fra norsk sokkel i 2000 var på 50,8 milliarder. Eksport til Kontinentet og Storbritannia utgjorde 50,1 milliarder kubikkmeter. I tillegg til norsk eksport er 654 millioner kubikkmeter solgt til metanolproduksjon på Tjeldbergodden, til Tjeldbergodden Luftgassfabrikk, til gassdistribusjonsselskapet Gasnor og til Naturgass Vest. Mindre volumer har blitt brukt til drift av anleggene på norsk sokkel.

For EU-landene viser foreløpige tall det siste året en vekst i gassforbruket på 2,8 prosent. I likhet med 1999 var det også i 2000 sterk vekst i det spanske gassmarkedet (12,7 prosent), med økt forbruk i både industri og kraftsektor. Av de etablerte gassmarkedene var det sterkest vekst i Frankrike, Storbritannia og Italia, som hadde en økning i gassforbruket på omkring fire prosent. Irland, Portugal og Hellas er nye gassmarkeder i utvikling, og den prosentvise veksten er derfor stor i disse landene. Mildvær førte til nedgang i gassforbruket i husholdningssektoren og ga nedgang i totalforbruket i land hvor dette segmentet utgjør en stor andel av gassforbruket.

Statoils største leveranser av gass går til Tyskland, Frankrike, Belgia og Nederland. Statoil/SDØEs markedsandel i disse landene i 2000 var henholdsvis 14, 20, 21 og 7 prosent.

Det europeiske gassmarkedet er generelt godt utbygd, men gasspenetreringen varierer

fra land til land, hovedsakelig på grunn av tilgang til forsyningskilder og avhengighet av lokalt produsert kull.

Gass har tatt markedsandeler fra både kull og olje og er nå den nest største energikilden i Europa. I 1999 utgjorde gass 22 prosent av primærenergiforbruket.

Per idag er husholdnings- og industrisektorene de største avtakerne av gass i Europa, men strukturendringer i gassmarkedet vil føre til at dette bildet endrer seg.

I Storbritannia befestet Statoils gassmarkedsføringselskap, Alliance Gas, sin posisjon som leverandør av gass til næringslivskunder. Virksomheten er nå under restrukturering. Konsentrasjonen om storkundemarkedet fører til at 40 ansatte i selskapet blir overflødig, og de vil bli tilbudt sluttpakker. Statoil har i 2000 belastet resultatet med et tap på 300 millioner kroner for sine gassaktiviteter i Storbritannia.

Storbritannia er det største gassmarkedet i Europa og et viktig nærmarked for Statoil. Alliance Gas ble i desember rangert på andreplass av de store britiske kundene.

Konkurransforhold og deregulering

Den 10. august 2000 var fristen for innføring av EUs gassdirektiv i nasjonal lovgivning i det enkelte medlemsland. Dette medfører blant annet at større gasskunder, de såkalte kvalifiserte kunder, fritt velger sin gassleverandør og gir tredjeparter adgang til å benytte rørledninger som de selv ikke eier. Gassdirektivet begrenser også mengden av gass som kan leveres til et land fra ett enkelt selskap. Dette synes å skape en viss reposisjonering blant sentrale kjøperselskaper i det

På restauranten «Taillevent» i Paris forbereder Chef de Cuisine Michel deBurgo et nytt måltid på gass.

europiske gassmarkedet. Hensikten med EUs direktiv er å skape mer konkurranse i markedet. Norge har foreløpig ikke gjennomført gassdirektivet i norsk lov.

Nye gassalg

Den 25. september 2000 signerte Gassforhandlingsutvalget (GFU) en avtale med Granelisensen for kjøp og salg av gass for injeksjon. Totalt omfatter avtalen 11.1 milliarder kubikkmeter over åtte år med en årlig platåleveranse på omkring to milliarder. Dette er den største gassalgskontrakten GFU har inngått de siste tre år. Leveranser vil starte i tidsrommet mellom 1. august 2003 og 1. april 2004, samtidig med produksjonsstart på feltet.

I 2000 inngikk GFU også to avtaler med Ekofiskgruppen om leveranser av tilsammen 1,5 milliarder kubikkmeter gass i 2000 og 2001.

Den 1. oktober 2000 startet leveranser til Polen under gassalgavtalen av 5. mai 1999. Ved årsslutt forhandler GFU med Polish Oil and Gas Company om leveranser som etter

en oppbygging vil utgjøre totalt 5 milliarder kubikkmeter per år under en ny langsiktig gassalgavtale.

Etanor DA startet sin virksomhet på Kårstø i oktober 2000. Dette partnerskap produserer omlag 600 000 tonn etan per år, som er solgt på langsiktige kontrakter til Borealis og Norsk Hydro. Etterspørselen etter etan er stor.

Utbyggingsprosjekter og forretningsutvikling

De nye prosesseringsanleggene for gass fra Åsgard og Haltenbanken sto ferdig på Kårstø den 1. oktober 2000 i henhold til plan. På grunn av større volumer inn til anleggene er også lagerkapasiteten for væskeproduktene propan, butan og iso-butan utvidet. Havnekapasiteten er utvidet med et nytt kaianlegg samt at utsprengninger på sjøbunnen gjør det mulig å ta inn skip på inntil 110 000 tonn dødvekt. Utbyggingene på Kårstø omfatter også nye prosesserings-, lager- og utskipningsanlegg for produksjon av omlag 600 000 tonn etan per år.

Kårstøanleggene vurderes nå ytterligere utviklet for å kunne betjene nye væskerike felt, først og fremst på Haltenbanken (Mikkel, Kristin). Utredning pågår med sikte på å ekspandere gassbehandlingskapasitet og etangjenvinning. I tillegg vurderes løsninger for å fjerne CO₂ fra gassen for å bedre miljøet og sikre at gassleveransene er i henhold til spesifikasjon.

Statoil bygger sammen med det irske selskapet Electricity Supply Board (ESB) et kraftverk i Dublin i Irland. Det vil være klar til produksjon i løpet av første kvartal 2002 med en samlet ytelse på vel 400 MW. Statoils eierandel i prosjektet er 30 prosent.

Driftsstart for Vesterled ble høsten 2000 besluttet aksellerert fra oktober 2002 til oktober 2001. Utbyggingen omfatter rørledning fra Heimdalfeltet med oppkobling til rørledningen mellom Friggfeltet og St. Fergus i Storbritannia. Statoil eier Vesterled sammen med TotalFinaElf, ExxonMobil og operatøren Norsk Hydro.

INTERNASJONAL UNDERSØKELSE OG PRODUKSJON

Hovedtall

(mill. NOK)

Resultatregnskap	2000	1999	1998
Driftsinntekter	9 105	20 797	15 573
Driftskostnader	-6 571	-21 207	-16 113
Av- og nedskrivninger	-1 683	-1 605	-2 097
Resultatandel i tilknyttede selskaper	-33	19	41
Resultat før finansposter	818	-1 996	-2 596
Balanseposter per 31.12			
Anleggsmidler	19 465	14 813	15 703
Omløpsmidler	7 598	13 493	6 361
Ikke rentebærende gjeld	-6 689	-7 265	-6 969

Statoils internasjonale oppstrømsvirksomhet viste god fremgang i 2000. For første gang ble det oppnådd et driftsmessig overskudd i denne delen av selskapets virksomhet.

Forretningsområdet hadde et resultat før finans på 818 millioner kroner mot minus 1 996 millioner kroner i 1999.

Statoils internasjonale oppstrømsvirksomhet er i hovedsak konsentrert i de fire kjerneområdene Vest-Afrika, Kaspiahavet, Venezuela og Vest-Europa.

Statoils produksjon fra felt i utlandet var 66 000 fat oljeekvivalenter per dag. Dette er lavere enn i 1999 som følge av salget av Statoil Energy i USA. Produksjonen kommer fra de Statoilopererte feltene Siri i Danmark og Lufeng i Kina, og dessuten fra partneropererte felt i Storbritannia, Aserbajdsjan og Venezuela.

Produksjonen på det 35 år gamle venezuelanske oljefeltet LL 652 øker etter at de nye plattformene for oljeproduksjon og gassbehandling kom i drift den 2. april. Plattformen for vanninjeksjon på feltet i Maracaibosjøen kom i drift i desember 1999. Feltet opereres av Chevron, og Statoil har en eierandel på 27 prosent.

Det venezuelanske tungoljeprojektet Sincor, hvor Statoil deltar med 15 prosent, startet produksjonen den 20. desember. Det er mindre enn to og et halvt år etter at utbyggingen ble påbegynt i 1998.

Reservetilgangen i løpet av året har vært god. Det er gjort nye funn i Aserbajdsjan, Kasakhstan, Angola og Nigeria.

I Nigeria har Statoil som operatør boret to letebrønner på dypt vann med boreskipet Deepwater Millennium. Det ble funnet olje i

brønnen Ekoli-1 i blokk 217, som ligger 150 kilometer vest for Port Harcourt. Brønnen er boret i forlengelsen av Agbamistrukturen, som ble påvist av Texaco i naboblokken 216 i 1999. Funnet i 217 har bidratt til å øke feltets påviste reserver. Det innledes nå forhandlinger om unitisering av feltet. Statoil er operatør for blokk 217 med en eierandel på 53,85 prosent. Statoil boret også letebrønnen Bilah-1 i produksjonslisens 218. Det ble påvist hydrokarboner, og funnet er nå under evaluering.

Det ble funnet mer olje i blokk 17 i Angola, det åttende i rekken av funn i denne blokken som nå ser ut til å ha reserver på størrelse med Ekofiskfeltet i Nordsjøen. De tidligere funnene er Girassol, Dalia, Rosa, Lirio, Cravo, Orquidea og Tulipia.

Tre oljefunn ble gjort i blokk 15 utenfor Angola. Det er tilsammen gjort funn i ni av ti letebrønner som er boret i denne blokken. Videre studier vil vise om det er grunnlag for en egen utbygging. Alternativ utbygging kan være en satelittilknytning til Kizomba A eller B. Statoil har en eierandel på 13,3 prosent. ExxonMobil er operatør.

Statoil er deltaker i Kashaganfeltet i Kasakhstans del av Det kaspiske hav, der det er gjort et betydelig oljefunn. Statoils andel i feltet er 4,76 prosent. Statoils strategi er å konsentrere sin internasjonale oppstrømsvirksomhet innenfor utvalgte kjerneområder, der målsettingen er operatørskap med betydelige eierandeler. Statoil har som følge av dette solgt sin eierandel i Kashaganfeltet. Det er inngått avtale om salg til TotalFinaElf. Salget vil bli inntektsført i 2001. Dette endrer ikke Statoils syn på Det kaspiske hav som et viktig satsingsområde.

Boringen av den første letebrønnen på den Statoil-opererte Fyllalisen vest for Grønland er avsluttet. Brønnen var tørr. Den vil være ferdig evaluert i løpet av våren 2001, og resultatet vil være avgjørende for eventuell videre aktivitet. Statoil opererer her i et miljømessig sårbart område som stiller høye krav til kompetanse innen helse, miljø og sikkerhet. Boreoperasjonen på den første brønnen ble gjennomført uten alvorlige hendelser eller utilsiktede olje- eller kjemikalieutslipp. Statoil er operatør og har en eierandel på 38,25 prosent.

I den første konsesjonsrunden på Færøyene ble Statoil tildelt operatørskap i to lisenser med eierinteresser på henholdsvis 35,0 og 27,5 prosent.

Avviklingen av aktiviteten i Mexicogulven er fullført. Statoils kontor i Houston i USA er lagt ned. Alle lisensene er solgt til selskapet Kerr-McGee. Avviklingen er gjennomført innenfor kostnadsavsetninger foretatt i 1999.

Statoil undertegnet den 17. oktober en rammeavtale med sju andre selskaper om prosjektering av en oljerørledning fra Aserbajdsjans hovedstad Baku, gjennom Georgia til havnebyen Ceyhan i Tyrkia. Oljerørledningen vil bli den viktigste eksportveien for olje fra Aserbajdsjan, og avtalen vil sikre videreføring av utbyggingsplanene for første fase av oljefeltet Azeri Chirag. Statoils andel i forberedelsesfasen er 6,37 prosent.

Statoil har inngått en avtale med det iranske statsoljeselskapet National Iranian Oil Company (NIOC) om flere konkrete samarbeidsprosjekter. Samarbeidet omfatter blant annet kartlegging av mulige leteprospekter i et område ved Hormuzstredet i Den persiske

Oljeprøve fra Ekoli-1-brønnen i Nigeria.

golf og Omanhavet. Avtalen omfatter også teknologisamarbeid, og NIOC har bedt om at selskapene skal samarbeide om å øke utvinningen fra iranske oljefelt på land. Statoil er også spurt av iranske myndigheter om å ha en rådgivende rolle i utredningen av ulike modeller for operatørskap.

Statoil har besluttet å delta i utbyggingen

av det integrerte Nam Con Son gass-prosjektet i Vietnam. Dette omfatter gassfeltene Lan Tay og Lan Do, en gassrørledning til land med tilhørende terminal. Selskapet har senere besluttet å selge sin andel i Nam Con Son-prosjektet.

Statoil og det tyrkiske industrikonsernet KOC Holding har undertegnet en avtale som

danner grunnlag for et felles gasselskap i Tyrkia. Det nye selskapet skal etter planen være operativt så snart det tyrkiske gassmarkedet er liberalisert. Statoil har med dette tatt et skritt inn i det tyrkiske markedet. Det vil være en viktig faktor for å realisere en lønnsom avsetning for Statoils gassreserver i Shah Deniz-feltet i Kaspiahavet i Aserbajdsjan.

Felt i produksjon

Internasjonalt	Eierandel	Operatør
Kaspiregionen		
Azeri/Chirag/Gunashli (tidligolje)	8,56%	AIOC (BP)
Vesteuropa		
Danmark: Lulita Unit	18,8 %	Maersk
Danmark: 6/95 Siri	40,00%	Statoil
UK: Alba	17,00%	Chevron
UK: Schiehallion	5,88%	BP
UK: Merlin	2,35%	Shell
UK: Dunlin	28,76%	Shell
UK: Jupiter	30,00%	Conoco
Venezuela		
LL652 reaktivering	27,00%	Chevron
Annet		
Kina: CA 17/22 Lufeng	75,00%	Statoil

Produksjonsplattform på Azeri-Chirag-feltet i Det kaspiske hav.

Viktig gjennombrudd i Kaspiahavet

Året 2000 har gitt et viktig gjennombrudd for Statoils aktiviteter i Det kaspiske hav. Selskapet har nå organisert sine aktiviteter i et regionkontor med hovedsete i Aserbajdsjans hovedstad Baku under ledelse av regiondirektør Rolf Magne Larsen. Han peker på tre viktige milepeler:

- Det store oljefunnet Kashagan i Kasakhstans del av Kaspiahavet. Her har selskapet besluttet å selge sin andel på 4,76 prosent.
- Bekreftelsen av Shah Deniz utenfor kysten av Aserbajdsjan som et stort gass- og kondensatfunn.
- Undertegnelsen av avtalen om å bygge en eksportørledning for olje fra Baku i Aserbajdsjan via Georgia og til Ceyhan i Tyrkia.

Derneft har Statoil for første gang oppnådd et positivt driftsresultat i Aserbajdsjan. Dette skyldes at oljeproduksjonen fra Azeri Chirag er kommet godt i gang med god regularitet og høye oljepriser. Oljeproduksjonen fra Azeri Chirag er i dag på omkring 120 000 fat per dag. Statoil har en andel på 8,5 prosent av dette feltet. Oljen fra første fase av Azeri Chirag går i dag i to rørledninger, til Svartehavskysten i Georgia og i Russland. Statoil omsetter sin del av oljen fra Det kaspiske hav gjennom sitt vel etablerte globale handelsnett.

Statoil kom inn i den tidlige fasen da Aserbajdsjan ble åpnet for de utenlandske oljeselskapene, og selskapet har skaffet seg en solid posisjon for en langsiktig tilstedeværelse med store og lovende forretnings-

muligheter i dette viktige oljelandet ved Det kaspiske hav.

«I de neste femten-tyve år vil Kaspiregionen utvikle seg til å bli en av verdens ledende leverandører av olje og gass. Dette kan vi slå fast allerede med basis i de funn som er gjort i Aserbajdsjan og i Kasakhstan. Kaspiregionen er i dag et av Statoils viktigste kjerneområder. For Statoil har regionen et fremtidig potensial til å bli like viktig for selskapet som norsk kontinentalsokkel er i dag», sier Rolf Magne Larsen.

Statoil har deltatt i de største funnene som er gjort i Kaspiahavet de siste årene både i Aserbajdsjan og i Kasakhstan. Statoil er også deltaker i store leteprospekter som skal undersøkes de nærmeste årene. Videre er det selskapets ambisjon å skaffe seg operatør oppgaver, enten for en samlet feltoppgave eller som deloperatør innenfor enkeltfelt. Rolf Magne Larsen mener at særlig Statoils kompetanse innenfor gass gir selskapet en sterk posisjon, og Statoil har allerede bidratt ved å utføre en regional gasstudie på oppdrag fra myndighetene i Aserbajdsjan.

Statoil og det tyrkiske industrikonsernet KOC Holding har undertegnet en aksjonæravtale som danner grunnlag for et felles gasselskap i Tyrkia. Det nye selskapet skal etter planen være operativt så snart det tyrkiske gassmarkedet har blitt liberalisert.

Statoil har med dette tatt et skritt inn i det tyrkiske markedet. Det vil være en viktig faktor for å realisere en lønnsom avsetning for selskapets gassreserver i Shah Deniz-feltet i Kaspiahavet i Aserbajdsjan. Statoil har en eierandel i Shah Deniz på 25,5 prosent.

Fra miljølaboratoriet i Baku.

RAFFINERING OG MARKEDSFØRING

Hovedtall

(mill. NOK)

Resultatregnskap	2000	1999	1998
Driftsinntekter	184 639	104 872	76 647
Driftskostnader	-178 586	-99 689	-74 524
Av- og nedskrivninger	-1 551	-3 796	-1 850
Resultatandel i tilknyttede selskaper	55	-1 663	-39
Resultat før finansposter	4 557	-276	234
Balanseposter per 31.12			
Anleggsmidler	24 463	22 808	28 214
Omløpsmidler	30 291	32 891	17 948
Ikke rentebærende gjeld	-17 374	-27 367	-14 103

Virksomheten omfatter Oljehandel og forsyning, Raffinering, Nordisk energi, Detaljmarkedsføring og Navion.

Raffinering og markedsføring oppnådde i 2000 et resultat før finans på 4 557 millioner kroner, som er det beste Statoil noensinne har oppnådd for sin nedstrømsvirksomhet. Resultatet i 1999 var minus 276 millioner kroner.

OLJEHANDEL OG FORSYNING

Oljemarkedet i år 2000

Råoljemarkedet har i år 2000 vært karakterisert av et høyt prisnivå og ekstraordinære prissvingninger. Råoljeprisen har beveget seg innenfor et intervall på 17,40 amerikanske dollar per fat, fra 20,40, notert i april til 37,80 i september. Den gjennomsnittlige prisen for referanseoljen Brent Blend steg fra 18,00 dollar (140 kroner) per fat i 1999 til 28,50 (251 kroner) i 2000.

Generelt høy etterspørsel, lave oljelagre, spesielt i USA, usikkerhet knyttet til oljeleveransene fra Irak samt aktiv markedspåvirkning fra OPEC har vært de viktigste faktorene bak årets prisutvikling.

Prisnivået for raffinerte produkter var gjennomgående vesentlig høyere i 2000 enn i 1999. Prisene steg betydelig i første halvdel av året. Dette kan i hovedsak henføres til økende råoljepriser og høye raffinerimarginer. Lagernivået har vært lavt og det har til dels vært etterspørselspress i markedet.

RÅOLJEHANDEL

En effektiv internasjonal handelsfunksjon er en viktig forutsetning for realisering av mak-

simal verdi av Statoils og SDØEs råoljeproduksjon.

Statoil er en betydelig global aktør innenfor salg av råolje. I 2000 solgte selskapet 2,0 millioner fat olje daglig, hovedsakelig bestående av egne volumer og de mengdene som selskapet markedsfører på vegne av Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE). Statoils store oljetilgang har gitt selskapet en solid posisjon i markedet, som har vært utnyttet fordelaktig til verdiskapning for selskapet og for SDØE.

Hovedmarkedet for olje fra den norske kontinentalsokkelen er de nordvestlige deler av Europa. Eksport av olje til USA og Canada har i en årrekke vært en viktig del av Statoils avsetningsstrategi, og selskapet har lykket godt med å bygge opp posisjoner for norsk olje i verdens største energimarked. I økende grad har også det asiatiske markedet fått betydning for avsetning av norsk olje, selv om salget til Sørøst-Asia gikk noe ned i 2000. Året har vært preget av høye oljepriser, noe som har bidratt til å gjøre det europeiske markedet mer attraktivt for norsk olje. Dette har resultert i økt oljesalg i denne del av verden, bortsett fra en reduksjon i salget til Norden. Oljeeksporten til USA har vært stabil på 25 prosent.

Oljehandelsvirksomheten har likevel oppnådd svakere resultater i 2000 enn i 1999. Dette kan i stor grad henføres til de kraftige prissvingningene for råolje i perioden og lavere beholdningsverdi ved slutten av året.

PRODUKT- OG NGL-HANDEL

Hovedmarkedet for selskapets raffinerte produkter, kondensat og NGL er i Nordvest-Europa. I dette markedet er selskapet en av

de største aktørene for produkter. Selskapet er en av de største leverandørene av kondensat til petrokjemivirksomheten i Europa. I tillegg eksporteres betydelige produktvolumer til fjernere markeder, i hovedsak til USA.

I 2000 omsatte selskapet 22,6 millioner tonn raffinerte produkter. Størstedelen ble produsert med egne raffinerier på Mongstad og i Kalundborg. Hovedtyngden av produktene ble levert til eget markedsføringsapparat i Skandinavia. Det er imidlertid etablert betydelig forretning mot eksterne kunder, særlig i Nordvest-Europa, men også i USA, Middelhavsområdet og i Sørvest-Asia. I tillegg ble det solgt 5,5 millioner tonn NGL (nafta og LPG).

RAFFINERING

Statoils raffineringsevne omfatter Mongstad (79 prosent), Kalundborg (100 prosent) og Pernis (10 prosent). Statoil er operatør for Mongstad og Kalundborg, mens Shell er operatør for Pernis og medeier på Mongstad. Samlet gir disse anleggene Statoil en raffineringsevne på omkring 15 millioner tonn råstoff per år. Fra dette råstoffet får Statoil 28 prosent bensin, 8 prosent nafta, 7 prosent jetdrivstoff, 19 prosent diesel, 22 prosent fyringsolje og 11 prosent tungolje.

Etter mange år med pressede marginer leverte virksomhetsområdet raffinering i 2000 sitt beste resultat noensinne. Det gode resultatet er en kombinasjon av egen innsats (omstilling og kostnadsforbedring), svært gunstige raffineringsmarginer og høy dollarkurs.

Raffineribransjen har i de siste årene gjennomgått en omfattende restrukturering som følge blant annet av flere år med presse-

Tankskipet «Marble», lastet med Norne-olje, har akkurat fortoyd ved Coastals Eagle-raffineri utenfor Philadelphia på østkysten av USA.

de marginer og skjerpede miljøkrav. Statoil har arbeidet målbevisst med å forbedre raffinerienes konkurranseposisjon.

For å nå målet og møte industriens utfordringer bygger Statoils raffineringstrategi på følgende:

- Sikker og effektiv drift på nivå med de 25 prosent beste i Europa.
- Utnytte konsernets råstoffposisjon, markedsorganisasjonens produktbehov og raffinerienes lokalisering.
- Møte nye produktkvalitetskrav til riktig tid og med lavest mulig kostnader.
- Styrke virksomheten gjennom samarbeid/allianser.

Statoils havn på Mongstad satte i fjor ny rekord i antall skipsanløp og utskipet volum av råolje og produkter med 435 millioner fat råolje og nær 11 millioner tonn produkter. Det er 48 millioner flere fat og 0,9 millioner tonn mer enn i 1999. Rekordene befester Mongstads plass som Norges største havn og Europas største oljehavn etter Rotterdam målt i tonnasje. 2000 var det første hele året hvor råolje har blitt lastet skip til skip etter at slik lastning startet høsten 1999. Det var 25 slike lastinger i fjor.

Statoil har en eierandel på 15 prosent i Melaka-raffineriet i Malaysia. Medeiere er

Conoco og Petronas. Det er i februar 2001 inngått en intensjonsavtale om å selge Statoils andel av Melaka-raffineriet til de to medeierne. Endelig avtale forventes inngått i løpet av 1. halvår 2001.

DETALJMARKEDSFØRING

Statoil er det ledende selskap innenfor detaljmarkedsføring i Skandinavia og Irland, og selskapet har etablert en solid posisjon i de baltiske land og i Polen. I 2000 ble det åpnet to nye bensinstasjoner i Murmansk i Russland, slik at det nå finnes fem Statoilstasjoner på Kolahalvøya.

Forsyningen av bensin til egne stasjoner skjer i all hovedsak fra Statoils egne raffinerier i Norge og Danmark.

I Skandinavia har Statoil 1 500 bensinstasjoner og en markedsandel på mellom 24 og 25 prosent. Året 2000 ga en svak tilbakegang i markedsandeler, som i hovedsak skyldes skjerpet konkurranse fra automatstasjoner i Danmark. Statoils bensinstasjoner er i hovedsak basert på et fullservicekonsept. Med virkning fra 1. januar 1999 ble Statoil Detaljhandel Skandinavia AS etablert, på 50/50-basis med Statoil og ICA AS som eiere. To års erfaring med det nye servicekonseptet Ica Express har gitt meget positive erfaringer, og det har frem-

for alt befestet posisjonen for Statoil Detaljhandel Skandinavia AS som en ledende markedsaktør. I Irland er et tilsvarende konsept etablert under betegnelsen Fareplay. I Irland har Statoil 308 bensinstasjoner.

I de baltiske landene er de første fem fullautomatiserte stasjonene åpnet under varemerket 1-2-3. Erfaringene med ubemannede stasjoner er så langt positive.

Strategien om å være en ledende aktør innenfor de etablerte kjernemarkedene i Skandinavia, Baltikum og Polen ligger fast. Statoil har ekspandert målrettet i Baltikum og Polen i de siste årene, og selskapet har henholdsvis 85 og 113 stasjoner i disse markedene.

NORDISK ENERGI

Statoil er i dag en totalleverandør av energi, som betjener kundene både med fyringsolje, parafin, trepellets og elektrisitet. Selskapet har 225 000 privatkunder og 80 000 industrikunder for oljeprodukter og 100 000 kunder som får levert elektrisitet gjennom Statoil. I det tradisjonelle oljeproduktmarkedet i Skandinavia har Statoil en andel på omkring 20 prosent som gjør selskapet til markedsleder i området.

Statoil leverer et stort spekter av olje- og

Den første av Statoils fullautomatiserte stasjoner som åpnet i Litauen under varemerket 1-2-3.

energiprodukter til storforbrukermarkedet og detaljmarkedet i Skandinavia. Selskapet leverer årlig 7 milliarder liter drivstoff, fordelt på 5 400 daglige leveranser, hovedsakelig med tankbiler. Til flymarkedet leverer Statoil daglig til 750 flyavganger fra 70 ulike flyplasser, noe som på årsbasis utgjør 1 milliard liter. Fra tre egne blandeanlegg leveres det årlig 70 millioner liter smøreolje til 8 000 kunder. I tillegg er Statoil en ledende leverandør av LPG til industriformål, transport og oppvarming og til fritidsmarkedet.

Nordisk Energi har hatt en svak resultatutvikling de siste årene. Økt konkurranse og

et skifte bort fra olje har gradvis redusert marginer og volumer, og følgelig redusert lønnsomheten. Det er iverksatt tiltak både for å redusere kostnadene gjennom et mer effektivt distribusjons- og logistikksystem og redusert bemanning, men også ved å etablere en ny plattform for virksomheten, blant annet gjennom strukturendringer for å kunne utnytte stordriftsfordeler og gjennom en utvidelse av produktporteføljen.

Gjennom posisjonen på norsk sokkel, ilandføringspunkter for naturgass og selskapets posisjoner i Naturkraft, Industrikraft Midt-Norge (IMN) og lokale gassdistribusjons-

selskap ser Statoil muligheter for å videreutvikle det nordiske gassmarkedet.

Nordisk Energi har inngått avtale med Gasnor om forsyning av potensielle gasskunder i Sør-Rogaland basert på LPG fram til naturgassen er tilgjengelig.

Organisk vekst i el-markedet har i løpet av kort tid gitt en betydelig posisjon i Norge og Sverige. Den økte konkurransen i sluttmarkedet for elektrisitet krever imidlertid en revurdering av Statoils samlede el-strategi. Samtidig har satsingen på nye energiløsninger som trepellets og varmepumper bekreftet en dreining i energimarkedet mot fornybar energi.

Statoil vil fra 2001 også selge trepellets i Danmark, og har undertegnet en kjøpsavtale med den danske pelletprodusenten Spanvall. Avtalen vil gi Statoil en betydelig markedsandel i Danmark. I Sverige selger Statoil rundt 22 000 tonn trepellets i året. Høye oljepriser og nye skatter og avgifter på fyringsolje gjør biobrensel attraktivt for forbrukerne.

Nordisk energis portefølje består videre av eierandeler i gassinfrastrukturselskaper og selskaper som vurderer gasskraftproduksjon. Realisering av slike posisjoner forutsetter tilfredsstillende lønnsomhet og vil, dersom de iverksettes, innebære betydelige investeringer. I så fall vil kraftproduksjon inngå som en sentral del av den fremtidige strategi for Skandinavia. Det samme gjelder posisjonen innenfor fornybar energi, som vil kunne muliggjøre gradvis kompensasjon for bortfall av olje på lengre sikt.

NAVION

Navion ASA ble etablert i 1997 av Statoil (80 prosent) og Rasmussengruppen AS (20 prosent). Selskapet har hovedkontor i Stavanger, og ved årsskiftet var det 134 ansatte. Ved inngangen til år 2001 opererte Navion en samlet flåte på 58 skip, hvorav 24 var knyttet til bøyelastervirksomheten og 30 til konvensjonell shipping, mens tre var beskjeftiget med produksjons- og lagervirksomhet til havs. Navion har 12 heleide og 3 deleide skip, inkludert 50 prosent av boreskipet «West Navion», som opereres av Smedvig.

Resultatet fra Navion er vesentlig styrket i forhold til fjoråret. Økningen skyldes betydelig bedre rater innen konvensjonell shipping, økt aktivitet innen bøyelast, høyere dollarkurs, lavere kostnadsnivå samt god regularitet for produksjonsskipene og for «West Navion».

Navion er verdens ledende bøyelasteroperatør. Selskapet transporterer råolje med spesialutrustede skip fra oljefelt på norsk, britisk og dansk sokkel til terminaler i Europa og Nord-Amerika. Navion har i løpet av året styrket sin posisjon i Nordsjøen. Økt produksjon på flere eksisterende felt og produksjonsstart på to nye felt har medført en høy utnyttelse av bøyelasterflåten. I tillegg har gode rater i det konvensjonelle råoljetransportmarkedet gitt muligheter for god inntjening for skipene i perioder med ledig kapasitet.

Det er inngått en ny avtale med Shell for transport av olje fra fire felt på britisk sokkel. Videre er det inngått avtaler med norske rederier om langsiktig leie av to nye bøyelastere, som skal erstatte eldre tonnasje i siste halvdel av 2003. Som et alternativ til å bruke dedikerte skip per felt har Navion utviklet et forretningskonsept basert på fraktavtaler hvor selskapet transporterer avtalte volumer for en kunde. Fraktavtalene er frikoblet fra det enkelte skip, og sikrer dermed høy avtaksregularitet for offshoreinstallasjonene. Dette konseptet gir Navion, i kraft av sin størrelse, en unik konkurranseposisjon blant annet fordi nye feltutbygginger i fremtiden ikke forventes å kunne sysselsette feltdedikerte skip på en kostnadseffektiv måte.

Gjennom Navions heleide datterselskap Navion Shipping AS drives konvensjonell transport av råolje samt transport av oljeprodukter, våtgass, metanol og petrokjemiske gasser. Ratene for tankskip var høye i 2000, og medførte en betydelig resultatforbedring i forhold til 1999.

Høsten 2000 startet Navion på en 15 års avtale med Borealis for frakt av etan fra Kårstø i Rogaland til Rafnes i Telemark og Stenungsund i Sverige. Transporten omfatter rundt halvparten av etanproduksjonen på

Kårstø. Etanen fraktes med det nye skipet «Navion Dania».

Navions to produksjonsskip, «Berge Hugin» og «Navion Munin», som opererer på henholdsvis Pierce-feltet på britisk sokkel og Lufengfeltet i Sør-Kinahavet, har hatt høy regularitet og stabil produksjon. Oppgradering av produksjonskapasiteten på «Berge Hugin» og en volum/oljeprisbasert ratestruktur på Lufeng har medført en positiv resultatutvikling i forhold til 1999. Kontrakten med «Navion Munin» er forlenget med ytterligere to år frem til februar 2004. Kontrakten for lagerskipet «Navion Saga» er forlenget til mai 2001 da produksjonen på det Statoil-opererte Yme-feltet vil avsluttes.

Markedet for produksjonsskip er totalt sett i sterk vekst, men aktørbildet er svært fragmentert og kravene til skipene i de ulike geografiske områdene varierer betydelig. Det ligger således til rette for betydelig konsolidering i bransjen, men det vil være kapital-krevende å gjennomføre. Navion ønsker i denne forbindelse å redusere sin eksponering innenfor flytende produksjon.

Boreskipet «West Navion» avsluttet en kontrakt med Statoil 1. desember 2000. Skipet er nå sysselsatt utenfor Egypt, og skal deretter på dypvannsoppdrag utenfor Shetland, Skottland og Irland. Boreskipet er foreløpig beskjeftiget frem til senhøsten 2001. «West Navion» har fått utvidet sin kapasitet til boring på havdyp inntil 2500 meter. En kontrakt med Conoco om boring utenfor Shetland inkluderer en letebrønn på over 1900 meters havdyp, det dypeste som så langt er boret i europeiske farvann.

Navion har tidligere besluttet at boring ikke er kjernevirksomhet i selskapet, og selskapets 50 prosents andel i «West Navion» vurderes derfor solgt.

Ronny Andvik og Jane Feste på Mongstad-raffineriet.

Oljeterminalen på Mongstad skaper verdier

Råoljeterminalen på Mongstad er en svært lønnsom investering i infrastruktur. I seks fjellhaller lagres olje som kommer med skytteltankere fra Statoils store felt i den nordlige delen av Nordsjøen. Beliggenheten på Mongstad er ideell i forhold til disse rike oljekildene.

Konserndirektør Erling Øverland i Foredling og markedsføring i Statoil står på trygg grunn i Nordhordland og skuer vestover mot Nordsjøen. Et sted der ute ligger Stafjord, Gullfaks, Oseberg og Troll. Råoljeterminalen på Mongstad er knyttet

direkte til oljeforekomstene på Troll gjennom to rørledninger. Den øvrige oljen kommer med skip. Enda lengre vest, på andre siden av Atlanterhavet, ligger Amerika. Det er et marked som er blitt viktigere og viktigere for Statoil de siste ti årene. Hver dag skiper Statoil over 500 000 fat råolje til verdens største energimarked i vest.

«Våre skytteltankere dekker store deler av det europeiske markedet. Fra råoljeterminalen på Mongstad fyller vi tankskipene som går vestover til det amerikanske markedet. Mongstad-terminalen er noe av det beste vi

har i vår råoljekjede. Den gir oss fleksibilitet og slagkraft», sier Øverland.

Statoil er i dag verdens tredje største selger av råolje i de internasjonale markedene. Denne posisjonen er bygget opp over de siste 20 årene i kraft av Statoils egen olje og oljevolumene som markedsføres på vegne av Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE). Selskapet har i dag fire handelskontorer for råolje; i Stavanger, London, USA og Singapore. Hver dag selger Statoil 2,3 millioner fat olje på verdensmarkedet.

PETROKJEMI

Virksomheten omfatter petrokjemiselskapet Borealis, der Statoil eier 50 prosent og metanolfabrikken på Tjeldbergodden, der Statoil eier 82 prosent.

Petrokjemivirksomheten hadde et resultat før finans på 441 millioner kroner, mot minus 23 millioner kroner i 1999.

BOREALIS

Borealis ble etablert i 1994 som en sammenslåing av petrokjemivirksomhetene til Statoil og Neste. Borealis er et av de største europeiske petrokjemiselskapene med 5 200 ansatte og produksjonsanlegg i 11 land. Konsernets hovedprodukter er plastråvarene polyeten og polypropen (polyolefiner) samt de petrokjemiske basiskjemikaliene eten og propen (olefiner).

Innenfor polyolefiner er Borealis Europas nest største produsent og den 4. største globalt. I 1998 ble eierskapet i Borealis endret ved at Neste solgte sin 50 prosent andel i selskapet til et holdingselskap eid 50/50 av det østerrikske oljeselskapet OMV og International Petroleum Investment Company (IPIC), Abu Dhabs nasjonale selskap for utenlandske investeringer i petroleumsvirksomhet. I forbindelse med eierskiftet kjøpte Borealis OMVs polyolefinselskap PCD, som medførte at Borealis' produksjonskapasitet for polyolefiner økte med nær 40 prosent.

Borealis' resultat for 2000 ble noe lavere enn i 1999. Dette skyldtes to viktige forhold; høyere råstoffkostnader i takt med den høye råoljeprisen som utover i året førte til pressede petrokjemimarginer, samt lavere produksjon ved flere av selskapets produksjonssteder. Den lavere produksjonen skyldtes både

Hovedtall

(mill. NOK)

Resultatregnskap	2000	1999	1998
Driftsinntekter	1 243	884	868
Driftskostnader	-875	-731	-750
Av- og nedskrivninger	-157	-825	-219
Resultatandel i tilknyttede selskaper	230	649	524
Resultat før finansposter	441	-23	423
Balanseposter per 31.12.			
Anleggsmidler	8 408	8 403	9 190
Omløpsmidler	300	268	397
Ikke rentebærende gjeld	-170	-459	-431

flere produksjonsutfall enn året før og mer krevende markedsforhold som følge av svakere etterspørselsvekst sammenlignet med ekstraordinært høy vekst i 1999.

Borealis har i 2000 gjennomført en rekke prosjekter for å forbedre sin konkurranseposisjon og oppnå videre vekst. Kostnadsforbedringsprogrammet «Site Development Program», har fortsatt og Borealis har redusert sin bemanning med 10 prosent over to år. I Europa har to nye polyolefinfabrikker blitt ferdigbygget, begge basert på selskapets egen teknologi, Borstar. En ny fabrikk i Østerrike er selskapets første polypropenfabrikk som benytter Borstarteknologien. I 2000 ble denne teknologien for første gang solgt til en ekstern kunde; en polyetenfabrikk som skal bygges i Kina.

Borealis og det brasilianske selskapet OPP har etablert et samarbeidsselskap for produksjon av spesialprodukter av polyolefiner ved to fabrikker i Brasil. Borealis har også etablert et samarbeidsselskap for spesialprodukter med DuPont for Borealis' polyetenfabrikk i Antwerpen. I Norge har Borealis og Norsk Hydro omorganisert etenfabrikken på Rafnes, Noretyl, til et 50/50 eid aksjeselskap med eget operatøransvar. Fabrikken var tidligere eid 51 prosent av Norsk Hydro og 49 prosent av Borealis med Norsk Hydro som operatør.

I Abu Dhabi går arbeidet med å bygge en eten- og to polyetenfabrikker etter planen, og oppstart er planlagt mot slutten av 2001. Fabrikken skal eies av Borealis og det nasjonale oljeselskapet ADNOC, som sammen har etablert samarbeidsselskapet Borouge med et produksjonsselskap i Abu Dhabi og et salgsselskap i Singapore. Borealis vil eie 40 pro-

sent i produksjonsselskapet og 50 prosent i salgsselskapet. Polyetenfabrikkene bygges med Borealis' polyolefinteknologi, Borstar.

Med forbedringsarbeidene som Borealis har gjennomført, de nye prosjektene innenfor spesialprodukter, utvidelsene ved fabrikkene i Europa og ved en vellykket ferdigstillelse av fabrikkene i Abu Dhabi, vil selskapet ta et langt skritt for å styrke sin posisjon i Europa og legge et godt grunnlag for å etablere produksjon og markedsføring utenfor Europa.

For Statoil er det viktig at Borealis' forbedrings- og vekstarbeid fortsetter og fører til fortsatt verdiskapning. Det vil i tillegg være viktig at det fortsatt skapes verdier i skjæringspunktet mellom Borealis og Statoil. Dette gjelder først og fremst ved å utnytte råstoff fra Statoils produksjon av etan og LPG for levering til Borealis. Flere mulige nye prosjekter for dette bearbeides.

METANOL

Metanolanlegget på Tjeldbergodden er det største i Europa med produksjonskapasitet på 850 000 tonn og eies av Statoil (82 prosent) og Conoco (18 prosent). I 2000 viste metanolmarkedet en betydelig forbedring i etterspørsel og realiserte priser. Noteringsprisen for metanol var ved inngangen av året ca. 250 tyske mark per tonn mens man ved årets slutt hadde en noteringspris på omtrent 500 tyske mark per tonn. God økonomisk vekst både i USA, Europa og Asia bidro sterkt til forbedring av etterspørsel og pris. Det globale årsforbruket er nå omkring 29 millioner tonn, en økning på vel fem prosent fra året før.

Driften av anlegget på Tjeldbergodden

var sett under ett meget god i 2000. Det ble gjennomført en revisjonsstans som var i henhold til planer både på tid og kostnad. Anlegget har siden revisjonsstansen produsert metanol i overkant av designkapasitet, og anlegget satte i desember produksjonsrekord.

Statoil Metanol er aktiv pådriver for å utvikle nye markeder for metanol. Statoil undertegnet derfor en avtale med Lurgi om å

bygge et demonstrasjonsanlegg for Lurgis Metanol-Til-Propen-teknologi på Tjeldbergodden. I tillegg inngikk selskapet en samarbeidsavtale med DaimlerChrysler, BP, Methanex, BASF og Xcellsis knyttet til metanol som drivstoff for brenselcelle-motorer. Hovedfokus er knyttet til å forberede en sikker introduksjon av metanol som drivstoff dersom metanol blir den foretrukne bærer av hydrogen til brenselcellemarkedet.

Plastråvarene polyeten og polypropen produseres som små, runde pellets.

TEKNOLOGI

Oppkopling av havbunnsbrønner til Åsgard B.

Statoil driver en virksomhet som er meget teknologikrevende. På en rekke områder er konsernet blant de ledende selskaper i industrien. Dette gjelder blant annet innenfor boring, undervannsinstallasjoner, flytende installasjoner, økt utvinning, rørtransport og HMS-vennlige teknologier.

I forbindelse med den restrukturering som ble gjennomført i Statoil i 2000 er bemanningen innenfor selve teknologiområdet blitt betydelig redusert ved blant annet overføring av personellressurser til forretningsområdene, i første rekke Undersøkelse og produksjon Norge. Tanken bak dette har vært å bringe teknologimiljøene nærmere selve forretningen for å sikre at Statoil til enhver tid har en teknologiutvikling som er forretningsdrevet. Målet er også å være blant de fremste når det gjelder å anvende de beste teknologiløsningene innenfor leting, produksjon, transport og med tanke på sikkerhet og miljø.

Statoil har nå valgt en mer konsentrert satsing på teknologi. Målet er å bli best på noen få, utvalgte områder. Til nå har Statoil satset bredt innenfor teknologiområdet. Økt konkurranse gjør det nødvendig med en skjerpet prioritering. I konkurransen om nye operatøroppgaver er det viktig å konsentrere ressurser og innsats om de områdene hvor selskapet har og kan utvikle unike fortrinn.

Innsatsen rettes mot seks satsningsområder:

- Økt utvinning fra olje- og gassreservoarer

- Kostnadseffektive løsninger for leting etter olje og gass
- Totale gassløsninger
- Produksjonsanlegg
- Drift og vedlikehold
- Produksjons- og raffineringsteknologier.

Innenfor disse hovedområdene har Statoil valgt ut sektorer selskapet ønsker å bli ledende på. Det gjelder for eksempel firedimensjonal seismikk, utvalgte boreteknologier og flerfase.

Selskapet nedprioriterer innsatsen på områder hvor leverandørindustri eller forskningsinstitusjoner kan gjøre en bedre utviklingsjobb. Det krever et enda tettere samarbeid med Statoils leverandører.

Teknologi som sikrer bedre helse, miljø og sikkerhet har høy prioritet. Samtidig skal teknologiutviklingen innen andre energiformer enn olje og gass overvåkes enda sterkere. I Statoils teknologistrategi er nye og utradisjonelle teknologiløsninger et høyt prioritert område.

Statoil er allerede et anerkjent teknologiselskap som ligger i første rekke på mange områder. For eksempel blir rundt en million tonn av klimagassen karbondioksid årlig injisert i undergrunnen på Sleipner i Nordsjøen.

Statfjordfeltet har en målsatt utvinninggrad på over 65 prosent, noe som viser at selskapet er sterkt innenfor reservoarstyring. Bygging og drift av gasstransportssystemer er en av Statoils sterkeste sider.

FINANSIELLE FORHOLD

OLJEPRODUKSJON

Verdien av Statoil er avhengig av fremtidig kontantstrøm og inntjening. En viktig faktor som påvirker dette er produksjonen av egenolje. Denne er igjen avhengig av reservoaregenskaper, kunnskap om disse og kompetanse som muliggjør høy utvinningsgrad. En endring i oljeproduksjonen på 5 prosent påvirker resultatet før finans med omkring 1,7 milliarder kroner årlig.

OLJEPRIS

Med en egenproduksjon på 2000-nivå påvirker en endring i oljeprisen på 1 amerikansk dollar resultatet før finans med omkring 1,6 milliarder kroner.

GASS

På dagens produksjonsnivå vil en endring av gassprisen med 10 prosent påvirke resultatet før finans med omkring 950 millioner kroner.

DRIFT

Stabil og sikker drift av produksjonsanleggene og høy regularitet i rørledningssystemene er viktig av hensyn til inntektsstrøm og for å opprettholde kjøpernes oppfatning av Statoil som en pålitelig, langsiktig leverandør.

RESERVER

Nye reserver gjennom funn, kjøp og økt utvinningsgrad er avgjørende for fremtidig aktivitet og kontantstrøm.

VALUTA

En svekkelse av kronekursen øker isolert sett salgsværdien av konsernets fremtidige produksjon. Konsernets rentebærende gjeld er

imidtild hovedsakelig i utenlandsk valuta. Selv om en svekkelse av kronekursen mot de mest sentrale valutaene for Statoil er gunstig på lang sikt, representerer en økning på 0,50 norske kroner per dollar et urealisert valutatap på omkring 1,6 milliarder kroner før skatt. En økning på 0,50 norske kroner per euro representerer et urealisert valutatap på omkring 0,4 milliarder kroner før skatt.

SKATT

Historisk har Statoils kontantstrømmer i hovedsak blitt skapt gjennom utvinning og transport fra den norske kontinentalsokkelen. Risiki knyttet til denne virksomheten er kraftig avdempet gjennom en marginal skattesats på 78 prosent. Ekspansjonen i den internasjonale oppstrømsaktiviteten medfører at Statoil pådrar seg store utgifter i land hvor konsernet ikke er i skatteposisjon. Underskudd i disse land kan bare føres til fradrag i skattepliktige inntekter fra landvirksomhet i Norge.

KAPITALFORVALTNING

I 2000 ble Statoil Kapitalforvaltning ASA etablert. Selskapet omfatter konsernets og Statoil Pensjonskassers finansielle aktiva som investeres i norske og internasjonale verdipapirmarkeder. Målet er å oppnå årlige resultater som plasserer Statoil i øvre kvartil blant sammenlignbare kapitalforvaltere. Investeringsprofilen skal sikre at avkastningen over tid er i tråd med langsiktige målsettinger. Definerte strategier og løpende oppfølging av risiki og resultater søker å sikre en fornuftig balanse mellom forventet avkastning og risiko for Statoils verdipapirporteføljer. Omlag tretti-fem prosent av porteføljene er i dag investert i aksjer. En økende andel av både aksje- og obligasjonsporteføljene er investert i internasjonale kapitalmarkeder. Verdijustert avkastning på samlede forvaltede midler utgjorde omkring 4,7 prosent i 2000.

RENTEBÆRENDE GJELD

Majoriteten av konsernets rentebærende gjeld som ved årsskiftet beløp seg til omkring 38 milliarder kroner, er i amerikanske dollar, enten direkte eller gjennom valutabytteavtaler. Denne strategien er valgt fordi hoveddelen av konsernets netto inntektsstrøm er i dollar. Gjennom 2000 har andelen vært

økende og var 80 prosent ved utgangen av 2000.

Resten av gjelden er for det meste i euro. Gjennomsnittlig rente på konsernets langsiktige gjeld var 6,2 prosent, opp fra 5,2 prosent i 1999. Gjennomsnittlig forfallstid og rentebindingsperiode holdt seg i det store og hele uendret på henholdsvis 13 og omkring 3 år. Ved årsskiftet var 4,4 prosent av total rentebærende gjeld kortsiktig.

Konsernets likviditetsreserver, som besto av kontanter, bankinnskudd, endel likvide verdipapirer samt kommitterte kredittfasiliteter, lå ved utgangen av 2000 på 29,3 milliarder kroner.

SKADEFORSIKRING

Statoil Forsikring AS dekker skader på landanlegg og sokkelinstallasjoner under bygging og drift til antatt gjenskaffelsesverdi. I tillegg dekkes avbruddsforsikring, transportrisiko og rettslig erstatningsansvar overfor tredjepart. Statoil Forsikring dekker for det alt vesentligste kun Statoil-relaterte forsikringsrisiki. Av en samlet forsikringssum på omkring 70 milliarder kroner, beholder Statoil Forsikring 46 prosent for egen regning. Det resterende plasseres i det norske og internasjonale reasuransemarkedet. Netto midler i Statoil Forsikring beløp seg ved årsskiftet til 5,6 milliarder kroner.

STATOILS PENSJONSKASSER

Statoils Pensjonskasser er selvstendige juridiske enheter og avlegger egne regnskap. Pensjonskassene omfatter ansatte i morselskapet og de fleste norske datterselskap. Ved utgangen av 2000 hadde pensjonskassene 13 241 medlemmer, hvorav 1 430 var pensjonister. Pensjonskassenes totale forvaltningskapital var ved årsskiftet omtrent 12,5 milliarder. Pensjonskassene konsolideres ikke inn i Statoils regnskap.

MENNESKER, KOMPETANSE OG SAMFUNN

Statoilkonsernet hadde i 2000 gjennomsnittlig 16 789 ansatte i 23 land.

Statoils organisasjon har gjennomgått omfattende endringer de siste årene med sikte på å styrke konsernets inntjening og konkurransekraft. Det er i 2000 gjennomført en områdeorganisering av norsk sokkel, og teknologiorganisasjonen er redusert som følge av overføring av personell til forretningsenheter. Prosessen har så langt ført til:

- en fokusert organisasjon basert på forretningsenheter med totalansvar
- et forsterket ledelsessystem bygget på prestasjonskontrakter og økt bruk av insentivordninger
- en betydelig forbedret kostnadseffektivitet
- bemanningsnivå bedre tilpasset nye arbeidsformer og framtidige oppgaver

Årets arbeidsmiljø- og organisasjonsundersøkelse viser at omstillingsprosessene oppfattes som krevende, men bekrefter likevel stabilitet med hensyn til en del grunnleggende kvaliteter som preger Statoils organisasjon og medarbeidere: Kostnadsbevissthet og bevissthet i forhold til endringsbehov og konkurransekraft er på et høyt nivå.

Sykefraværet i Statoil (3,5 prosent) er lavt i norsk sammenheng (på landsbasis rundt ni prosent ifølge NOU 2000:27). I de fleste forretningsområdene er sykefraværet redusert i 2000 sammenliknet med 1999. Systematisk forebyggende arbeid relatert til ulike nærverksfaktorer har gitt en reduksjon i langtids-sykefraværet i flere enheter.

FOKUS PÅ SIKKERHET

Statoils mål er å drive sin virksomhet uten

skade på mennesker og miljø og uten ulykker og tap. Kravet til å rapportere uønskede hendelser er absolutt, ut fra erkjennelsen av at de kan føre til alvorlige situasjoner dersom det ikke blir tatt aksjon. Erfaringsoverføring mellom produksjonsanleggene gjennom god rapportering av uønskede hendelser, er et viktig tiltak for å nå selskapets nullmålsettinger og i ambisjonen om å være industriens beste driftsoperatør.

Indikatorer som benyttes for å måle sikkerheten på norsk sokkel, har i den siste tiden vist en utvikling som ikke møter Statoils høye ambisjoner på dette området. Det blir nå fokusert på disse forhold og satt inn aksjoner på områder der det er nødvendig å snu en tendens. Sett over en lengre tidsperiode er det likevel en gjennomgående og klar forbedring i sikkerhetsresultatene.

En rekke av de initiativ som er iverksatt viser nå positive resultater. Det er for eksempel utført et betydelig arbeid for å kartlegge og analysere hendelser forbundet med kran- og løfteoperasjoner på norsk sokkel, og det er oppnådd betydelig nedgang i antall skader og hendelser som er relatert til disse operasjoner. Fra 1996 til utgangen av 2000 er antall personskader halvert til tross for at virksomheten har økt i omfang. I november 2000 ble en nyutviklet simulator for kranoperasjoner tatt i bruk som et viktig ledd i treningen av kran- og dekkspersonell.

Statoil har satt i gang et omfattende prosjekt for å gjennomgå, kartlegge og beskrive den tekniske sikkerhetstilstanden på anleggene til havs og på land samtidig som eventuelle funn utbedres. Dokumentasjon av faktiske forhold fremskaffes slik at utviklingen i den

tekniske sikkerhetstilstanden kan følges over anleggets levetid. Tilstanden måles mot fastlagte krav, og danner grunnlag for et systematisk forbedringsarbeid.

HØY KOMPETANSE

Statoil kjennetegnes av at mange medarbeidere har høyere utdanning eller fagbrev. Selskapet har på 90-tallet brukt 800 millioner kroner i kompetanseutviklingstiltak per år.

Høsten 2000 etablerte Statoil samarbeidsavtaler med Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) i Trondheim, Universitetet i Bergen, Norges Handelshøyskole (NHH) i Bergen, Høgskolen i Stavanger, Handelshøyskolen BI og Universitetet i Oslo. Formålet med disse avtalene er å sikre størst mulig gevinst med hensyn til læring og erfaringsoverføring knyttet til de ulike samarbeidsaktiviteter og prosjekter. Samarbeidet har en økonomisk ramme på 35 millioner kroner per år over en periode på tre år. Prosjektporteføljen som inngår i avtalene er nært knyttet til Statoils kjernekompetanse, og er således en integrert del av Statoils strategi for personell- og kompetanseutvikling.

Statoil arbeider med en e-læringsstrategi basert på:

- elektronisk fellesskap på jobb og hjemme
- interaktive læreprogrammer
- elektronisk dokumentasjon som inneholder styrende dokumenter, rutiner, veiledninger og beste praksis

Formålet er å gjøre opplæring mer fleksibel og bedre tilpasset arbeidssituasjonen til den enkelte ansatte samt å redusere kostnader.

Statoil har markert seg som en ledende lærlingebedrift. De første lærlingene ble tatt

Dagligliv i Akassa.

Uthulede tre-stammer er viktigste transportmiddel.

Samfunnsbygging i Nigerdeltaet

Blant 32 000 innbyggere i Akassa-klanen i Nigeria har Statoil gått inn og gitt støtte til utviklingen av et samfunn som mangler det meste av det man med industrilandenes standard vil kalle infrastruktur.

Etter en to timers båtreise ytterst i Nigerdeltaet kommer Akassa til syne. Underveis har vi passert mange små landsbyer og møtt hundrevis av sjøfarere i enkle farkoster; kanoer av uthulede trestammer, ført av såvel kvinner som menn. Noen frakter ved, noen bananer og andre dagens fangst fra sjøen. I Akassa er det også fiskerne vi først møter, på vei hjem med det havet har gitt denne dagen. Og det er krevende å ha sitt hjem her ute. Folk bor i ytterst enkle hus, levestandarden er enkel og når sykdom rammer har de 32 000 menneskene ikke andre stedlige helseressurser å falle tilbake på enn en sykepleier. Det er en dagsreise til nærmeste sykehus, også det er enkelt utstyrt.

Hva kan et oljeselskap fra Norge gjøre for Akassa?

Statoil har valgt å gå inn med en økonomisk støtte på 200 000 dollar per år. Midlene kanaliseres gjennom hjelpeorganisasjonen Pro Natura. Briten Bill Knight, som representerer organisasjonen på stedet i Akassa, har levd mesteparten av sitt voksne liv i Afrika. Han uttrykker seg slik: «Statoil har overrasket oss alle med en annerledes tilnærming til

problemene». Han sier dette med referanse til at Statoil faktisk har gått inn med støtte til et kystsamfunn i Nigeria uten å først å ha tjent en dollar på oljevirkosomhet i Afrikas mest folkerike land.

Er 200 000 dollar mye? Ikke for et oljeselskap, men det er det for et samfunn som mangler det meste. Pengene er i første rekke kanalisert inn i institusjonsbygging, etablering av en sparebank, hjelp til å organisere valg, kort sagt utvikling av samfunnet.

Å arbeide i denne delen av Akassa er ikke enkelt, først og fremst fordi hverdagen er preget av rivalisering mellom stammer. I løpet av de to siste årene er 50 medlemmer av Akassaklanen blitt drept i blodige oppgjør med naboer her ute i Nigerdeltaet. Det høye konfliktnivået har gjort hjelpearbeidet vanskelig.

En times helikoptertur fra Port Harcourt ytterst i deltaet ligger det toppmoderne boreskipet "Deepwater Millenium", som høsten 2000 har boret to letebrønner for Statoil. En natt i en enkel hytte i Akassa oppleves meget annerledes enn i en lugar ombord i «Deepwater Millenium». Den som opplever begge deler, opplever de ekstreme forskjeller, men ser samtidig at dersom det lykkes å utvide og forbedre nasjonens næringsgrunnlag, vil det kunne bidra til en bedre fremtid.

Statoils tilstedeværelse både i Nigeria og andre land med tilsvarende behov for økonomisk og sosial utvikling, bygger på en oppfatning om at vi skal være med og skape

positive verdier for menneskene som bor der. Oppgavene og utfordringene er store, men menneskene som bor i Akassa uttrykker gjennom et varmt smil og et håndtrykk takknemlighet for bidragene som bringer dem langsomt fremover. Både Akassas egne folk og Statoil erkjenner at det er en lang vei å gå. Vel vitende om at behovene er enorme, må svaret likevel bli at ett sted må arbeidet for en bedre fremtid starte. Det finnes mange samfunn som Akassa, både i Nigeria og i andre land.

Den som har vært i Akassa glemmer aldri bildene av det enkle samfunn, av menneskene, av de krevende kår og de store behov. Det blir et personlig møte med livsvilkårene til et samfunn som man i hovedsak får formidlet gjennom TV-bilder fra deres verden og til vår.

Akassa er et eksempel på hvordan Statoil ønsker å bidra til positiv utvikling på mikroplan i et samfunn. Selskapet har også ambisjoner om å kunne delta i byggende samfunnsutvikling på makroplanet. Utdannelse av dommere i menneskerettighetsspørsmål i Venezuela og bidrag til å etablere en ny valgordning i Aserbajdsjan er eksempler på Statoils bidrag til å løse mer overordnede samfunnsutfordringer.

Opplæring i nye datasytemer.

inn i 1985 og målsettingen har vært et årlig inntak på 100 lærlinger. I 2000 ble det tatt inn 83 nye lærlinger i tillegg til de 100 som allerede er igang med sitt 2-årige program. Basert på foreliggende behov vil nåværende opplegg og omfang av lærlingeordninger bli videreført og forsterket for å sikre tilstrekkelig tilgang på kvalifisert arbeidskraft. Opplegget for fagopplæring skjer blant annet i samarbeid med Prosessindustriens Landsforening (PIL), Oljeindustriens Landsforening (OLF) og fylkeskommunene.

KONSERN TJENESTER OG INFORMASJONSTEKNOLOGI

Konserntjenester leverer de fleste forretningsområdenes behov for administrative støttefunksjoner, inklusiv informasjonsteknologi, slik at forretningsområdene kan fokusere på sine kjernevirksomheter.

En felles tjenesteenhet muliggjør store kostnadsreduksjoner og økt service til forretningen gjennom utnyttelse av stordriftsfordeler, profesjonalisering av et integrert tjenesteparat og utnyttelse av de mulighetene som ny teknologi gir. Enheten har siden etableringen i 1999 oppnådd kostnadsreduksjoner på 20 prosent.

De viktigste utfordringer fremover er å innføre ny SAP-versjon, å konkurransemåle produkt- og tjenesteområdene, samt å videreføre forbedringsarbeidet gjennom kompetanseutvikling, verdiskapende teknologianvendelse og strukturelle endringer.

Gjennom oppgradering i 2001 og 2002

etableres neste generasjons IT-arbeidsplass med samarbeidsløsninger og tilhørende infrastruktur som kan drives rimeligere enn dagens løsning. Hovedmålene for en koordinert oppgradering er å levere en sunnere arbeidsplass og en enklere hverdag for brukerne og å bidra til å ta ut maksimale gevinster av de samarbeidsmuligheter som informasjonsteknologien gir.

BRA-programmet (Bedre, Raskere Administrasjon) ble startet i 1996 og avsluttet den 1. desember 2000. Det er blitt gjennomført innenfor planlagt tid og til omkring 10 prosent lavere kostnad enn budsjettet. Gjennom dette programmet har Statoil utviklet og innført konsernfelles arbeidsprosesser støttet av IT-systemet SAP R/3 innenfor økonomi, finans, personal, drift og vedlikehold, anskaffelse og forsyning, salg og distribusjon samt prosjektstyring (modifikasjon og vedlikeholdsprosjekter). Hver enkelt enhet har vært ansvarlig for å innføre nye arbeidsprosesser støttet av SAP i sin organisasjon, med fokus på de gevinstmuligheter dette gir. BRA har ført til en betydelig forenkling og standardisering av det administrative arbeidet. Statoil har gjennom dette arbeidet også lagt et godt grunnlag for å ta i bruk nye administrative løsninger og ta de neste skritt innenfor elektronisk handel.

STATOIL TAR ANSVAR

For Statoil er verdiskapning og verdiformidling hovedelementene i selskapets samfunnsansvar. Verdier skapes gjennom investeringer:

Sysselsetting, kjøp av varer og tjenester, skatteinntekter og overføring av teknologi og kompetanse. Selskapet formidler verdier gjennom god behandling av ansatte, erkjennelse av miljøutfordringene, klarhet i synet på korrupsjon og ved å demonstrere samfunnsansvar.

Statoil er et selskap som ikke vil kjenne-tegnes av lønnsomhet alene, men også av klare holdninger til hvordan man tjener penger. Derfor legges det vekt på å drive forretning på en etisk forsvarlig, bærekraftig og sosialt ansvarlig måte.

Statoils holdninger og prinsipper er de samme overalt i alle land. Utøvelse av samfunnsansvar må imidlertid tilpasses lokale behov. Dette er en utfordring for et selskap som i 2000 hadde aktivitet i 23 land. I tillegg til den geografiske spredningen kommer store variasjoner med hensyn til sosio-økonomisk utvikling og graden av politisk frihet.

Statoils arbeid med samfunnsansvar er i kontinuerlig utvikling og med en klar målsetting om stadig forbedring.

For mer informasjon om Statoil og samfunnsansvar, se <www.statoil.com/ourvalues/socialresponsibility>

Statoil skal drive forretning på en sosialt ansvarlig måte

I juni 2000 sluttet Statoil seg til FNs *Global Compact* og forpliktet seg til å arbeide for opprettholdelsen av menneskerettigheter, arbeidstagerrettigheter og miljø.

Statoils stand på oljemessen Offshore Northern Seas 2000 i Stavanger.

- I februar 2000 underskrev Statoil *The Global Sullivan Principles* for menneskerettigheter og arbeidstagerrettigheter. Hensikten er å synliggjøre hvilke prinsipper selskapet bekjenner seg til.
- Statoil har en avtale med *International Federation of Chemical, Energy, Mine and General Workers* (ICEM) om utvikling av god arbeidslivs praksis i selskapets internasjonale virksomhet. ICEM er en verdensomspennende føderasjon av fagforbund innen olje, energi og gruvedrift med 20 millioner medlemmer. Representanter fra Statoil deltar i ICEMs opplæring av tillitsvalgte.
- Statoils arbeid for å styrke menneskerettighetene reflekteres i flere konkrete prosjekter. Blant disse er et samarbeid med Amnesty International og FNs Utviklingsprogram (UNDP) om menneskerettighetsopplæring av dommere i Venezuela, og støtte til Norsk Folkehjelps undervisning i borgerrettigheter i Angola. I Aserbajdsjan har selskapet bidratt til Flykningerådets menneskerettighetsundervisning i grunnskolen og støttet en oppgradering av valgloven før parlamentsvalget i november, utført av Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa.
- Respekt for menneskerettighetene er grunnleggende i Statoils virksomhet, og det legges derfor stor vekt på bevisstgjøring av konsernets egne ansatte slik at de kan bidra til å fremme disse sentrale verdier.

Statoils medarbeidere skal vise respekt for lokale kulturer og tradisjoner og samarbeide med mennesker som berøres av virksomheten.

Før utstasjonering får Statoils ansatte opplæring i språk og kultur. Dette bidrar til å fore-

bygge problemer som kan oppstå i møtet mellom ulike kulturer, og styrker muligheten til å opptre i samsvar med Statoils verdigrunnlag.

På oppdrag fra Statoil gjennomførte Aserbajdsjansk sosiologisk forening en undersøkelse av lokale holdninger og forventninger til internasjonal oljeindustri. Denne viste at flertallet av et representativt utvalg er positive til de utenlandske selskapers virksomhet, og at 68 prosent ser på Statoil som et sosialt ansvarlig selskap.

SINCOR i Venezuela er et av Statoils største prosjekter og gikk i produksjon i desember 2000. I forbindelse med prosjektet forbedres i samarbeid med partnere en kartlegging av lokale utviklingsbehov i området rundt produksjonsanleggene.

Statoil vil bidra til verdiskapning, kompetanseutvikling og erfaringsoverføring i de land hvor selskapet har virksomhet.

I 2000 investerte Statoil 5 milliarder norske kroner i sin internasjonale oppstrømsvirksomhet, eksklusiv letekostnader som for eksempel riggleie. Kjøp av lokale varer og tjenester utgjorde mellom 30 og 40 prosent av dette. I tillegg bidro selskapet til lokal sysselsetting: I Statoils europeiske operasjoner er andelen lokalt ansatte stort sett over 95 prosent, mens nivået utenfor Europa ligger mellom 55 og 75 prosent. I Nigeria, hvor Statoil har operatørskap, er andelen lokalt ansatte over 90 prosent.

Alle Statoil-ansatte får tilbud om faglig opplæring. Selskapet støtter også en hel rekke allmenne utdanningstiltak og finansierer videreutdanningsstipender for studenter fra Aserbajdsjan, Venezuela og Vietnam. PETRAD, Norges opplæringsprogram for fremtidige ledere i nye oljeland, fikk også støtte av Statoil. Videre driver Statoil sammen

med partnere et ledertreningsprogram for det angolanske statsoljeselskapet.

Statoil legger vekt på å støtte organisasjoner og prosjekter som bidrar til bærekraftig utvikling og styrker det sivile samfunn.

Bærekraftighet er et mål i de prosjektene Statoil støtter - mottakerne skal ikke gjøres avhengige av selskapet, men på sikt klare seg selv. Et eksempel er Akassa-prosjektet i Nigeria, som bistår et lokalsamfunn i planleggingen og gjennomføringen av egne utviklingstiltak.

Flere av områdene der Statoil har virksomhet har vært utsatt for naturkatastrofer, deriblant flom. Selskapet har støttet flomforebyggingstiltak i Kina og Vietnam og del-finansiert en studie i Venezuela med sikte på forebygging av jordskred.

Statoil skal være en åpen og aktiv bidragsyter i debatten om næringslivets rolle og ansvar.

I 2000 videreførte Statoil dialogen med frivillige organisasjoner. Arbeidet i KOMpakt (Regjeringens konsultative organ for menneskerettigheter og norsk økonomisk engasjement i utlandet) ble ferdigstilt. Statoil var en sentral bidragsyter til det arbeid som blant annet ligger til grunn for Stortingsmelding nr. 21 (1999-2000), «Handlingsplan for menneskerettigheter».

Siden 1998 har Statoil brukt betydelige ressurser på å øke forståelsen av samsillet mellom oljeinvesteringer og samfunnsutvikling. Dette er blant annet også nødvendig for å definere selskapets legitime handlingsrom – dets muligheter og begrensninger. Studien av Aserbajdsjan i 1999 ble fulgt opp i 2000 med lignende studier av Angola og Iran.

Aserbajdsjanere på vei til jobb på feltserver Oil Rocks utenfor Baku.

Selskapet skal utvikle redskaper for å styre, måle og rapportere virksomheten etter de tre bunnlinjene økonomi, miljø og samfunn.

I 2000 startet Statoil det konserndekkende arbeidet med å utvikle verktøy som skal gjøre selskapet bedre i stand til å realisere ambisjonen om å styre og rapportere etter tre bunnlinjer. Prosessen er krevende og vil måtte fortsette til neste år. Imidlertid har en kommet viktige skritt videre, blant annet gjennom det forsøket som er blitt gjort i den internasjonale oppstrømsvirksomheten på å identifisere mål for og tallfeste samfunnsansvar.

Statoil skal drive forretning på en etisk forsvarlig måte – det betyr: Korrupte handlinger tolereres ikke.

I 2000 ble Statoils avstandtagen til korrupsjon gjort enda tydeligere i organisasjonen ved å revidere retningslinjene for forretningsetikk. Et nytt konserndekkende dokument foreligger nå, og vil i 2001 avstedkomme en revidering og klargjøring også av lokale retningslinjer og rutiner på området.

Statoil lærer opp egne medarbeidere i forretningsetikk og håndtering av etiske dilemmaer.

I løpet av 2000 ble det gjennomført spesielle treningsprogram i forretningsetikk for ulike ledergrupper i Statoil. Korrupsjonsforebygging inngår også i den generelle opplæringen som linjelederne får i sikkerhetsspørsmål og behandles i den sikkerhetsrapportering som to ganger årlig foretas i selskapet.

Selskapets holdning gjøres kjent overfor myndigheter, partnere, leverandører og andre interessenter.

I år 2000 har Statoil i sin løpende kontakt

med partnere og myndigheter orientert om sitt syn på forretningsetikk og diskutert konkrete problemstillinger knyttet til dette. Ifølge nye interne retningslinjer fra 2000, skal Statoil undersøke holdningen til og praktiseringen av forretningsetikk hos sine leverandører. I året som kommer vil man arbeide videre med å implementere disse retningslinjene i organisasjonen.

Statoil anvender etiske revisjoner av egen virksomhet.

I 2000 gjennomførte selskapet etiske internrevisjoner i kjerneområdene innenfor sin internasjonale oppstrømsvirksomhet.

Statoil søker samarbeid om beste praksis med myndigheter, selskaper og aktører som deler selskapets syn på etiske spørsmål.

I 2000 bidro Statoil til planlegging og gjennomføring av Næringslivets Hovedorganisasjons (NHO) «Standpunkt Korrupsjon»-konferanse, der NHOs dokument ved samme navn ble lansert. Statoil har i dette og andre fora fremmet og fått gehør for sitt syn om at korrupsjon må bekjempes både i egne rekker og som et samfunnsproblem. Det er en kjensgjerning at korrupsjon i mange land er et stort hinder for økonomisk utvikling.

Selskapet støtter korrupsjonsbekjempelse i regi av internasjonale organisasjoner.

Statoil ser positivt på opprettelsen av Transparency International (TI) Norge i 2000 og har signalisert at selskapet ønsker å støtte TI Norges arbeid gjennom bedriftsmedlemskap.

Mennesker og samfunn

FNs generalsekretær Kofi Annan har oppfordret næringslivet til å handle i tråd med følgende prinsipper i et verdensomspennende 'Global Compact'.

- støtte og respektere menneskerettighetene,
- forsikre seg om at det ikke er delaktig i menneskerettighetsbrudd,
- respektere arbeidstagneres rett til organisering og forhandling,
- eliminere alle former for tvangsarbeid,
- eliminere alle former for barnarbeid,
- eliminere all diskriminering i arbeidslivet,
- praktisere «føre var»-prinsippet i forhold til miljøutfordringer,
- ta større ansvar for miljø,
- bidra til spredningen av miljøvennlig teknologi.

Prinsippene er allerede nedfelt i Statoils interne retningslinjer, men ved å slutte seg til Global Compact ønsker selskapet å synliggjøre at de er styrende for virksomheten. Statoil ønsker også å samarbeide med FN og med andre selskaper for å gjøre virkningene av globaliseringen mest mulig positive og rettferdige.

MILJØ

HMS-plakaten er det øverste styrende dokumentet innen helse, miljø og sikkerhet (HMS) i Statoil. Den er en integrert del av konsernets totale styringssystem og bygger på de anerkjente prinsippene *planlegge, utføre, følge opp og forbedre*. Statoil støtter de 16 prinsippene i International Chamber of Commerce Business Charter for Sustainable Development. Statoils styringssystem og regnskap for HMS verifiseres årlig av eksterne revisor.

MILJØVENNLIG PRODUKSJON

Mål og ambisjoner

Statoils virksomhet skal drives uten skade på mennesker og miljø og i tråd med prinsippene for en bærekraftig utvikling. Statoil skal i sin produksjon aktivt søke fortjeneste gjennom god helse- og miljøkvalitet.

Rammevilkår for utslipp til sjø

Stortingsmelding nr 58 (1996-1997) «Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling» angir nasjonale mål for reduksjon av utslipp til sjø. For petroleumsvirksomheten på norsk sokkel er hovedregelen «nullutslipp», det vil si at det ikke tillates miljøfarlige utslipp fra nye olje- eller gassfunn med selvstendige utbyggingsløsninger. For eksisterende felt er det stilt krav om at det utarbeides en strategi for å oppnå nullutslipp innen år 2005.

Kartlegging gjennom nyutviklet miljøstyringsverktøy

Statoil har i 1999-2000 gjennomført en fullstendig kartlegging av utslipp til sjø fra selskapets innretninger til havs. Statoil har

gjennom sitt forsknings- og utviklingsarbeid (FoU) utviklet et miljøstyringsverktøy (kalt Environmental Impact Factor, EIF) for vurdering av miljørisiko knyttet til utslipp til sjø. Verktøyet gjør det mulig å vurdere utslippenes påvirkning på ytre miljø, og å beregne effekten av ulike tiltak. Verktøyet gir således gode beslutningsgrunnlag og muliggjør prioritering mellom alternative tiltak ut fra hva som har størst miljøeffekt.

Feltenes struktur, ressurser, beliggenhet og miljøets sårbarhet avgjør hvilke tekniske utbyggingsløsninger som velges. Høsten 2000 har forretningsområdet Undersøkelse og produksjon norsk sokkel utarbeidet en miljøstrategi for neste 10-årsperiode som vil være et viktig beslutningsgrunnlag for å unngå skade på det ytre miljø.

Utfasing av helse- og miljøfarlige kjemikalier

Statoil brukte om lag 202 000 tonn kjemikalier i år 2000 i forbindelse med boring og produksjon på norsk sokkel, hvorav nesten halvparten, 94 500 tonn, ble sluppet ut til sjø. Av utslippsmengden består 90,4 prosent av vann og stoffer som enten finnes naturlig i sjøvann, eller som regnes for å være ufarlige for miljøet. Dessuten er 8,9 prosent kjemikalier som ikke anses for å være kritiske i miljøsammenheng, og som er økotoksikologisk testet og funnet akseptable for utslipp. Miljøbetenkelige kjemikalier utgjør om lag 0,7 prosent. Utfasing av miljøbetenkelige kjemikalier er et viktig tiltak for å nå målet om null miljøskadelige utslipp.

Ved tildeling og fornyelse av Statoils kjemikaliekontrakter vektlegges leverandørens

evne til å utvikle mer miljøvennlige produkter. Utvikling av ny teknologi har gitt gode resultater. Eksempelvis har Statoil tatt i bruk nye typer avleiringshemmere med høyere biologisk nedbrytbarhet. Kjemikalienes vannløselighet gjør at om lag 70 prosent av forbrukt mengde slippes ut til sjø via produsert vann. Med de nye avleiringshemmerne utfases en stor andel av Statoils miljøbetenkelige kjemikalier. Utslippet av stoffer fra avleiringshemmere som er lite nedbrytbare, er redusert med rundt 65 prosent fra 1999 til 2000.

Statoil først med injeksjon av produsert vann på dansk sokkel

Erfaringsoverføring mellom norsk og internasjonal virksomhet skjer kontinuerlig. Siri-feltet på dansk kontinentalsokkel opereres av Statoil, og produksjon av olje startet i 1999. Dette er det første felt på dansk sokkel med reinjeksjon av produsert vann. Mer enn 95% av produsert vannmengde er reinjisert i 2000, og resten blir rensert før utslipp for å unngå negative miljøvirkninger.

Det er også en nyhet på verdensbasis at gass, produsert vann og sjøvann injiseres i en og samme brønn. Injiseringen gjøres for å øke trykket i reservoaret, noe som igjen bidrar til økt oljeutvinning og bedre utnyttelse av feltets ressurser.

Særlige miljøhensyn i sårbare områder

Operasjoner i miljømessig sårbare områder stiller store krav. Statoil er operatør for Fyllisensen 03/97 vest for Grønland der det i juli 2000 ble boret en letebrønn. Statoil gjorde omfattende miljøstudier og konsekvensutredninger i forkant av borestart.

Operasjoner i miljømessig sårbare områder krever høy kompetanse. Dette bildet er fra Færøyene.

Fra Siri-feltet i Danmark

Boreoperasjonen gikk som planlagt uten alvorlige hendelser og uten utilsiktede olje- og kjemikalieutslipp. Det ble ikke registrert negative miljøkonsekvenser av operasjonene.

Statoil startet utredninger av sokkelen på Færøyene allerede i 1993 og ble i august 2000 tildelt to operatørskap. Hele tiden er det arbeidet målrettet innenfor både helse, miljø og sikkerhet, og i 1997 tok Statoil initiativ til et miljønettverk som også de andre selskapene som ønsker å operere på færøysk sokkel, er medlem av. Gjennom miljønettverket er det etablert arbeidsgrupper innenfor ulike områder, blant annet innen biologisk miljø, geoteknikk og sikkerhet. Vi tror at Statoils arbeid med ytre miljø ble tillagt betydelig vekt av færøyske myndigheter når de skulle velge operatør.

Rammevilkår og tiltak for reduserte utslipp til luft

I desember 1999 underskrev norske myndigheter den såkalte Gøteborg-protokollen. Den forplikter de europeiske land til å redusere sine utslipp av nitrogenoksider (NO_x), svoveloksider (SO_x) og flyktige organiske forbindelser, som for eksempel oljedamp. Disse utslippene kan bidra til dårlig luftkvalitet i utsatte områder og gir sur nedbør.

Sur nedbør kan gi skade på fiskevann og føre til overgjødning. Omlag 90 prosent av den sure nedbøren som faller ned over Norge, kommer fra England og Kontinentet, der kullkraftverk, industri og veitrafikk er årsak til de største utslippene. Internasjonale avtaler er derfor nødvendig for å løse problemet. I Norge kommer de største utslippene fra skipstrafikk, veitrafikk og petroleumsvirksomhet.

I Statoils virksomhet er det primært olje- raffineriene som slipper ut SO_x i forbindelse med prosesser som fjerner svovel fra oljeproduktene. Våre raffinerier har redusert sine SO_x utslipp betydelig de siste årene, og det nye ATS-anlegget ved Kalundborg er blant tiltakene for reduserte svovelutslipp. Ytterligere reduksjoner vil ha en svært høy kostnad. Statoil støtter derfor bransjens forslag om at svovelavgiften som industrien betaler, bør gå inn i et fond som kan finansiere renseanlegg på de steder der dette er mest kostnadseffektivt.

SFT har utarbeidet en analyse som viser hvordan Norge kan møte NO_x -kravene i Gøteborg-protokollen på en kostnadseffektiv måte. Tiltak på ferjer i kysttrafikken kan gi store reduksjoner. I tillegg er det reduksjonsmuligheter i petroleumsindustrien. Utslippene av NO_x i petroleumsindustrien er knyttet til forbrenning av naturgass og diesel i motorer, gassturbiner, kjeler, prosessanlegg og fakler. På eldre plattformer og anlegg er ofte muligheten til å oppnå utslippsreduksjoner begrenset fordi kostnadene for ombygging er svært høye. På nye installasjoner og anlegg benyttes ny og bedre teknologi som sikrer lave utslipp.

Bøyelasting og skipstransport av råolje fra sokkelen er den største kilde til utslipp av VOC i Norge, og en vesentlig del av utslippene kommer fra Statoil-opererte anlegg. Oljeselskapene lyktes ikke i å bli enig med myndighetene om en frivillig avtale om reduserte VOC-utslipp, noe Statoil beklager.

Myndighetene har nå gitt et pålegg om VOC-reducerende tiltak for 30 prosent av bøyelasting og offshore-lager fra og med 2001, stigende til 95 prosent fra og med

2006. Det er videre satt krav til teknologi ved slike tiltak, uttrykt ved en nedre grense for gjenvinningsgrad og regularitet. Statoil har anket vedtaket for alle de aktuelle Statoil-opererte lisensene, dvs. Statfjord, Gullfaks, Heidrun, Norne og Åsgard.

Statoil har i sin anke foreslått en mer fleksibel innfasingstakt med en realistisk gjennomføringstid for bygging av de første anleggene, og som gir nødvendig tid til vurdering av alternative tekniske løsninger. Vedrørende kravet til teknologi, går dette ut over det en til nå har kunnet dokumentere med pilotanlegg.

Foredling og transport av produkter

Statoil foredler råolje og kondensat til drivstoffer og andre ferdigprodukter ved raffineriene på Mongstad og i Kalundborg. Raffinering er en sterkt konkurranseutsatt virksomhet, og produktkvalitetskrav og priser fastsettes i hovedsak i det internasjonale marked.

Raffinering av råolje krever mye energi, og rundt 3-6 prosent av oljen brukes som energi i prosessene. Mest energi kreves for den type anlegg som foredler også den tunge del av Nordsjøoljen slik Mongstad-raffineriet gjør. Raffineriene arbeider kontinuerlig med å redusere sitt energiforbruk og sine utslipp i forhold til produksjonsvolumene. Dette skjer gjennom tekniske forbedringer og bedring av driftsrutiner og regularitet i produksjons- og renseanleggene. Økte krav til produktkvalitet gjør imidlertid raffineri-prosessen enda mer komplekse og energikrevende.

De fleste utslippspareparametre fra raffineriene både til luft og sjø er regulert gjennom

Statoil legger vekt på miljø ved innkjøp og drift av tankbiler. Her er Ole Lydersen i Murmansk.

konsesjoner. Konsesjonene setter øvre rammer for utslipp og regulerer ellers krav til miljøkontrolltiltak. Som ledd i arbeidene med å møte stadig strengere nasjonale målsetninger om utslippsreduksjoner, ventes disse kravene å bli strengere også for denne delen av virksomheten, og da særlig innenfor utslipp til luft.

Mongstad-raffineriet har de senere år økt sin produksjon betydelig. De fleste utslippstyper har imidlertid blitt redusert eller vært rimelig konstante. Både CO₂- og NO_x-utslippene er over siste 10-årsperiode redusert med ca. 25 prosent per tonn produkt og SO₂-utslippene er redusert til rundt en tredjedel. Utvidelsen i 1999 gjennom etablering av Vestprosessanlegget på Mongstad, har gitt klare miljømessige forbedringer, og da særlig i form av bedre energiutnyttelse. Utslipp til sjø ligger også på et relativt stabilt og lavt nivå, og grundige overvåkinger av resipienten (Fensfjorden) over mange år, har ikke påvist negative effekter av utslipp fra virksomheten.

Skipstransport

I år 2000 ble det transportert omlag 109 millioner tonn hydrokarboner med tankskip fra

felt, terminaler og raffinerier til kunder over hele verden, med hovedaktiviteten konsentrert i Nord-Europa. Transporten fordelte seg på rundt 91 millioner tonn råolje, 11 millioner tonn raffinerte produkter, 6,5 millioner tonn flytende petroleumsgasser (LPG) og 0,7 millioner tonn metanol.

Hoveddelen av Statoils tankskipstransport skjer i regi av Navion (80 prosent statoil-eid). Statoil stiller høye krav til kvaliteten på de tankskip som benyttes, krav som går ut over nasjonale og internasjonale krav. Tankshipsaktiviteten har i år 2000 ikke medført vesentlige oljeutslipp.

Tankbiltransport

Statoils egne og innleide tankbiler i Baltikum, Danmark, Irland, Norge, Polen, Russland og Sverige kjørte i 2000 anslagsvis 34 millioner kilometer for å transportere produkter til servicestasjoner og kunder. CO₂-utslipp knyttet til transport er omlag 25 000 tonn og utgjør rundt 0,3 prosent av totalt CO₂-utslipp fra Statoil-opererte anlegg.

Statoil legger vekt på kontinuerlig utskifting av tankbiler til biler med bedre motorer med mindre drivstoff-forbruk og lavere

utslipp. Det tilstrebes en optimal kjøreplanlegging, og tankbilene anvender markedets beste dieselkvalitet med hensyn til miljøegenskaper.

Mer miljøvennlig teknologi på Kårstø

Utslipp til luft fra Kårstø-anleggene er relatert til forbruk av gass til energiformål. Under prosjektering av de nye anleggene for mottak av Åsgard-gass, har energieffektivitet stått sentralt. Fraksjonerings- og separasjonsprosessen er optimalisert, og inntak av kjølevann fra større dyp med lavere temperatur, har gitt lavere energiforbruk og reduserte utslipp.

Turbiner og kjeler er utstyrt med dagens beste teknologi med hensyn til NO_x-utslipp. Avgassen fra turbinene benyttes til deloppvarming i kjelene, noe som bidrar til en høy energiutnyttelse (80 prosent).

De gjennomførte miljøtiltakene for reduserte utslipp til luft fra de nye anleggene ventes å medføre at Kårstø's samlede utslipp av CO₂ og NO_x per produsert mengde (væske og gass) vil reduseres med en tredjedel i forhold til tidligere.

Etan utgjør rundt 10 prosent av den totale rikgassmengden som håndteres på Kårstø.

En rekke miljøtiltak er gjennomført på Kårstø.

Foredling av etan bidrar til bedre ressurs- og energiutnyttelse. Rå-etan renses for CO₂ og metan, og Statoil valgte den teknologi for destillasjon som gir laveste luftutslipp og minst forbruk av kjølevann per produsert mengde. Siden etan-anlegget for det meste vil utnytte overskuddsvarme, forventes en reduksjon i gassforbruk, CO₂- og NO_x-utslipp per produsert væskeenhet med rundt 10 prosent.

Avfall sorteres og gjenvinnes

Sortering av avfall er et viktig tiltak for bedre ressursutnyttelse, og miljøgevinstene er blant annet reduserte drivhusgass-utslipp (metan, CO₂, med mere), mindre forbruk av ikke fornybar energi og redusert behov for fyllplass-areal. Statoil arbeider kontinuerlig med å redusere avfallsmengdene, og varer som leveres Statoil skal i størst mulig grad være fri for unødig emballasje. Avfall som genereres i virksomheten, skal avhendes i den prioriterte rekkefølgen gjenbruk, materialgjenvinning, energigjenvinning (forbrenning med energiutnyttelse) og til sist deponering.

I 1999 samordnet Statoil flere kontrakter på mottak og håndtering av avfall med formål å få til en miljø- og kostnadseffektiv avfallshåndtering. Kontrakten er inngått med Renovasjon Nord A/S, og den dekker alle installasjoner på sokkelen som forsynes fra basene i Stavanger, Bergen, Florø og Kristiansund. I tillegg omfattes landanleggene på Kollsnes og Tjeldbergodden. I kontrakten er det inkludert insentivordninger som innebærer at renovatørselskapets inntjening økes dersom avfallshåndteringen forbedres.

Arbeidet for en bedre avfallshåndtering

har gitt gode resultater. Fra 1999 til 2000 er mengde sortert avfall økt til det dobbelte i forretningsområdet Undersøkelse og produksjon norsk sokkel (UPN). I tillegg har økt gjenbruk og gjenvinning av borevæsker bidratt til mindre spesialavfall. Foruten de positive miljøgevinstene, har UPN i 2000 spart rundt 10 millioner kroner i direkte utgifter.

MILJØ OG KLIMA

Statoils mål og ambisjoner

Statoil skal legge til rette for en langsiktig og betydelig reduksjon av klimagassutslipp gjennom god driftspraksis, utvikling av ny teknologi og bruk av Kyoto-mekanismene.

Innen 2010 skal Statoil redusere årlige klimagassutslipp med 1,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til om ikke særskilte tiltak iverksettes. Det tilsvarer rundt 15 prosent reduksjon i forhold til dagens prognoser for Statoils andel av globale utslipp i 2010. Statoils reduksjonsmål for norsk sokkel er i samsvar med bransjens konklusjoner om hva som er realistisk å oppnå.

Målet skal nås gjennom en enda bedre samordning mellom installasjoner i samme geografiske område og bruk av nye teknologiske løsninger. For Statoils internasjonale virksomhet er den største utfordringen å finne gode løsninger for gassavsetning i områder der infrastruktur ikke er utviklet.

Krav om reduserte klimagassutslipp

I henhold til Kyoto-protokollen skal industri-landene samlet redusere klimagassutslippene med minst 5 prosent (i forhold til 1990-nivået) innen perioden 2008-2012. Det ventes at

den norske regjering vil legge fram en Stortingsmelding om klimaspørsmål og kvotehandel av klimagasser våren 2001.

Statoil støtter arbeidet med å redusere de menneskeskapt utslippene av klimagasser til et bærekraftig nivå i henhold til Kyoto-protokollen, og er positiv til at Kyoto-mekanismene kan gjennomføres på en kostnadseffektiv måte på tvers av landegrensene. For Statoil var det derfor en skuffelse at partene under klimakonferansen i Haag høsten 2000 ikke kom fram til et forhandlingsresultat om hvordan protokollen skal implementeres.

For Statoil er det viktig at et system for kvotehandel og andre rammebetingelser utformes på en måte som tar hensyn til konkurransesituasjonen. I Norge vil Statoil kunne bli den største aktøren i et marked for utslippskvoter. Innføring av kvoter vil for Statoils virksomhet gi en merkostnad og en mulig kostnadsmessing ulempe sammenliknet med konkurrerende virksomhet i andre land, dersom slik virksomhet i disse landene ikke får tilsvarende belastning ved tilpasning til Kyoto-protokollen.

Tiltak for reduksjon av klimagassutslipp

Statoil avsluttet høsten 2000 sitt treårige CO₂-program. Dette har kartlagt mulige tiltak for å redusere klimagassutslipp, og det er utviklet tekniske løsninger som kan redusere kostnadene for slike tiltak. Teknologier og kostnader for gasskraft med fjerning og deponering av CO₂ er også grundig analysert.

Statoil vurderer kontinuerlig hvordan handel med utslippskvoter og bruk av Kyoto-mekanismene kan utnyttes og arbeider aktivt for at rammevilkårene i Norge blir utformet

Christina D. Ravn (nederst) og Mette Schiolborg ved det nye ATS-anlegget i Kalundborg illustrerer at avfallsstoffer nå er omgjort til kunstgjødsel.

Kunstgjødsel fra avfallsprodukt ved Kalundborg

Statoil-raffineriet i Kalundborg startet i august 2000 produksjon av kunstgjødsel i et nytt stort anlegg til rundt 70 millioner DKK. Som råvare benyttes svovel som skiller ut ved avsvovling av oljeproduktene før de sendes på markedet.

Anlegget er det første av denne type, og er levert av Haldor Topsøe A/S, som også har tatt patent på prosessen. Sammenbyggingen med raffineriet er utført av Statoils eget prosjektag, og Statoil eier og driver anlegget som en integrert del av raffineriet.

Tidligere ble mesteparten av svovelet som ble utskilt fra oljeproduktene i Kalundborg, omdannet til ren svovel (ca 4000 tonn årlig), og deretter solgt til petro-

kjemisk industri. Men selv om raffineriet har avanserte renseanlegg, ble en restmengde på ca 275 tonn svovel sluppet ut i atmosfæren som svoveldioksid (ca 550 tonn per år).

I det nye anlegget blir det rene svovelet, samt rundt 60 prosent av det svovel som tidligere ble sluppet ut i atmosfæren, omdannet til flytende gjødsel, kalt ammoniumtiosulfat (ATS). I tillegg reduseres NO_x -utslippene fra raffineriet med rundt 30 prosent. Den årlige produksjonen av ATS forventes å bli mellom 15 og 27 000 tonn avhengig av hvilke typer råolje og andre råstoffer raffineriet benytter. ATS er en kunstgjødselstype som er meget gunstig for landbruket.

på en måte som sikrer grunnlaget for videre industriutvikling og verdiskapning basert på olje- og gassressursene.

Verdensbankens karbonfond

Statoil gikk våren 2000 inn som deltaker i Verdensbankens karbonfond (World Bank Prototype Carbon Fund, PCF). Verdensbankens styre ønsker ved hjelp av PCF å bidra til å skape et marked for utslippskvoter innenfor rammen av Kyotoprotokollen, og det skal de nærmeste årene investeres i en rekke prosjekter innen fornybar energiproduksjon og energieffektivisering.

Statoil forventer en avkastning i form av kredittverdige utslippsreduksjoner til en konkurransedyktig pris, som igjen kan brukes til å dekke egne forpliktelser. I tillegg får Statoil erfaring fra ulike JI- (Joint Implementation) og CDM- (Clean Development Mechanism) prosjekter.

MILJØTILPASSEDE PRODUKTER

Mål og ambisjoner

I Statoils utvikling av produkter og tjenester skal det aktivt søkes fortjeneste gjennom god helse- og miljøkvalitet. Produktene skal være i fremste rekke når det gjelder brukstekniske og miljømessige egenskaper.

Krav til luftkvalitet og drivstoff

Luftkvaliteten i europeiske storbyer er blitt betydelig forbedret de siste årene, men gis stadig høy prioritet nasjonalt og internasjonalt. EU har fastsatt nye krav til luftkvalitet, med spesifiserte grenseverdier for partikler, SO_2 , NO_x , CO, benzen og ozon. For å kunne møte disse kravene er det blant annet innført nye krav til produktkvalitet for bensin og diesel med virkning fra år 2000, noe som vil resultere i lavere utslipp fra kjøretøyer. Bilproducentene må møte utslippsgrenser for HC, CO, NO_x og partikler fra nye kjøretøyer, og drivstoffkvaliteten må bidra til at de skal nå disse kravene. Nye innskjerpinger til bensin og diesel ventes innført fra 2005.

Statoil er positiv til at det innføres mer miljøtilpassede produktspesifikasjoner i EU,

dersom disse er basert på vitenskapelige, kostnadmessige og miljømessige fakta. Det er imidlertid fortsatt usikkerhet rundt effekten av ulike miljøtiltak. Innføring av mer moderne motorteknologi og bedre teknisk vedlikehold av motorer/brennere, kombinert med riktig produktkvalitet, forventes å gi betydelige bidrag til forbedret luftkvalitet.

Bilprodusentene krever stadig lavere svovelinnhold i både bensin og diesel for å kunne møte nye utslippskrav. Særlig partikkelutslipp har fått stor oppmerksomhet, og det forskes nå på hvilke egenskaper ved partikler som er viktigst med hensyn til helseeffekter.

Tiltak for mer miljøvennlige produkter

Statoils hovedprodukter er ulike typer drivstoff og fyringsoljer. Vurdering og testing av alternative drivstoff og nye blandekomponenter pågår kontinuerlig. Løpende produktutviklingsprogram og markedsundersøkelser kjøres i regi av Produktteknisk kompetanse- og servicesenter (PKS) i Statoil.

Alternativer til bensin, diesel og tradisjonelle fyringsprodukter har foreløpig høye kostnader, men innføres som nisjeprodukter i områder der det kan begrunnes ut fra miljøhensyn. Statoil tilbyr idag fornybare drivstoffprodukter som rapsmetylester (RME), bioetanol og biogass i markeder der dette etterspørres.

Statoil arbeider aktivt i forhold til myndigheter, bilbransje og andre oljeselskap for å fremskaffe kunnskap om sammenhengen mellom motor- og brennerteknologi, produkt-egenskaper og effekter på helse og miljø.

Samarbeidet mellom Statoil og Methanex, verdens største metanolprodusent, knyttet til bruk av metanol som drivstoff i brenselceller, fortsatte i 2000 og er nå utvidet til også å inkludere DaimlerChrysler, BP, BASF, Xcellsis. Alliansen arbeider med å kartlegge praktiske problemstillinger ved en eventuell introduksjon av kjøretøy med metanoldrevne brenselceller.

Statoil har fortsatt sitt samarbeid med det amerikanske firmaet IdaTech knyttet til bruk av metanol for stasjonære brenselceller-anlegg for desentral strøm- og varmegenerere-

ring. IdaTech har gjennom året levert en rekke slike systemer for uttesting.

MILJØVENNLIGE ENERGIFORMER

Mål og ambisjoner

Selskapet skal bidra til utvikling av alternative energikilder og energibærere. Statoil skal tilby totale energiløsninger som dekker kundens behov for energi til varme, kjøling og elektrisitet.

Biopellets

Bioenergi er den viktigste fornybare energikilden utenom vannkraft i Norden, og Statoils satsing på trepellets går som planlagt. I 2000 er det solgt omkring 30 000 tonn.

I Norge driver Statoil sammen med Norske Skog en pelletsfabrikk. Statoil Vänerpellets, som Statoil eier 80 prosent av, står for driften av to biobrensel-fabrikker i Sverige.

Varmepumper

Varmepumper er et viktig satsingsområde for Statoil. Våren 2000 signerte Statoil kontrakter med boligutbyggere for uttesting av varmpumpeløsning tilpasset nordiske forhold. Det er også etablert et samarbeid med entreprenørselskapet Selmer med formål å finne gode energiløsninger ved større utbyggingsprosjekt.

Mikrokraftvarme

Statoil har solgt rundt 40 mikrokraftvarmeanlegg i Danmark utviklet av ECPower. For å styrke fortsatt drift og videreutvikling av disse produktene, har Statoil gått inn på eiersiden (40 prosent) i ECPower.

Gass erstatter olje i nye bolig- og næringsbygg

Markedet for flytende propangass levert på tank i Norge er tredoblet de siste ti årene, og Statoil er den ledende aktør i dette markedet. I år 2000 ble det for første gang i Norge iverksatt flere store utbyggingsprosjekter der propan vil dekke hoveddelen av energibehovet til oppvarming. Gjennom denne type pro-

sjekter legger Statoil grunnlaget for overgang fra olje til gass, som er mer miljøvennlig.

Fossile brensler i form av naturgass (CNG, LNG) eller LPG har miljøfordeler dersom de anvendes på riktig måte. Målt mot kull og olje gir naturgass rundt 30-50 prosent lavere CO₂-utslipp og 60-90 prosent lavere NO_x-utslipp ved produksjon av samme energimengde. I tillegg gir forbrenning av naturgass kun marginale utslipp av SO₂ og partikler. Bruk av gass som energibærer i større skala krever et godt utbygget rørnett for distribusjon, og dette har så langt medført en begrenset utbredelse i Statoils markeder.

ENØK i Statoils kontorbygg

Statoil disponerer gjennom eide og leide bygg i Norge rundt 400.000 kvadratmeter kontorareal, og innen energiøkonomisering (ENØK) er det her oppnådd en reduksjon i energiforbruket på 19 prosent fra 1999 til 2000.

ÅPENHET OG DIALOG

Mål og ambisjoner

Statoil skal ha en miljøprofil som styrker varemerket og et positivt omdømme i de land selskapet opererer i. Selskapet skal synliggjøre sitt bidrag til bærekraftig utvikling ved at økonomiske resultater, miljøhensyn og samfunnspåvirkning rapporteres samlet.

Statoils miljøforum

Det er viktig for Statoil å ha en åpen dialog med organisasjoner og enkeltpersoner som har oppfatninger om selskapets virksomhet eller som kan tilføre kunnskap og ideer. Dette øker forståelsen for verdier, holdninger og argumenter i samfunnet og gjør selskapet bedre i stand til å finne samfunnsmessige gode løsninger. Statoil etablerte i 1998 «Statoil Miljøforum» der konsernsjefen regelmessig møter miljø- og forbrukerorganisasjoner.

SPE-konferansen «HSE 2000»

I juni 2000 var Statoil vertskap for verdens største konferanse innen helse, miljø og sik-

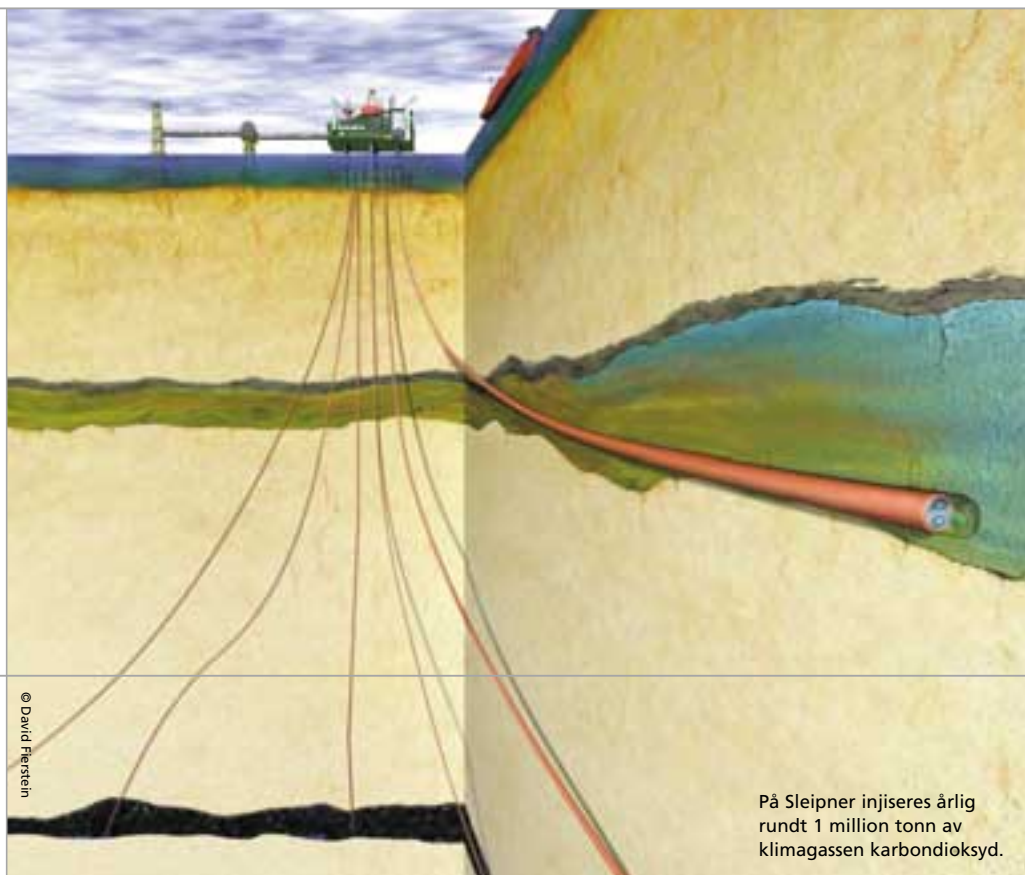
kerhet, «HSE 2000». Konferansen ble arrangert i Stavanger i regi av Society of Petroleum Engineers (SPE) med et omfattende program av høy kvalitet. Både oljeselskaper, myndigheter og miljøorganisasjoner deltok. Konferansen samlet deltakere fra nærmere 60 nasjoner.

Ung Agenda 21

Statoil er en av stifterne av «Ung Agenda 21» som er en frittstående, uavhengig stiftelse etablert høsten 2000 på grunnlag av sluttdokumentet fra Rio-konferansen i 1992. Formålet er å skape arenaer der barn og unge fra ulike deler av verden kan gi uttrykk for sine synspunkter om vern av natur og miljø.

HMS-dataark for Statoils produkter på internett

Statoil vektlegger åpenhet rundt produkters helse- og miljøpåvirkning, og HMS-dataark for alle produktene er gjort tilgjengelig via internett. Statoil deltar aktivt i europeiske oljeselskapers organ Conservation of Clean Air and Water in Europe (Concawe), samt i nasjonale industriforeninger i Norge, Sverige og Danmark for å bidra til at motor- og drivstoffteknologi utvikles i takt med behovet.

© David Flestein

På Sleipner injiseres årlig rundt 1 million tonn av klimagassen karbondioksyd.

Vinner av Konsernsjefens HMS-pris 2000: Fjerning og injeksjon av CO₂ på Sleipner

Sleipner har i flere år vært i fremste rekke på løsninger for å redusere utslipp til luft. Sleipners konsept for CO₂-fjerning, kompresjon og injeksjon har redusert utslippene til atmosfæren med ca 1 millioner tonn per år.

I tillegg har Sleipner installert såkalte Pelton-turbiner med energigjenvinning som reduserer CO₂-utslippene med rundt 50 000 tonn per år, og et energioptimaliseringsprogram har redusert CO₂-utslippene med 250 000 tonn per år. Samlet utgjør Sleipners tiltak rundt 1,3 millioner tonn CO₂ per år, noe som tilsvarer rundt 13 prosent av totalt CO₂-utslipp fra norsk sokkel.

CO₂-fjerning og -injeksjon på Sleipner representerer grenspregende teknolog utvikling som Statoilansatte for rundt 10 år siden hadde ideen til. Prosjektet har dannet grunnlag for det internasjonale industrisamarbeidsprosjektet «Saline Aquifer CO₂ Storage» (SACS) med formål å etablere en teknologiplattform for fremtidig CO₂-deponering i undergrunnsreservoarer. Sleipners

CO₂-tiltak og SACS-prosjektet har vakt stor og positiv internasjonal oppsikt, og har inspirert flere andre initiativ verden over.

Sleipners bruk av Pelton-turbiner under ekstreme prosessbetingelser har lagt grunnlag for utvidet bruk av energigjenvinnings-turbiner for prosessindustrien. Energiopptimaliseringsprogrammet som er gjennomført i driftsfasen, viser at det uten betydelige investeringer og med god lønnsomhet kan oppnås omtrent 15 prosent reduksjon av CO₂- og NO_x-utslippene i eksisterende anlegg.

Konsernsjef Olav Fjell med vinnerne av Statoils HMS-pris for 2000.

HMS-regnskap for 2000

Tormod Huseby og Hans Kristiansen under ferdigstillelsen av Åsgard B-plattformen.

INNLEDNING

Styringssystemet for helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en integrert del av konsernets totale styringssystem og er beskrevet i konsernets styrende dokumenter.

En sentral del av HMS-styringen er registrering, rapportering og vurdering av HMS-data. Til hjelp i dette arbeidet er det etablert HMS-måleindikatorer. Formålet er å dokumentere kvantitativt utviklingen over tid og styrke beslutningsgrunnlaget for et systematisk og målrettet forbedringsarbeid.

HMS-dataene samles inn fortløpende i resultatene og rapporteres kvartalsvis til konsernledelsen som vurderer utvikling og trender, samt tar stilling til nødvendige forbedringstiltak. Konsernsjefen legger frem HMS-resultatene med vurderinger for styret, samtidig med at de øvrige kvartalsresultatene fremlegges. Resultatene publiseres på konsernets intranett- og internett-sider.

Statoil har ni konserndekkende HMS-måleindikatorer. Sikkerhetsindikatorerne personskade-frekvens, fraværsskade-frekvens og alvorlig hendelsesfrekvens rapporteres på konsernnivå hvert kvartal. Det rapporteres for Statoil-ansatte og leverandører samlet og hver for seg.

Øvrige konserndekkende HMS-måleindikatorer rapporteres kun årlig på konsernnivå, med unntak av oljesøl som rapporteres hvert kvartal. I tallet for sykefravær inngår

kun Statoil-ansatte. HMS-måleindikatorerne innen ytre miljø (oljesøl, utslipp av CO₂ og NO_x, energiforbruk og gjenvinningsgrad for avfall) rapporteres for Statoil-operert virksomhet.

Data fra alle konsernets vesentligste aktiviteter er inkludert i HMS-regnskapet med unntak av Borealis AS og Navion ASA. For servicestasjonene inkluderes kun oljesøl når det gjelder data innen ytre miljø. Historiske data inkluderer tall relatert til oppkjøpt virksomhet fra oppkjøpsdato. Tilsvarende er tall relatert til avhendet virksomhet inkludert frem til avhendelsesdato. Det vises til nærmere informasjon knyttet til de enkelte HMS-måleindikatorerne.

RESULTATENE

HMS-regnskapet viser utviklingen av HMS-måleindikatorerne over siste femårsperiode. Ressursbruk, utslipp og avfallsmengde for de største Statoil-opererte landanlegg, samt for Statoil-operert virksomhet på norsk sokkel, er vist i egne miljødata-plansjer. Det vises også til virksomhetsberetningen om ytre miljø.

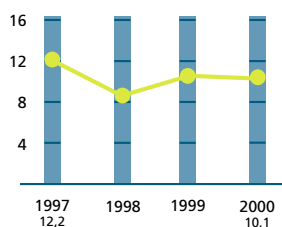
Til sammen er det utført vel 72 millioner arbeidstimer som danner grunnlaget for dette HMS-regnskapet. Det er en reduksjon på i underkant av 14 millioner arbeidstimer i forhold til 1999. Nedgangen skyldes blant annet at Statoil har gjennomgått en omfattende omstilling, restrukturering og konsolidering i

2000, samt ferdigstilling av noen større prosjekter.

Leverandører utfører en betydelig del av de oppgaver Statoil står ansvarlig for som operatør eller hovedbedrift. Dessverre har det også i 2000, som i 1999, vært to dødsfall hos våre leverandører. En person innleid som selger for Statoil-Technaft omkom den 21.01.00 i en trafikkulykke i Polen, og en dansk matros på fartøyet Mærsk Seeker omkom den 11.09.00 under arbeid med å skifte ankerkjettinger på Veslefrikk B-plattformen.

Det har dessverre også vært to dødsulykker hos leverandører i arbeid for datterselskapet Navion. En person omkom under dokksetting av Navion Norvegia ved et polsk verft den 27.10.00, mens en person omkom den 26.12.00 på den indiske tankeren Shravan innleid av Navion Shipping.

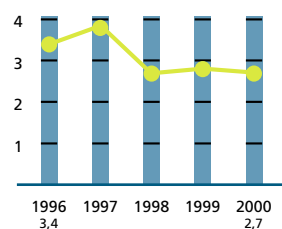
Vi har, i likhet med bransjen for øvrig, hatt en økning i alvorlig hendelsesfrekvens, mens personskade-frekvens og fraværsskade-frekvens viser en svak forbedring i år 2000 sammenliknet med 1999. Det er imidlertid store variasjoner mellom de ulike enheter i konsernet, både innenfor sikkerhetsresultatene og for sykefravær. I tillegg til dette konsernregnskapet, utarbeider den enkelte forretningsenhet mer spesifikke statistikker og analyser til bruk i forbedringsarbeidet.

PERSONSKADEFREKVENS

Definisjon: Summen av antall dødsulykker, antall fraværsskader, antall tilfeller av alternativt arbeid etter skade og antall personskader (alvorlige personskader som kan gi varig mén, alvorlige personskader og medisinske behandlingsskader, eksklusiv førstehjelpsskader) pr million arbeidstimer

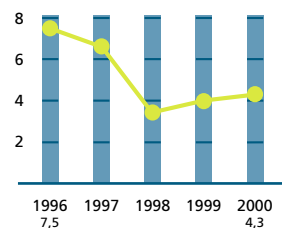
Utvikling: Personskadefrekvensen (Statoil-ansatte og leverandører inkludert) er 10,1 i 2000 (10,3 i 1999). For Statoil-ansatte separat er frekvensen 5,5 for 2000 (6,0 i 1999) og for leverandørene 14,6 i 2000 (13,6 i 1999). For Statoil-ansatte er trenden over siste 4-årsperiode stabil, mens for leverandørene sees en uheldig trend. Data for 1996 foreligger ikke.

FRAVÆRSSKADEFREKVENS

Definisjon: Summen av antall dødsulykker og antall fraværsskader per million arbeidstimer

Utvikling: Fraværsskadefrekvensen (Statoil-ansatte og leverandører inkludert) er 2,7 i 2000 (2,8 i 1999). For Statoil-ansatte separat er frekvensen 2,3 i 2000 (2,0 i 1999), mens den for leverandørene er 3,0 i 2000 (3,3 i 1999). For Statoil-ansatte har frekvensen økt noe de siste årene, mens leverandørene har en svak forbedring.

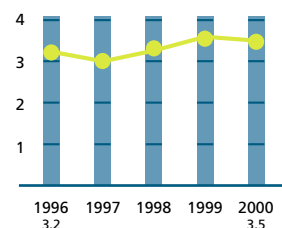

ALVORLIG HENDELSESFREKVENS

Definisjon: Summen av antall uønskede hendelser med høyt tapspotensial per million arbeidstimer ⁽¹⁾

Utvikling: Alvorlig hendelsesfrekvens (Statoil-ansatte og leverandører inkludert) er 4,3 i 2000 (4,0 i 1999). Etter flere år med positiv utvikling, er det nå en liten tilbakegang.

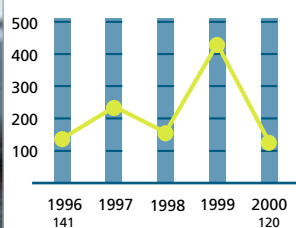
⁽¹⁾ En *uønsket hendelse* er en hendelse eller et hendelsesforløp som har forårsaket eller kunne ha forårsaket personskade, sykdom og/eller skade på/tap av eiendom, skade på miljøet eller tredjepart. Det er etablert risikomatriser som gir alvorlighetsgrad og gjentakelsesfrekvens for ulike typer uønskede hendelser. Hendelser med høyt tapspotensial er hendelser som har stor alvorlighetsgrad og/eller hyppig gjentakelsesfrekvens.

SYKEFRAVÆR

Definisjon: Totalt registrerte dager med sykefravær i prosent av mulige arbeidstimer

Utvikling: Sykefraværet er 3,5 prosent i 2000 (3,6 i 1999). Selv om sykefraværet for 2000 er noe høyere enn for noen år siden, er det positivt at det er en liten nedgang fra 1999 til 2000 siden Statoil i år 2000 har gjennomgått en kraftig omstilling. Resultatet ligger også godt under gjennomsnittet i Norge (rundt 9 prosent; NOU 2000:27).

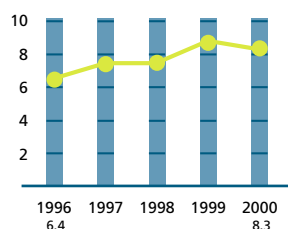
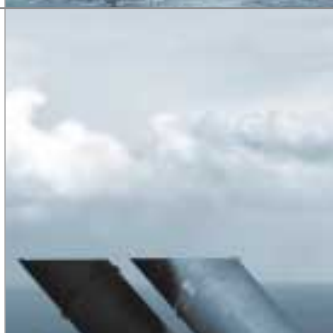

OLJESØL

Definisjon: Antall og total mengde (m³) utslippede oljeutslipp til ytre miljø fra Statoil-operert virksomhet ⁽²⁾

Utvikling: Antall utslippede oljeutslipp ble 431 i 2000 (485 i 1999). Etter noen år med sterk økning, har det siden 1997 vært en jevn reduksjon i antallet slike utslipp. Mengde av utslippede oljeutslipp ble 120 m³ i 2000 (419 i 1999). Dette er den laveste utslippsmengden på 5 år.

⁽²⁾ Alle utslippede oljeutslipp inngår i statistikken med unntak av utslipp som samles opp inne på anlegg (plattform/fabrikk) og dermed ikke skader omgivelsene. For nedstrømsvirksomheten inkluderer imidlertid slike utslipp.

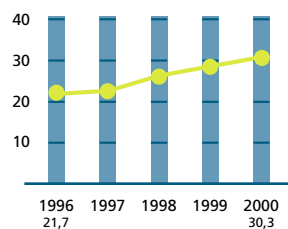

UTSLIPP AV CO₂

Definisjon: Totalt utslipp av CO₂ i million tonn fra Statoil-operert virksomhet ⁽³⁾

Utvikling: Utslipp av CO₂ er 8,3 mill tonn i 2000 (8,8 mill tonn i 1999). Totale CO₂-utslipp er i 2000 redusert sammenlignet med 1999, hovedsakelig på grunn av at Statoil Energy som nå er solgt, ikke lenger inngår i statistikken. Øvrig Statoil-operert virksomhet har økte samlede utslipp. Dette skyldes hovedsakelig oppstart av nye felt på norsk sokkel, samt økt produksjon i forretningsområdene Foredling og markedsføring og Europeisk gass.

⁽³⁾ CO₂-utslipp omfatter alle utslippkilder som turbiner, kjeler, motorer, fakkell, boring av lete- og produksjonsbrønner, brønntesting/brønnprensning, samt restutslipp fra renseanlegg for CO₂ fra naturgass på Sleipner T. Støttetjenester som helikoptertrafikk, forsynings- og standbyskip og skytteltankere inngår ikke.

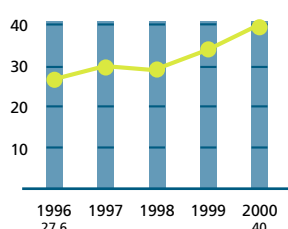

UTSLIPP AV NO_x

Definisjon: Totalt utslipp av NO_x i tonn fra Statoil-operert virksomhet ⁽⁴⁾

Utvikling: Utslipp av NO_x er 30,3 tusen tonn i 2000 (29,1 tusen tonn i 1999). Økningen i de rapporterte utslippene fra 1999 skyldes hovedsakelig to forhold; a) oppstart av nye felt på norsk sokkel og økt produksjon i forretningsområdene Foredling og markedsføring og Europeisk gass og b) overgang til nye, mer nøyaktige beregningsprinsipper for bestemmelse av NO_x-utslipp fra anleggene på norsk sokkel.

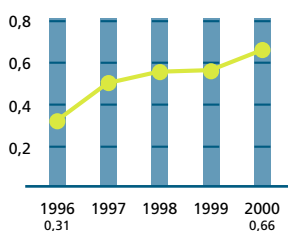
⁽⁴⁾ NO_x-utslipp omfatter alle utslippkilder som turbiner, kjeler, motorer, fakkell, boring av lete- og produksjonsbrønner og brønntesting/brønnprensning. Støttetjenester som helikoptertrafikk, forsynings- og standbyskip og skytteltankere inngår ikke.

ENERGIFORBRUK

Definisjon: Totalt energiforbruk i TWh for Statoil-operert virksomhet. Dette inkluderer netto kjøp av elektrisk energi, energi fra gass- og dieselfyrt kraftgenerering og energitap som resultat av faking. Energiforbruket ved bruk av fossile brenslere regnes som innfyrt energi.

Utvikling: Energiforbruket er 40 TWh i 2000 (34,7 TWh rapportert i 1999). Økningen skyldes delvis oppstart av nye felt på norsk sokkel, samt økt produksjon i forretningsområdene Foredling og markedsføring og Europeisk gass. En vesentlig andel av økningen i det rapporterte energiforbruket kommer av at bedre beregningsprinsipper er tatt i bruk for noen anlegg med høye energiforbruk.

GJENVINNINGSGRAD

Definisjon: Mengde avfall til gjenvinning (tonn) delt på total mengde avfall (tonn) for Statoil-operert virksomhet ⁽⁵⁾

Utvikling: Gjennvinningsgraden er 0,66 i 2000 (0,58 i 1999). Gjennvinningsgraden har en meget positiv utvikling og viser for 2000 at 66 prosent av avfallet fra Statoil-operert virksomhet, gjenvinnes. Samtlige forretningsområder har høyere gjennvinningsgrad for 2000 sammenliknet med 1999.

⁽⁵⁾ Mengde avfall til gjenvinning er total mengde avfall fra anleggets virksomhet ekskl. avfall som forbrennes uten energituttelse, avfall til deponi og spesialavfall. Spesialavfall defineres iht. det enkelte lands lovverk.

MILJØDATA FOR 2000

NORSK SOKKEL¹⁾

DRIVSTOFF	
Diesel	121 000 tonn
PROSESSERT MENGDE²⁾	
Olje/kondensat	96,3 mill. m ³
Gass	61,7 mrd. m ³
Vann	72,3 mill. m ³
KJEMIKALIER	
Prosess/prod.	30 300 tonn
Boring/Brønn, hvorav vekstoffer og uorg. kjemikalier	172 000 tonn
	143 000 tonn
INJEKSJONSVANN TIL TRYKKSTØTTE	141 mill. Sm ³

UTSLIPP TIL LUFT	
CO ₂	5,16 mill. tonn
NO _x	25 200 tonn
nmVOC ³⁾	144 980 tonn
SO ₂	580 tonn
Metan ³⁾	12 800 tonn

OLJE/KONDENSAT	96,3 mill. Sm ³
GASS	
Eksport	40,9 mrd. Sm ³
Reinjeksjon	18,9 mrd. Sm ³
Fakkel	0,37 mrd. Sm ³
Brenngass	1,53 mrd. Sm ³

UTSLIPP TIL VANN	
Olje: utilsiktet	11,3 m ³
Produsert vann	71,3 mill. m ³
Olje: oljeholdig vann	1 990 tonn
Kjemikalier prosess/prod.	15 670 tonn
Kjemikalier boring og brønn	78 900 tonn
Herav vekstoffer	72 200 tonn

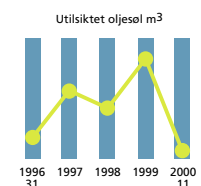
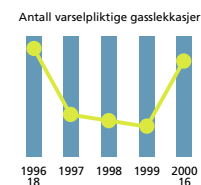
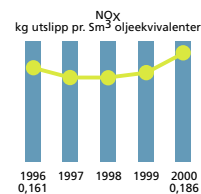
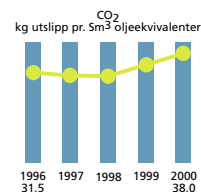
AVFALL	
Spesialavfall ⁴⁾	31 500 tonn
Deponi	3 420 tonn
Gjenvunnet	6 680 tonn
Gjenvinningsgrad	0,66

1) Norsk sokkel inkl. britisk sektor av Statfjord og ekskl. Kollsnes

2) Inkluderer prosessert mengde fra tredje part (Snorre til Statfjord, Tordis til Gullfaks C, Vigdis og Visund til Gullfaks A)

3) Bøyelasting er inkludert.

4) 88% er oljeholdig borekaks og boreslam.

KOLLSNES

ENERGI	
El. kraft	790 GWh
Brenngass	6,7 mill. Sm ³
RÅSTOFFER	
Våtgass Troll A	22,5 mrd. Sm ³
Våtgass Troll B	1,08 mrd. Sm ³
Våtgass Troll C	1,09 mrd. Sm ³
HJELPESTOFFER	
Monetylenglykol	70 m ³
Øvrige kjemikalier	35 m ³

PRODUKTER	
Gass	24,67 mrd. Sm ³
Kondensat	0,6 mill. m ³

UTSLIPP TIL LUFT¹⁾	
CO ₂ ²⁾	16 687 tonn
NO _x ²⁾	16,8 tonn
CO	12,5 tonn
nmVOC ²⁾	241 tonn
Metan	691 tonn
Faklet gass	1,6 mill. Sm ³
Brenngass oljevvarmerne	6,7 mill. Sm ³

UTSLIPP TIL VANN¹⁾	
TOC	3,2 tonn
Monetylenglykol	5,1 tonn
Metanol	1,7 tonn
Hydrokarboner	0,09 tonn
Ammonium	0,04 tonn
Fenol	0,02 tonn

AVFALL	
Slam fra rensanlegg	60 tonn
Prosessvann og utskiftning av varmolje	1 952 tonn
Spesialavfall forøvrig	45 tonn
Deponi	118 tonn
Gjenvunnet	136 tonn
Gjenvinningsgrad	0,5

1) Alle utslippskrav fra myndighetene er overholdt for året 2000.

2) Utslipp per produsert mengde:
CO₂: 0,66 kg/Sm³ o.e., NO_x: 0,7 g/Sm³ o.e., nmVOC: 0,01 kg/Sm³ o.e.

MONGSTAD

ENERGI	
Elektrisk kraft	390 GWh
Fyrgass og damp	6 300 GWh

RÅSTOFFER OG ENERGI	
Råolje	8 225 000 tonn
Tung fyringsolje	1 118 500 tonn

HJELPESTOFFER	
Syre	655 tonn
Tilsetningsstoffer	2 070 tonn
Lut	1 420 tonn
Prosesskjemikalier	1 570 tonn
Blyforbindelser	13 tonn
Prosessvann	4 230 000 m ³

PRODUKTER	9 300 000 tonn
Propan	
Nafta	
Bensin	
Jet fuel	

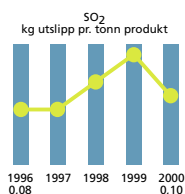
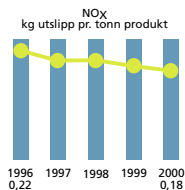
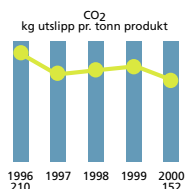
UTSLIPP TIL LUFT¹⁾	1 412 000 tonn
CO ₂	880 tonn
NO _x	1 650 tonn
nmVOC raffineri	9 380 tonn
VOC terminal	10 160 tonn

UTSLIPP TIL VANN¹⁾	
Olje	3 tonn
Fenol	2 tonn
Ammonium	43 tonn
Cyanid	<0,05 tonn

AVFALL	
Oljeholdig	5 100 tonn
Katalysator ²⁾	3 090 tonn
Annet spesialavfall	6 tonn
Deponi	700 tonn
Gjenvunnet	570 tonn
Gjenvinningsgrad	0,45

1) Alle utslippskrav fra myndighetene er overholdt for året 2000.

2) Av dette gjenvinnes 97%.

KALUNDBORG

ENERGI	
Elektrisk kraft	145 GWh
Fyrgass og damp	2 404 GWh

RÅSTOFFER OG ENERGI	
Feedstock	19 600 tonn
Blendstock	425 100 tonn
Råolje	4 826 300 tonn

HJELPESTOFFER	
Syre	700 tonn
Tilsetningsstoffer	614 tonn
Lut	309 tonn
Prosesskjemikalier	732 tonn
Prosessvann	865 152 m ³

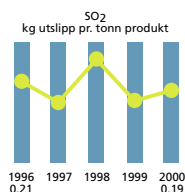
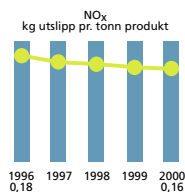
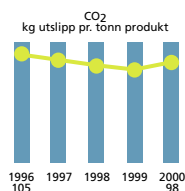
PRODUKTER	5 098 000 tonn
Bensin/Nafta	
Kero/Jet fuel	
Destillater	
LPG	
Fueloil	
Svovel + ATS	

UTSLIPP TIL LUFT¹⁾	952 tonn
SO ₂	812 tonn
NO _x	3 500 tonn
VOC	499 060 tonn
CO ₂	

UTSLIPP TIL VANN¹⁾	
Olje	234 kg
Fenol	21 kg
Suspendert stoff	9 100 kg
Sulfid	5 kg

AVFALL	
Spesialavfall	24 tonn
Deponi	127 tonn
Gjenvunnet	1 123 tonn
Gjenvinningsgrad	0,90

1) Alle utslippskrav fra myndighetene er overholdt for året 2000.

TJELDBERGODDEN

ENERGI	
Innfyrt energi	1,6 TWh
Energimengde fakkeltgass	0,4 TWh
Importert elkraft	0,08 TWh
Eksportert elkraft	0 TWh

HJELPESTOFFER	
Lut	341 tonn
Syre	82 tonn
Andre kjemikalier	19 tonn

PRODUKTER	
Metanol	724 936 tonn
Oksygen	20 113 tonn
Nitrogen	23 593 tonn
Argon	14 436 tonn
LNG	5 013 tonn

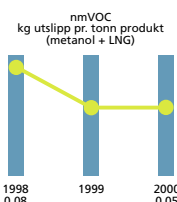
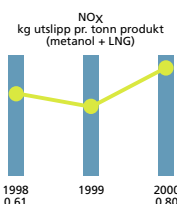
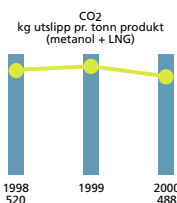
UTSLIPP TIL LUFT¹⁾	
CO ₂	356 470 tonn
NO _x	585 tonn
nmVOC	38 tonn

UTSLIPP TIL VANN¹⁾	
Kjølevann	203 171 Sm ³
TOC	2 tonn
Suspendert stoff	0,9 tonn
Total-N	0,7 tonn

AVFALL	
Spesialavfall ²⁾	85 tonn
Deponi	56 tonn
Gjenvunnet	51 tonn
Gjenvinningsgrad	0,47

1) Alle utslippskrav fra myndighetene er overholdt for året 2000.

2) Slam fra rensanlegg (63 tonn med ca 5 % tørrstoff), samt 15 tonn med 1 % olje og 99 % vann er inkludert.

KÅRSTØ GASSBEHANDLINGS-ANLEGG OG TRANSPORTNETT

ENERGI¹⁾	
Fyrgass	3,066 TWh
El. kraft kjøpt	0,353 TWh
Diesel	0,0038 TWh

RÅSTOFFER²⁾	
Rikgass	5,3 mill. tonn
Kondensat	5,3 mill. tonn

HJELPESTOFFER	
Lut og syre	89 tonn
Kjemikalier	189 tonn

PRODUKTER	
Tørrgass	3,9 mill. tonn
Propan	1,6 mill. tonn
I-butan	0,4 mill. tonn
N-butan	0,6 mill. tonn
Nafta	0,2 mill. tonn
Kondensat	3,4 mill. tonn
Etan	0,07 mill. tonn

UTSLIPP TIL LUFT³⁾	
SO ₂	2,0 tonn
NO _x	0,66 tusen tonn
nmVOC	2,67 tusen tonn
CO ₂	0,75 mill. tonn
Faklet gass	21,5 tusen tonn

UTSLIPP TIL VANN³⁾	
Kjølevann	221 mill. m ³
Vann fra rensanlegg	0,7 mill. m ³
Olje i vann	289 kg
TOC	25 tonn

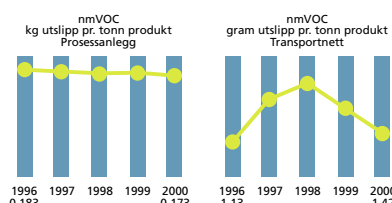
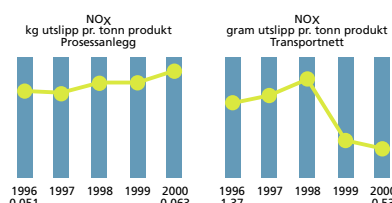
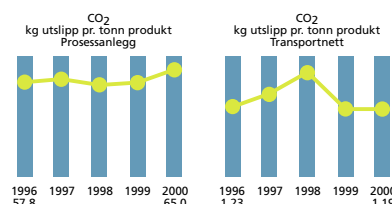
AVFALL⁴⁾	
Spesialavfall	242 tonn
Deponi	138 tonn
Gjenvunnet	1 026 tonn
Gjenvinningsgrad	0,88

1) Energiforbruk for Transportnett er inkludert og utgjør 0,266 TWh fyrgass, 0,282 TWh elektrisitet, 0,0008 TWh diesel

2) Gjelder prosessanlegg. Gasstransport utført av Transportnett er 51,2 mill. tonn

3) Utslipp Transportnett er inkludert og utgjør 61 265 tonn CO₂, 27,5 tonn NO_x og 73 tonn nmVOC. Alle utslippskrav fra myndighetene er overholdt for året 2000.

4) Avfall Transportnett er inkludert og utgjør 34 tonn til deponi, 158 tonn gjenvunnet.

RAPPORT FRA ERNST & YOUNG AS

Vi har utført utvalgte kontrollhandlinger knyttet til HMS-regnskapet til Statoil for 2000 som inntatt i Årsrapport, side 47-52. HMS-regnskapet er avgitt av selskapets ledelse. Vår oppgave har vært å gi en uttalelse om HMS-regnskapet basert på de undersøkelser vi har gjennomført.

Våre kontrollhandlinger har omfattet følgende:

- Avholdt møter og diskusjoner med ledelsen innenfor helse, miljø og sikkerhet om HMS-regnskapets innhold, herunder en gjennomgang av styringssystemet innenfor helse, miljø og sikkerhet.
- Verifisert på stikkprøvebasis at de ulike rapporteringsenheters tallmateriale er korrekt inntatt i HMS-regnskapet, samt foretatt overordnede analyser av tallmaterialet mot tidligere rapporteringsperioder. Vi har videre vurdert om den samlede informasjonen er hensiktsmessig presentert i HMS-regnskapet.
- På stikkprøvebasis kontrollert om HMS-regnskapets tallmateriale er fremkommet ved bruk av konsistente og anerkjente måle-, analyse og kvantifiseringsmetoder.
- Gjennomført intervjuer med personell med ansvar for innsamling av HMS-regnskapets tallmateriale hvor vi har fokusert på konsistens i målingene av utslipp, og på de prosesser som styrer innsamling av data, samt sammenstilling av disse. I denne forbindelse har vi besøkt ni rapporteringsenheter i to land innenfor Statoils oppstrøms- og midtstrømsaktivitet.

Basert på de handlinger vi har utført kan vi bekrefte at Statoil har etablert et vel fungerende styringssystem innenfor helse, miljø og sikkerhet. HMS-regnskapet omhandler etter vår mening opplysninger om helse-, miljø- og sikkerhetsforhold som er vesentlige på konsernnivå. Opplysningene synes hensiktsmessig gjengitt i HMS-regnskapet.

På samme grunnlag kan vi også bekrefte at HMS-måleindikatorene og miljøplansjene vist på side 47-52 er basert på konsistente og anerkjente måle-, analyse- og kvantifiseringsmetoder, og at de er i overensstemmelse med opplysninger innmeldt fra de ulike rapporteringsenhetene.

Våre kontrollhandlinger ble utført i samsvar med Revisjonsstandard 920 "Avtalte kontrollhandlinger". Vår rapport begrenser seg som følge av dette til de konkrete forhold som er nevnt ovenfor.

Stavanger, 21. februar 2001
ERNST & YOUNG AS

Gustav Eriksen
statsautorisert revisor

Jostein Johannessen
statsautorisert revisor

Årsregnskap for 2000

	Statoilkonsernet
55	Resultatregnskapet
56	Balansen
58	Kontantstrømanalysen
59	Noter
	Den norske stats oljeselskap a.s
77	Resultatregnskapet
78	Balansen
80	Kontantstrømanalysen
81	Noter
92	Revisjonsberetning
92	Innstilling fra bedriftsforsamlingen

RESULTATREGNSKAP STATOILKONSERNET

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>NOTE</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>	<i>1998</i>
Driftsinntekter	2,3	208 156	138 788	104 778
Vareforbruk	3	-126 233	-83 260	-56 525
Drifts- og administrasjonskostnader	4	-27 657	-27 317	-28 160
Undersøkelseskostnader	6	-2 007	-2 210	-3 301
Avskrivninger	7	-11 395	-10 421	-9 396
Nedskrivninger	7	-	-2 500	-1 520
Resultatandel fra tilknyttede selskap	12	487	-778	591
Resultat før finans		41 351	12 302	6 467
Finansposter	8,9	-3 280	1 168	-2 252
Resultat før skatt	19	38 071	13 470	4 215
Skattekostnad	10	-26 196	-9 092	-4 300
Minoritetsinteressenes andel		-540	318	29
Årsresultat	16, 19	11 335	4 696	-56

EIENDELER

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>NOTE</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>	<i>1998</i>
ANLEGGSMIDLER				
Immaterielle eiendeler	7	3 667	4 121	2 722
Varige driftsmidler	7	98 799	96 143	90 530
Tilknyttede selskap	12	10 363	9 806	8 596
Aksjer i andre selskap	12	1 043	432	3 510
Andre investeringer	5	8 842	5 151	4 704
Sum anleggsmidler		122 714	115 653	110 062
OMLØPSMIDLER				
Varer				
Råvarer		2 060	2 277	1 498
Varer for videresalg		3 977	3 216	2 727
Fordringer				
Kundefordringer		28 795	28 240	17 180
Andre fordringer		7 879	11 937	5 071
Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	11	9 856	9 526	6 123
Betalingsmidler		9 745	4 061	602
Sum omløpsmidler		62 312	59 257	33 201
SUM EIENDELER		185 026	174 910	143 263

EGENKAPITAL OG GJELD

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>NOTE</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>	<i>1998</i>
EGENKAPITAL				
Innskutt egenkapital	16	4 940	4 940	4 940
Opptjent egenkapital	16	45 003	38 335	36 171
Minoritetsinteresser		2 492	1 546	1 856
Sum egenkapital	19	52 435	44 821	42 967
GJELD				
Avsetning for forpliktelser				
Utsatt skatt	10	30 606	29 262	24 356
Andre forpliktelser	15	7 422	6 412	5 217
Sum avsetninger		38 028	35 674	29 573
Langsiktig gjeld	14	36 223	45 703	38 223
Kortsiktig gjeld				
Rentebærende gjeld	13	1 637	3 831	6 496
Vareleverandører		21 503	24 554	13 475
Betalbar skatt		14 877	6 366	2 477
Skyldig utbytte		5 668	1 702	135
Annen gjeld	13	14 655	12 259	9 917
Sum kortsiktig gjeld		58 340	48 712	32 500
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		185 026	174 910	143 263
Garantiansvar	17			
Øvrig ansvar og forpliktelser	18			
Olje- og gassreserver	20			

KONTANTSTRØMANALYSE STATOILKONSERNET

BELØP I MILL. KR.	2000	1999	1998
Kontantstrøm fra driften			
Innbetalinger fra driften	202 991	127 269	109 354
Utbetalinger fra driften	-152 348	-101 117	-91 640
Netto finansposter	-570	-399	-1 436
Betalte skatter	-16 614	-5 716	-5 716
Netto kontantstrøm fra driften	33 459	20 037	10 562
Kontantstrøm til investeringsaktivitetene			
Investeringer i anleggsmidler	-16 714	-25 672	-22 004
Salg/avgang anleggsmidler	6 000	6 636	1 471
Netto kontantstrøm til investeringsaktivitetene	-10 714	-19 036	-20 533
Kontantstrøm fra/(til) finansieringsaktivitetene			
Endring markedsbaserte finansielle omløpsmidler	-718	-2 936	-900
Endring kortsiktig gjeld	-2 808	-1 981	3 461
Ny langsiktig gjeld	1 191	13 365	14 014
Nedbetaling langsiktig gjeld	-13 024	-5 855	-4 462
Betalt utbytte	-1 702	-135	-2 940
Netto kontantstrøm fra/(til) finansieringsaktivitetene	-17 061	2 458	9 173
Netto endring i betalingsmidler	5 684	3 459	-798
Betalingsmidler ved periodens begynnelse	4 061	602	1 400
Betalingsmidler ved periodens slutt	9 745	4 061	602

1. Regnskapsprinsipper

Statoils regnskap er utarbeidet i henhold til norske regnskapsstandarder (NGAAP). Konsernregnskapet omfatter morselskapet Den norske stats oljeselskap a.s og datterselskaper som beskrevet i note 11 til morselskapets regnskap.

Konsolideringsprinsipper

- Datterselskap er selskap hvor Statoil direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. I konsernregnskapet erstattes aksjer i datterselskap med selskapets eiendeler og gjeld. Differansen mellom markedsverdi av datterselskapets eiendeler og gjeld på ervervstidspunktet og bokført egenkapital henføres de respektive balanseposter og avskrives i takt med disse. Øvrig merverdi etter fradrag for eventuelle minoritetsinteresser balanseføres som goodwill (oppkjøpsmetoden).
- Tilknyttede selskap er selskap hvor Statoil har betydelig innflytelse og hvor eierposisjonen er av langvarig og strategisk karakter. Konsernets andel av de tilknyttede selskapers årsresultat, etter fradrag for årets avskrivning av eventuell forskjell mellom kostpris for aksjene og andel av bokført egenkapital på oppkjøpstidspunktet, vises på egen linje i resultatregnskapet (egenkapitalmetoden).
- Statoils andeler i felleskontrollerte olje- og gasslisenser, inklusiv tilhørende transportsystemer, medtas i de respektive postene i resultatregnskapet og balansen (brutto-metoden). Øvrig felleskontrollert virksomhet konsolideres ved bruk av egenkapitalmetoden.
- Konserninterne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.
- For datterselskap og tilknyttede selskap med annen funksjonell valuta enn norske kroner omregnes resultatregnskapet etter gjennomsnittskurser for året. Balansen omregnes til valutakurs pr. 31.12. Omregningsdifferanser føres mot egenkapitalen. Funksjonell valuta vil normalt være valutaen i det land selskapet har sin hovedaktivitet. Unntaket er konsernets internasjonale oppstrømsaktivitet som i all hovedsak benytter amerikanske dollar som funksjonell valuta.
- Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet som konsolideres ved bruk av egenkapitalmetoden inngår i resultatregnskapet i posten «Resultatandel fra tilknyttede selskap». Investeringene er i all hovedsak av operasjonell art og resultatandelen inngår derfor i resultat før finans.

Betalingsmidler

Betalingsmidler vurderes til markedsverdi og omfatter kontanter, tidsbundne bankinnskudd og andre likvidplasseringer med kortere forfallsdato enn tre måneder fra anskaffelsen.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler vurderes til markedsverdi og omfatter børnoterte verdipapirer og plasseringer med forfallsdato mellom tre og tolv måneder fra anskaffelse.

Varelager

Varebeholdningene vurderes til laveste av anskaffelseskost og antatt netto salgspris. Anskaffelseskost for egentilvirkede varer består av direkte og indirekte variable og faste tilvirkningskostnader. For innkjøpte varer inngår kostpris og fraktkostnader i anskaffelseskost. Varelagrene anses å bestå av de sist innkjøpte varer (FIFO-prinsippet). Varelager som er pris-sikret, vurderes til laveste av anskaffelseskost og sikringspris.

Gassbytte

Gassbytte- og gasslånneavtaler periodiseres etter salgsmetoden. Dette innebærer at salg av lånt gass inntektsføres ved levering til kjøper, samtidig som det avsettes for antatt fremtidig produksjons- og transportkostnad for den gassen som skal tilbakeleveres. Ved utlån av gass balanseføres som forskuddsbetalt kostnad laveste av produksjonskost og nåverdi av antatt fremtidig salgspris.

Mer-/mindreuttak av petroleum

Når uttaket av produksjonen fra et felt er forskjellig fra den ideelle eierandel, tidsavgrensens produksjonskostnaden for mer- eller mindreuttaket.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost etter fradrag for av- og nedskrivninger. Påkostninger som vesentlig øker driftsmidlenes kapasitet eller levetid balanseføres.

Kostnader til leting etter olje- og gassreserver

Kostnader knyttet til boring av utforskningsbrønner balanseføres i påvente av resultat av boringen. Dersom boringen ikke avdekker reserver som forventes å bli kommersielt utvinnbare, kostnadsføres borekostnadene («Successful Efforts» -metode). Øvrige undersøkelseskostnader kostnadsføres løpende. Kjøpte leterettigheter balanseføres i påvente av resultatet av leteaktiviteten. Leterettigheten kostnadsføres i den grad balanseført beløp antas å overstige verdien av rettigheten.

Leieavtaler

Vesentlige leiekontrakter som i realiteten er finansieringsavtaler, balanseføres og avskrives over leieperioden. Det leide driftsmidlet vises som anleggsmiddel og avdragsdelen av leieforpliktelsen vises som forpliktelse under avsetninger i balansen.

Renter

For vesentlige utbyggingsprosjekter balanseføres renter på investeringen frem til driftsmidlet er klart for bruk.

Balanseførte renter inngår som en del av kostprisen og avskrives i takt med anleggsmiddelet.

- **Avskrivninger**

Olje- og gassproduserende anlegg og feltspesifikke transportsystemer avskrives etter produksjonshetsmetoden basert på antatt sikre reserver som beregnes utvunnet innenfor konsesjonsperioden.

Ordinære avskrivninger for transportsystem som benyttes av flere felt og for øvrige driftsmidler blir beregnet lineært over antatt økonomisk levetid.

- **Nedskrivninger**

Anleggsmidler som ventes å generere en nominell kontantstrøm lavere enn bokført verdi, nedskrives til virkelig verdi.

- **Fjerningskostnader**

Det gjennomføres årlige avsetninger for fremtidige nedstengnings- og fjerningskostnader basert på dagens prisnivå og et antatt fjerningskonsept. Avsetningene foretas etter produksjonshetsmetoden.

- **Vedlikehold**

Løpende vedlikehold og reparasjoner kostnadsføres ved utførelse. Det foretas avsetning for kostnader knyttet til periodiske vedlikeholdsprogram

Goodwill

Goodwill balanseføres og avskrives lineært over antatt økonomisk levetid.

Handelsvirksomhet

Kjøp og salg av råolje og produkter som medfører fysiske leveranser inngår i henholdsvis driftskostnader og driftsinntekter.

Realiserte tap og gevinster på handel som ikke medfører fysiske leveranser (papirmarkedet) inngår netto i resultat før finansposter, mens åpne posisjoner vurderes til laveste av markedspris 31.12 og avtalt transaksjonspris. Gevinster og tap på transaksjoner i papirmarkedet inngått ut fra et sikringsformål, motregnes mot tap eller gevinst på de poster som er sikret.

Transaksjoner med eier

Som ivaretaker for Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE), markedsfører og selger Statoil statens andel av produksjonen på norsk sokkel (andelsolje). Andelsolje som Statoil kjøper fra SDØE for senere salg til ekstern kunde eller til videreforedling, inkluderes i henholdsvis driftsinntekter og driftskostnader. For andelsolje som videreformidles direkte fra felt til ekstern kunde, går eiendomsretten ikke over til Statoil. Denne salgsaktiviteten medtas netto i driftsresultatet. Statoil kjøper all olje som staten mottar i produksjonsavgift fra felt på norsk

sokkel (avgiftsolje). Statoil inkluderer kjøp og salg av avgiftsolje i henholdsvis driftskostnader og driftsinntekter.

Forskning og utvikling

Forskning- og utviklingsprosjekter innkjøpt fra tredjepart balanseføres.

Forskning- og utviklingsprosjekter utført i egen regi kostnadsføres løpende.

Pensjonskostnader

Opptjente pensjonsrettigheter for konsernets ansatte er i hovedsak sikret gjennom egne pensjonskasser eller pensjonsordninger i forsikringsselskap. Årets kostnad og den påløpte forpliktelsen er beregnet med basis i en lineær opp- tjeining av pensjonsrettigheter. Endringer i pensjonsforplik- telsen som skyldes endrede økonomiske eller aktuariemessige forutsetninger, fordeles over gjennomsnittlig resterende opptjeningsperiode.

Omregningsprinsipper for regnskapsposter i uten- landsk valuta

Regnskapsposter i utenlandsk valuta bokføres i norske kroner etter følgende prinsipper:

Inntekter, kostnader, varelager og driftsmidler bokføres til månedens bokføringskurs.

Arbeidskapital unntatt varelager, langsiktige pengeposter og gjeld omregnes til valutakursen pr. 31.12.

Finansielle instrumenter

Følgende regnskapsprinsipper benyttes for de viktigste finan- sielle instrumentene:

- **Valutabytteavtaler**

For langsiktig gjeld som er byttet fra originalvaluta til annen valuta (åpen valuta) med avtalt vekslingskurs, leg- ges den åpne valutaposisjonen til grunn ved justering til balansedagens kurs.

- **Valutaterminkontrakter**

Urealisert gevinst eller tap på valutaterminkontrakter med sikring som formål motregnes mot tap eller gevinst på de poster som er valutasikret. Renteelementet periodiseres over kontraktsperioden. Urealisert tap eller gevinst knyttet til valutaterminkontrakter som ikke har sikring som formål resultatføres løpende.

- **Rentebytteavtaler**

Netto resultateffekt av inntekter og kostnader knyttet til rentebytteavtaler periodiseres over kontraktens løpetid.

Skatter

Utsatt skatt i balansen beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier av eiendeler og gjeld, inklusiv henførbare mer- eller mindreverdier ved konsolidering av datterselskap etter

oppkjøpsmetoden. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av årets endring i utsatt skatteforpliktelse og årets betalbare skatt beregnet på grunnlag av skattemessig resultat.

Det foretas full avsetning ved bruk av balansedagens skattesatser og nominelle beløp. Skatt knyttet til fremtidig utbytte fra skipsfartsbeskattet virksomhet inngår i avsetningen med antatt nåverdi. Opparbeidet fremtidig friinntektsfradrag påvirker ikke effekten av fremtidig reversering av skatteøkende midlertidige forskjeller og hensyntas ikke ved beregning av utsatt skatt.

Utsatt skattefordel knyttet til underskudd til fremføring hensyntas i den grad det anses sannsynlig at fremtidige overskudd vil dekke inn underskuddet. For utenlandske datterselskap beregnes utsatt skattegjeld på tilbakeholdt overskudd som ikke er reinvestert i tilknyttede selskap, og utsatt skattefordel av likvidasjonstap i datterselskap som er besluttet avvirket.

Endring i regnskapsprinsipper

- Tidligere har andeler i felleskontrollert virksomhet blitt konsolidert ved bruk av bruttometoden. Dette er endret slik at bruttometoden kun benyttes for felleskontrollerte olje- og gasslisenser inklusiv tilhørende transportsystemer. For øvrig felleskontrollert virksomhet benyttes egenkapitalmetoden.
- Tidligere har kjøpte leterettigheter blitt kostnadsført over leteperioden, inntil det eventuelt gjøres kommersielt funn. Dette er endret slik at leterettighetene kostnadsføres i den grad balanseført beløp antas å overstige verdien av rettigheten.
- Ved kjøp og bytte av lisensandeler på norsk sokkel overføres vanligvis selgers skattemessige verdier til kjøper. Tidligere har slike kjøp og bytter vært balanseført til kjøpspris. Dette er endret slik at det gjøres avsetning for utsatt-

skatt på forskjellen mellom kjøpspris og overtatt skattegrunnlag.

- Tidligere har forsikringstekniske reserver i datterselskapet Statoil Forsikring blitt konsolidert i konsernets regnskap. Dette er endret slik at forsikringstekniske reserver til dekning av ikke inntrådte skader fordeles mellom utsatt skattegjeld og egenkapital.
- De fleste av konsernets lisensandeler utenfor Norge eies gjennom egne norske datterselskap uten annen aktivitet enn eierskap i lisensene. Tidligere ble disse regnskapene ført i norske kroner. Dette er endret slik at den utenlandske aktiviteten bokføres i sin funksjonelle valuta.
- Tidligere har det ikke blitt beregnet utsatt skatt av tilbakeholdt overskudd eller akkumulert underskudd i utenlandske datterselskap. Dette er endret slik at det beregnes utsatt skattegjeld på tilbakeholdt overskudd som ikke er reinvestert i tilknyttet selskap, og utsatt skattefordel knyttet til likvidasjonstap i datterselskap som er besluttet avvirket. Videre har endret vektlegging av kriteriene for sannsynliggjøring av fremtidig overskudd medført at utsatt skattefordel i større grad enn tidligere balanseføres.
- Tidligere ble produksjonsavgift betalt til norske myndigheter i form av avgiftsolje inkludert til beregnet markedsverdi i henholdsvis driftsinntekter og driftskostnader. Dette er endret slik at avgitt avgiftsolje ikke resultatføres.
- Det er gjort enkelte mindre reklassifiseringer i resultat og balanse sammenlignet med tidligere år.

Alle endringer i regnskapsprinsipper er innarbeidet i tidligere års sammenligningstall. For en oversikt over de beløpsmessige effekter vises til note 19.

2. Informasjon om virksomhetsområdene og geografisk fordeling**Virksomhetsområdene**

Interne leveranser blir bokført til antatt markedsverdi.

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>DRIFTS INNTEKTER</i>	<i>EKSTERNT SALG</i>	<i>RESULTAT FØR FINANS</i>	<i>ANLEGG- MIDLER</i>
For året 2000 og pr. 31. desember 2000:				
Undersøkelse og produksjon				
• Norsk sokkel	56 839	12 324	35 373	63 570
• Internasjonalt	9 105	9 105	818	19 465
Sum	65 944	21 429	36 191	83 035
Raffinering og markedsføring	184 639	184 631	4 557	24 463
Petrokjemi	1 243	1 243	441	8 408
Øvrig virksomhet og elimineringer	-43 670	853	162	6 808
Sum	208 156	208 156	41 351	122 714
For året 1999 og pr. 31. desember 1999:				
Undersøkelse og produksjon				
• Norsk sokkel	32 567	11 818	14 589	62 877
• Internasjonalt	20 797	20 797	-1 996	14 813
Sum	53 364	32 615	12 593	77 690
Raffinering og markedsføring	104 872	104 859	-276	22 808
Petrokjemi	884	884	-23	8 403
Øvrig virksomhet og elimineringer	-20 332	430	8	6 752
Sum	138 788	138 788	12 302	115 653
For året 1998 og pr. 31. desember 1998:				
Undersøkelse og produksjon				
• Norsk sokkel	25 674	11 314	8 754	46 669
• Internasjonalt	15 573	15 573	-2 596	15 703
Sum	41 247	26 887	6 158	62 372
Raffinering og markedsføring	76 647	76 557	234	28 214
Petrokjemi	868	863	423	9 190
Øvrig virksomhet og elimineringer	-13 984	471	-348	10 286
Sum	104 778	104 778	6 467	110 062

Geografisk fordeling

Fordelingen er basert på virksomhetens lokalisering

BELØP I MILL. KR.	DRIFTS INNTEKTER	EKSTERNT SALG	RESULTAT FØR FINANS	ANLEGG- MIDLER
For året 2000 og pr. 31. desember 2000:				
Norge	156 758	128 117	39 369	91 011
Europa (eks. Norge)	36 201	29 701	2 627	25 538
USA	38 243	37 431	-121	20
Øvrige	13 784	12 907	-524	15 315
Elimineringer	-36 830	0	0	-9 170
Sum	208 156	208 156	41 351	122 714

For året 1999 og pr. 31. desember 1999:

Norge	99 718	79 483	14 649	92 475
Europa (eks. Norge)	23 161	20 284	-683	25 114
USA	33 607	33 354	-1 054	1 141
Øvrige	6 065	5 667	-610	8 094
Elimineringer	-23 763	0	0	-11 171
Sum	138 788	138 788	12 302	115 653

For året 1998 og pr. 31. desember 1998:

Norge	66 799	56 681	8 572	81 542
Europa (eks. Norge)	24 671	22 693	8	26 305
USA	25 866	24 103	-833	6 708
Øvrige	1 485	1 301	-1 280	4 367
Elimineringer	-14 043	0	0	-8 860
Sum	104 778	104 778	6 467	110 062

3. Driftsinntekter fordelt på produktgrupper

BELØP I MILL. KR.	2000	1999	1998
Råolje og NGL	102 390	59 204	38 765
Rørledningstransport	5 062	4 994	5 143
Gass	12 996	14 573	16 588
Raffinerte produkter	77 768	39 099	31 118
Andre inntekter	9 940	20 918	13 164
Sum	208 156	138 788	104 778

Herav salg til kunder utenfor Norge:

Råolje og NGL	98 240	55 287	38 233
Gass	12 758	14 317	16 108
Raffinerte produkter	63 454	28 904	25 294
Andre inntekter	8 022	18 453	10 841
Sum	182 474	116 961	90 476

Av råoljetilgangen vedrører 47 055 millioner kroner innkjøpt avgifts- og andelsolje. Øvrig innkjøp av varer for videresalg utgjør sammen med innkjøpt avgift- og andelsolje konsernets vareforbruk på 126 233 millioner kroner.

4. Drifts- og administrasjonskostnader

Lønn og sosiale kostnader

Lønn og sosiale kostnader utgjorde 9 446 millioner kroner for 2000 mot 9 483 millioner kroner for 1999 og 9 319 millioner kroner for 1998. Deler av lønnskostnadene belastes Statoilopererte virksomheter.

Gjennomsnittlig antall ansatte i Statoilkonsernet var 16 789 i 2000.

Godtgjørelse til bedriftsforsamlingens medlemmer utgjør samlet 310 000 kroner og til styrets medlemmer 1 453 000 kroner. Konsernsjef Olav Fjell har i 2000 mottatt lønn og andre godtgjørelser på 2 300 000 kroner. Ved fratredelse etter anmodning fra styret har konsernsjefen krav på sluttvederlag tilsvarende to årslønner. Tilsvarende rettighet gjelder for konserndirektørene Erling Øverland, Inge K. Hansen og Peter Mellbye. Konsernsjefen og nevnte konserndirektører har, på gitte vilkår, rett til pensjon fra fylte 60 år. Pensjonen utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Det er ikke etablert noen bonusavtale eller prestasjonslønn for konsernsjefen. For øvrige medlemmer av konsernledelsen og stillinger på direktørnivå, er det etablert et prestasjonslønnssystem som kan gi en variabel godtgjørelse basert på forhåndsavtalte mål. Ordningen vil kunne gi et tillegg på 10 prosent av grunnlønn ved måloppnåelse, med et øvre tak på 20 prosent ved resultat som klart overstiger målene.

Konserndirektørene Henrik Carlsen, Elisabeth Berge og Morten Loktu har rentefrie lån på henholdsvis 110 000, 170 000 og 296 000 kroner. Lånene har en løpetid på inntil 10 år.

Samlet honorar til revisor fra selskapene i konsernet for 2000 utgjør 19 500 000 kroner for revisjon og 7 490 000 kroner for konsulenttjenester.

Pensjonskostnader

De fleste av konsernets ansatte er omfattet av en pensjonsordning med definerte ytelser. Ytelsene er avhengig av antall opptjeningsår, pensjonsgrunnlag/lønn på pensjoneringstidspunktet og beregnet pensjon fra offentlig pensjonsordning.

For morselskapet og de fleste norske datterselskapene er hoveddelen av pensjonsordningene sikret i Statoils Pensjonskasser. Disse er organisert som selvstendige stiftelser. Det meste av pensjonskassenes midler er plassert i norske og utenlandske obligasjoner og aksjer. I tillegg kommer investeringer i fast eiendom i Norge.

For de øvrige selskapene er pensjonene sikret i egne pensjonskasser eller som kollektiv pensjonsordning i forsikringselskap.

Årets kostnad og den påløpte forpliktelsen er beregnet med basis i en lineær opptjening av pensjonsrettigheter.

Tidsavgrenset pensjon fremkommer som følger:

BELØP I MILL. KR.	2000	1999	1998
Opptjente forsikrede ytelser	-8 445	-7 911	-6 666
Opptjente ikke forsikrede førtidspensjonsrettigheter	-2 042	-1 560	-1 472
Pensjonsmidler	12 176	10 124	10 346
Ikke resultatført effekt av endrede estimater	799	1 555	520
Sum	2 488	2 208	2 728

Tidsavgrenset pensjon er i regnskapet klassifisert som:

Langsiktige investeringer	4 224	3 782	4 002
Andre langsiktige forpliktelser	1 736	1 574	1 274

De viktigste økonomiske forutsetningene ved beregning av pensjonsrettighetene er:

Forventet avkastning	6,5%	6,5%	7,5%
Diskonteringsfaktor	6,0%	6,0%	7,0%
Forventet lønnsøkning	3,0%	3,0%	4,0%
Forventet regulering av grunnbeløp	2,0%	2,0%	3,0%

Siste aktuariemessige beregning er foretatt i 2000.

Netto pensjonskostnad fremkommer som følger:

Nåverdien av periodens opptjening	701	735	582
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	559	473	458
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-761	-614	-701
Resultatført virkning av endring i estimater og avvik mellom faktisk og forventet avkastning	-23	66	63
Netto pensjonskostnad inkludert i lønn og sosiale kostnader	476	660	402

5. Investeringer

Av investeringer utgjør 4 224 millioner kroner tidsavgrenset pensjon som vist i note 4.

6. Undersøkelsesutgifter

BELØP I MILL. KR.	2000	1999	1998
Balanseført ved årets begynnelse	3 860	4 078	4 128
Påløpt i året	2 688	2 265	3 433
Kostnadsført av årets leteaktivitet	-1 793	-1 633	-2 635
Kostnadsført tidligere balanseførte undersøkelseskostnader	-214	-577	-666
Årets avskrivning	-209	-339	-215
Bokført verdi avgang leterettigheter	-389	0	-11
Omregningsdifferanse	220	66	43
Balanseført ved årets slutt	4 163	3 860	4 077

Av balanseført beløp pr. 31.12.2000 utgjør 2 793 millioner kroner undersøkelseskostnader i områder som ikke er besluttet utbygd.

7. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

BELØP I MILL. KR.	MASKINER, INVENTAR, TRANSPM	PROD.ANL. OLJE/GASS	PROD.ANL. LAND	BYGNINGER OG TOMTER	SKIP	IMMAT. EIEDELER	ANLEGG UNDER OPPFØRING	TOTALT
Anskaffelseskost pr. 1.1.2000	11 093	122 414	27 142	6 701	8 766	4 559	17 360	198 035
Tilgang og overføringer	628	15 433	2 887	213	256	-16	-4 703	14 698
Avgang til ansk.kost	-720	-2 357	-432	-683	41	-188	-668	-5 007
Akkum. av- og nedskrivninger	-8 262	-75 940	-16 855	-1 752	-1 485	-688	-278	-105 260
Bokført verdi pr. 31.12.2000	2 739	59 550	12 742	4 479	7 578	3 667	11 711	102 466
Årets av- og nedskrivninger	591	8 686	1 004	188	397	328	201	11 395
Avskrivningssatser	10-30%	*	5-8%	0-5%	4-7%	5-20%	-	

* Avskrives etter produksjonshetsmetoden, se note 1.

I bokført verdi skip på 7 578 millioner kroner inngår innleide skip med 81 millioner kroner.

I immaterielle eiendeler inngår goodwill med 266 millioner kroner. Goodwill knytter seg til kjøp av nedstrømsvirksomhet og avskrives over 10 år. I varige driftsmidler inngår balanseførte renter med 5 540 millioner kroner. Balanseførte renter knytter seg i hovedsak til produksjonsanlegg for olje og gass.

Virkelig verdi på konsernets eierandel i oljefeltet LL652 i Venezuela er lavere enn 90 prosent av Statoils bokførte verdi på eierandelen. Ettersom antatt nominell fremtidig kontantstrøm fra feltet overstiger eiendelens bokførte verdi, er det i samsvar med god regnskapsskikk ikke foretatt noen nedskrivning.

8. Finansposter

Netto finansposter fremkommer som følger:

BELØP I MILL. KR.	2000	1999	1998
Utbytte på aksjer	82	186	136
Gevinst salg verdipapirer	371	1 717	195
Renter og andre finansinntekter	2 428	1 029	911
Agio kortsiktige poster	-374	85	-120
Agio langsiktige poster	-3 013	-315	-933
Renter og andre finanskostnader	-3 742	-2 970	-2 718
Endring urealiserte verdipapirgevinster	-353	454	-360
Balanseførte byggelånsrenter	1 321	982	637
Sum finansposter	-3 280	1 168	-2 252

I gevinst salg verdipapirer for året 1999 inngår gevinst ved realisasjon av aksjeposter i Saga Petroleum ASA med 1 481 millioner kroner.

9. Finansielle instrumenter og råvarederivater**Finansielle risiki**

Rente- og valutarisiko utgjør de viktigste finansielle risiki for konsernet. Den totale eksponeringen styres på porteføljenivå i henhold til vedtatte strategier og mandater. Renterisiko, valutarisiko og aksjerisiko måles mot vedtatte rammer og baseres på et scenario med 5 prosents valutadevaluering, 1 prosentpoeng renteendring og 15 prosents verdiendring på aksjer. Dette er vist som et ukorrelert tapsscenario i tabellen under.

Risikoeksponeringen utgjorde:

BELØP I MILL. KR.	VALUTARISIKO	AKSJERISIKO	RENTERISIKO
31. desember 2000	2 337	272	1 147
31. desember 1999	2 317	352	1 173

Valuta

Konsernets kontantstrømmer er i stor grad i andre valutaer enn norske kroner, hvorav de viktigste er USD, EUR, SEK, DKK og GBP. Innbetalinger i forbindelse med salg av olje og gass skjer i hovedsak i utenlandsk valuta, mens utbetalinger i stor grad er i norske kroner.

Valutasammensetningen i gjeldsporteføljen ses i sammenheng med konsernets forventede fremtidige netto kontantstrømmer per valutaslag. Konsernets gjeld er, etter at valutabytteavtaler er hensyntatt, i hovedsak i USD og EUR. Risikoen styres i hovedsak ved bruk av spotforretninger, valutaterminer og rente- og valutabytteavtaler.

Aksjer

Konsernets risiko på omløpsaksjer knytter seg i hovedsak til porteføljen i Statoil Forsikring a.s. Totalt utgjør aksjeporteføljen i konsernet 1 816 millioner kroner pr 31.12.00. Konsernets aksjerisiko styres ved å benytte aksjeopsjoner og indeksfutures.

Renter

Konsernets renterisiko er i det alt vesentligste knyttet til konsernets gjeldsforpliktelser og forvaltningen av midlene i Statoil Forsikring a.s. Renterisiko måles i forhold til en forutsetning om at rentesatsene for alle løpetider stiger med 1 prosentpoeng. Konsernet benytter hovedsakelig rentebytteavtaler for å styre renterisiko. Tabellen nedenfor viser rentebinding og forfallsstruktur for konsernets rentebærende gjeld, rentederivater, betalingsmidler, rentebærende fordringer og markedsbaserte finansielle omløpsmidler, eksklusiv aksjer.

Rentebinding

BELØP I MILL. KR.	0-1 MND	2-3 MND	4-12 MND	1-5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT
Betalingsmidler, rentebærende fordringer og finansielle omløpsmidler	10 399	3 966	2 917	1 520	1 613	20 415
Rentebærende gjeld	-2 546	-8 096	-1 936	-4 424	-20 858	-37 860
Totalt	7 853	-4 130	981	-2 904	-19 245	-17 445

Forfallsstruktur

BELØP I MILL. KR.	0-1 MND	2-3 MND	4-12 MND	1-5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT
Betalingsmidler, rentebærende fordringer og finansielle omløpsmidler	9 970	1 721	2 877	1 871	3 976	20 415
Rentebærende gjeld	-1 690	-6	-1 522	-8 795	-25 847	-37 860
Totalt	8 280	1 715	1 355	-6 924	-21 871	-17 445

Kredittrisiko

Kredittrisiko refererer seg til den risiko for tap som konsernet kan bli påført som en følge av manglende kontraktsoppfyllelse fra våre motparter. Statoil har etablert retningslinjer som har til hensikt å redusere konsernets kredittrisiko. Disse retningslinjene inkluderer en vurdering av mulige motparters finansielle stilling, samt krav til sikkerhetsstillelse når dette anses relevant.

Likviditetsrisiko

Konsernet har til enhver tid tilgjengelig et beløp på minimum 1,8 milliarder kroner i likvide midler, samt 1 milliard dollar tilgjengelig under en kommitert kredittfasilitet. Det er forøvrig tegnet avbruddsforsikringer som dekker de fleste tilfeller av uforutsett produksjonsstans.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsverdi og anskaffelseskost for konsernets markedsbaserte finansielle omløpsmidler fordeler seg som følger:

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>MARKEDSVERDI 31.12.2000</i>	<i>ANSKAFFELSESKOST</i>
Aksjer	1 816	1 652
Sertifikater	3 709	3 706
Obligasjoner	4 203	4 172
Meglerdepositum etc.	128	128
Sum	9 856	9 658

Obligasjoner

Markedsverdien av konsernets obligasjoner fordelt på henholdsvis debitorkategori og type valuta er vist i følgende tabeller:

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>MARKEDSVERDI 31.12.2000</i>
Banker og kredittforetak	731
Statsobligasjoner, utland	2 017
Stats-, fylkes- og kommuneforvaltning	1 264
Statlig og kommunal forretningsdrift	96
Andre låntakere	95
Sum	4 203

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>MARKEDSVERDI 31.12.2000</i>
Norske kroner	2 137
Euro	749
Amerikanske dollar	614
Japanske yen	414
Canadiske dollar	150
Andre	139
Sum	4 203

Gjennomsnittlig rente på obligasjonsporteføljen utgjorde 5,8 prosent for 2000. Renten er beregnet av gjennomsnittlig beholdning til anskaffelseskost pr. måned. Balanseverdi for obligasjonsporteføljen tilsvarer markedsverdi pr. 31.12.2000.

Råvarederivater

Konsernet benytter råvarederivater som sikringsforretninger knyttet til fysiske posisjoner og varestrømmer. Ulike instrumenter som bytteavtaler, forwards, futures og opsjoner brukes som ledd i risikostyring. I tillegg tas tradingposisjoner innenfor gitte mandater. Derivater knyttet til råolje og oljeprodukter handles i hovedsak på IPE, NYMEX og i Brentmarkedet. I tillegg gjøres forretninger i OTC-markedet direkte mot tredjepart. For el-trading skjer handlene via børs eller i OTC-markedet.

10. Skatter

Årets skattekostnad fremkommer slik:

BELØP I MILL. KR.	2 000	1 999	1 998
Betalbar skatt	25 125	9 605	4 785
Endring utsatt skatt	1 071	-513	-485
Årets skattekostnad	26 196	9 092	4 300

Friinntekt i særskattegrunnlaget	2 366	2 289	2 269
----------------------------------	-------	-------	-------

Utsatt skatt er beregnet av midlertidige differanser mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi ved årets slutt. Opparbeidet, ikke periodisert friinntekt utgjør 5,7 milliarder kroner.

BELØP I MILL. KR.	2000		1999		1998	
	GRUNNLAG	UTSATT SKATT	GRUNNLAG	UTSATT SKATT	GRUNNLAG	UTSATT SKATT
Anleggsreserver	41 774	25 171	38 580	23 568	25 382	15 514
Aktiverte letetekostnader og renter	9 548	5 809	8 149	5 346	9 194	5 328
Andre midlertidige differanser	-719	-374	2 893	348	6 608	3 514
Totalt	50 603	30 606	49 622	29 262	41 184	24 356

11. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

BELØP I MILL. KR.	2000	1999	1998
Børsnoterte aksjer	1 816	2 351	1 369
Obligasjoner, sertifikater og andre verdipapirer	8 040	7 175	4 754
Sum	9 856	9 526	6 123

Av konsernets markedsbaserte finansielle omløpsmidler vedrører 5 998 millioner kroner Statoil Forsikring a.s. Disse midlene kan bare i begrenset grad lånes ut til andre selskap i konsernet.

12. Aksjer og langsiktige investeringer**Tilknyttede selskap**

BELØP I MILL.	VALUTA	PÅLYD- ENDE	SELSKAPETS AKSJE- KAPITAL	EIER- ANDEL	BOKFØRT VERDI	ANDEL RESULTAT
Statoil Detaljhandel Skandinavia AS	NOK	1 300	2 600	50%	728	176
Borealis A/S	DKK	2 000	4 000	50%	5 225	209
Malaysian Refining Company Sdn. Bhd.	MYR	446	2 976	15%	294	-198
P/R West Navion DA	NOK			50%	1 170	65
Advanced Production Systems DA	NOK			50%	496	61
Øvrige selskap					2 450	174
Sum					10 363	487

Stemmeberettiget andel korresponderer med eierandelen.

Aksjer og andeler i andre selskap

Av aksjer i andre selskap på 1 043 millioner kroner inngår aksjeposten på 5 prosent i Verbundnetz Gas AG med 218 millioner kroner og 10 prosent andel i Pernis BV med 620 millioner.

13. Kortsiktig gjeld

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>	<i>1998</i>
Kortsiktige banklån og kassekreditt	194	55	83
Annen rentebærende gjeld	1 443	3 776	6 413
Sum kortsiktig rentebærende gjeld	1 637	3 831	6 496
Mellomregning med lisenser	5 259	4 843	3 091
Feriepenger og offentlige avgifter	2 897	2 741	2 670
Avsetninger og annen gjeld	6 499	4 675	4 156
Sum annen ikke rentebærende gjeld	14 655	12 259	9 917

14. Langsiktig gjeld

<i>BELØP I MILL.</i>	<i>LANGS. LÅN</i>	<i>VAL. BYTTE-AVTALER</i>	<i>VALUTA-POSISJON</i>	<i>OMREGN. KURS</i>	<i>BOKFØRT I NOK</i>	<i>PROSENT-ANDEL</i>
US dollar	2 151	1 116	3 267	8,85	28 908	79,8 %
Japanske yen	18 829	-18 829	0	7,70	0	0,0 %
Sveitsiske franc	1 057	-1 057	0	540,54	0	0,0 %
Tyske mark	38	242	280	420,97	1 179	3,2 %
Danske kroner	0	450	450	110,32	496	1,4 %
Euro	662	-108	554	8,23	4 561	12,6 %
Franske franc	50	407	457	125,52	574	1,6 %
Belgiske franc	1 342	0	1 342	20,41	274	0,8 %
Norske kroner	231	0	231	-	231	0,6 %
Langsiktig gjeld					36 223	100,0 %

Langsiktige lån inkluderer forpliktelser i tilknytning til finansiell leasing med 19,4 millioner USD. Den gjennomsnittlige rente for 2000, eksklusiv agioeffekter, var 6,2 prosent. Ubenyttede låne- og trekkrettigheter pr. 31.12.00 utgjør 18,8 milliarder kroner. I forbindelse med låneopptak har Statoil utstedt negative pantstillelsesklausuler.

Avdragsplan langsiktig gjeld

<i>ÅR</i>	<i>BELØP I MILL. KR.</i>
2001	1 516
2002	2 810
2003	362
2004	4 110
2005	1 921
Deretter	25 504
Sum	36 223

15. Andre forpliktelser

I andre forpliktelser er pensjonsforpliktelser inkludert med 1 736 millioner kroner som vist i note 4.

Påløpte fremtidige fjernings- og nedstengningskostnader inngår med 4 700 millioner kroner. Årets kostnadsføring utgjør 883 millioner kroner. Ved beregningen av fjerningskostnadene på norsk sokkel er det lagt til grunn at staten vil bære en del av kostnadene som faller innenfor fjerningsloven, tilsvarende den gjennomsnittlige skattesats for Den norske stats oljeselskap a.s over installasjonens levetid.

Totale fremtidige fjerning- og nedstengningsutgifter for konsernets olje- og gassproduserende anlegg er estimert til 8 200 millioner kroner. For anlegg på norsk sokkel er refusjon i henhold til fjerningsloven hensyntatt i beregningen.

16. Egenkapital

Aksjekapitalen består av 49.397.140 aksjer á kr 100.

Endring opptjent egenkapital:

BELØP I MILL. KR.	2000	1999	1998
Opptjent egenkapital pr. 1.1	38 335	36 171	34 751
Årsresultat	11 335	4 696	-56
Avsatt utbytte	-5 668	-1 702	-135
Endret omregningsdifferanse	1 001	-830	1 611
Opptjent egenkapital pr. 31.12	45 003	38 335	36 171

17. Garantiansvar

Konsernet har avgitt garantier med 206 millioner kroner. I tillegg har Statoil avgitt garanti for solgte eiendelers beskaffenhet i henhold til avtalen om salg av oppstrømsvirksomheten i Statoil Energy Inc.

18. Øvrig ansvar og forpliktelser**Erstatningsansvar og forsikring**

I forbindelse med virksomheten på kontinentalsokkelen, herunder transportsystemene, er selskapet som andre rettighetshavere eksponert for et ubegrenset ansvar for eventuelle erstatningsbeløp. Selskapet har tegnet ansvarsforsikring inntil ca. 7,1 milliarder kroner for hvert skadetilfelle, inkludert forurensningsansvar.

Statoil Forsikring a.s er forsikringsgiver for de fleste av konsernets produksjonsanlegg, og benytter det internasjonale forsikringsmarkedet til å reasurere store deler av risikoen. Egenforsikringsgraden utgjør 46 prosent.

Leieavtaler

Konsernet har pr. 31.12.00 avtaler om leie av flyttbare rigger, skip, helikoptertjenester, forsynings-/beredskapsfartøy og andre driftsmidler på kontrakter med leieperiode fra 1 til 10 år.

Ikke balanseførte forpliktelser under uoppsigelige leie- og leasingavtaler er:

ÅR	BELØP I MILL. KR.
For 2001	5 284
For 2002	3 472
For 2003	2 781
For 2004	2 554
For 2005	2 188
Deretter	3 831
Sum	20 110

Transportavtaler

Konsernet har ikke vesentlige forpliktelser om transport av olje og gass via transportsystem utover eierinteressene i de samme transportsystem.

Kontraktsforpliktelser

BELØP I MILL. KR.	2001	DERETTER	TOTALT
Inngåtte kontraktsforpliktelser	10 178	8 183	18 361

Kontraktsforpliktelsene omfatter anskaffelse og oppføring av varige driftsmidler.

Andre forpliktelser

I forbindelse med tildeling av konsesjoner for leting og utvinning av olje og gass forplikter deltakerne seg til å bore et visst antall brønner. Ved årets slutt er konsernet forpliktet til å delta i 18 brønner på norsk sokkel og 20 brønner i utlandet, hvor gjennomsnittlig eierandel utgjør i overkant av 20 prosent.

Statoil og de øvrige partnerne i Statpipe-interessentskapet har gått til rettsak mot staten ved Finansdepartementet vedrørende den skattemessige behandling av tariffinntekter i Statpipe. Saken står for behandling i lagmannsretten. Den omstridte skatteeffekten er kostnadsført.

Konsernet er part i forskjellige juridiske, skattemessige og miljømessige saker som et resultat av den ordinære forretningsdrift. Statoil mener at eventuelle forpliktelser i denne sammenheng ikke vil være vesentlige i forhold til konsernets resultat, likviditet eller finansielle stilling.

19. Omarbeidelse av sammenligningstall for 1999 og 1998 som følge av endrede regnskapsprinsipper

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>1 999</i>	<i>1 998</i>
RESULTAT		
Resultat før skatt i henhold til tidligere regnskapsprinsipper	13 226	4 301
Endrede konsolideringsprinsipper	-23	3
Endret periodisering av leterettigheter	142	12
Eliminering forsikringstekniske avsetninger	323	-105
Omarbeidelse til funksjonell valuta i datterselskap	64	4
Bruttoføring av utsatt skatt i tilknytning til overdragelser på norsk sokkel	-262	0
Korrigert resultat før skatt	13 470	4 215
Skattekostnad i henhold til tidligere prinsipper	-10 127	-4 248
Korrigering av skattekostnad	1 035	-52
Minoritetsinteressenes andel i henhold til tidligere prinsipper	304	81
Korrigering av minoritetsinteressenes andel	14	-52
Korrigert årsresultat	4 696	-56
EGENKAPITAL		
Egenkapital i henhold til tidligere regnskapsprinsipper	41 610	41 379
Endrede konsolideringsprinsipper	416	436
Endret periodisering av leterettigheter	154	12
Eliminering forsikringstekniske avsetninger	4 433	4 110
Omarbeidelse til funksjonell valuta i datterselskap	413	132
Annet	-61	-135
Bruttoføring av utsatt skatt i tilknytning til overdragelser på norsk sokkel	5 168	190
Endring i utsatt skatt	-7 312	-3 157
Korrigert egenkapital	44 821	42 967

20. Olje- og gassreserver (urevidert)

OLJE OG NGL I MILLIONER FAT GASS I MILLIARDER SM ³	SIKRE OLJE- OG NGL-RESERVER			SIKRE GASSRESERVER			TOTALE SIKRE RESERVER
	NORGE	INTER- NASJONALT	TOTALT	NORGE	INTER- NASJONALT	TOTALT	I MILLIONER FAT O.E.
Sikre reserver pr. 31.12.97	1 045	234	1 279	202,6	47,7	250,3	2 853
Revisjon av tidligere anslag	24	118	142	8,3	-0,4	7,9	192
Utvidelser og funn	79	178	257	0,0	2,7	2,7	274
Forbedret utvinning	6	0	6	0,5	0,0	0,5	9
Kjøp av petroleum	0	0	0	0,0	0,1	0,1	1
Salg av petroleum	0	-5	-5	0,0	-13,8	-13,8	-92
Produksjon	-148	-18	-166	-6,5	-1,8	-8,3	-218
Sikre reserver pr. 31.12.98	1 006	507	1 513	204,9	34,5	239,4	3 019
Revisjon av tidligere anslag	31	-23	8	-3,8	0,6	-3,2	-12
Utvidelser og funn	52	0	52	0,5	4,0	4,5	80
Forbedret utvinning	31	0	31	0,0	0,0	0,0	31
Kjøp av petroleum	133	4	137	29,6	0,3	29,9	325
Salg av petroleum	-1	-6	-7	0,0	-34,4	-34,4	-223
Produksjon	-151	-21	-172	-7,1	-1,7	-8,8	-227
Sikre reserver pr. 31.12.99	1 101	461	1 562	224,1	3,3	227,4	2 993
Revisjon av tidligere anslag	28	30	58	8,9	-0,3	8,6	112
Utvidelser og funn	61	18	79	0,8	4,8	5,6	114
Forbedret utvinning	7	0	7	0,1	0,0	0,1	8
Kjøp av petroleum	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0
Salg av petroleum	-2	0	-2	0,0	-0,5	-0,5	-5
Produksjon	-166	-21	-187	-7,7	-0,5	-8,2	-239
Sikre reserver pr. 31.12.00	1 029	488	1 517	226,2	6,8	233,0	2 983
Herav sikre utviklede reserver inkludert ovenfor							
31.12.98	470	92	562	118,4	22,6	141,0	1 449
31.12.99	594	85	679	133,3	1,9	135,2	1 529
31.12.00	642	187	829	156,4	1,8	158,2	1 824

Statoils olje- og gassreserver er estimert av selskapets eksperter i henhold til bransjestandard under de krav som stilles av United States Securities and Exchange Commission (SEC). Reservene inkluderer ikke produksjonsavgift som betales med petroleum (Norge), eller forbruk under produksjon.

Sikre reserver representerer beregnede volumer av olje, gass og NGL som, basert på analyser av geologiske og tekniske data, med rimelig grad av sikkerhet kan utvinnes fra kjente reservoarer under gjeldende økonomiske og driftstekniske forhold.

Sikre utviklede olje- og gassreserver representerer sikre reserver som forventes å kunne utvinnes fra eksisterende brønner ved hjelp av eksisterende anlegg og driftsmetoder.

Prinsippene for bokføring av sikre gassreserver på norsk sokkel er endret fra tidligere år ved at bokførte gassmengder er begrenset til kontraktsfestede gassalg og annen gass som har markedsadgang. Reservene er korrigeret for henholdsvis 1999, 1998 og

1997. Videre bokføres sikre reserver av solgt gass under kontraktfeltet inntil en allokering til kildefelt foreligger. Ved allokering flyttes bokføring til kildefeltet ved at volumet føres som revisjon av tidligere anslag i begge felt. Gassregnskapet viser en netto effekt når Statoils andel i feltene er forskjellig. Nye gassalg bokføres som Utvidelser og funn.

Statoil inngikk i 1997 en servicekontrakt i Venezuela. Konsernets andel av basisproduksjonen er ikke inkludert i bokførte reserver. Forventet utvinning av feltets sikre reserver utover basisproduksjonen er medtatt i internasjonale oljereserver.

I de tilfeller Statoil inngår produksjonsdelingsavtaler beregnes reservene på bakgrunn av hvor store volumer selskapet har tilgang til, og ikke etter selskapets deltakerprosent, fratrukket eventuelle begrensninger med hensyn til markedsadgang.

RESULTATREGNSKAP FOR DEN NORSKE STATS OLJESELSKAP A.S

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>NOTE</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>
Driftsinntekter	2	154 093	85 476
Vareforbruk	2	-93 174	-47 053
Drifts- og administrasjonskostnader	3,4	-16 346	-15 792
Undersøkelseskostnader	6	-1 032	-1 179
Avskrivninger	5	-8 067	-6 408
Nedskrivninger	5	-	-700
Resultatandel fra selskap som føres etter egenkapitalmetoden		1 414	-627
Resultat før finans		36 888	13 717
Finansposter	7,8	-2 119	-2 392
Resultat før skatt		34 769	11 325
Skattekostnad	9	-25 338	-9 753
Årsresultat	17, 18	9 431	1 572
Disponeringer:			
Utbytte	18	5 668	
Konsernbidrag		1 400	

EIENDELER

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>NOTE</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler	5	1 775	2 509
Varige driftsmidler	5	62 974	66 997
Aksjer i datterselskap	11	41 488	32 557
Tilknyttede selskap	11	2 423	2 295
Aksjer i andre selskap	11	380	366
Fordringer på konsernselskap		1 052	3 929
Andre investeringer		4 621	4 290
Sum anleggsmidler		114 713	112 943
OMLØPSMIDLER			
Varer			
Råvarer		1 606	1 735
Varer for videresalg		1 112	925
Fordringer			
Kundefordringer		18 287	19 026
Fordringer på konsernselskap		18 304	8 978
Andre fordringer		5 251	4 092
Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	10	3 728	3 513
Betalingsmidler		3 167	1 546
Sum omløpsmidler		51 455	39 815
SUM EIENDELER		166 168	152 758

EGENKAPITAL OG GJELD

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>NOTE</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital		4 940	4 940
Opptjent egenkapital	18	37 460	33 697
Sum egenkapital	17	42 400	38 637
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt skatt	9	26 903	26 284
Andre forpliktelser	14	6 966	4 829
Sum avsetninger		33 869	31 113
Langsiktig gjeld			
Lån		31 744	34 750
Lån fra konsernselskap		1 611	1 977
Sum langsiktig gjeld	13	33 355	36 727
Kortsiktig gjeld			
Vareleverandører		18 477	20 723
Betalbar skatt		14 134	5 783
Skyldig utbytte	18	5 668	1 702
Gjeld til konsernselskap		8 607	4 806
Annen gjeld	12	9 658	13 267
Sum kortsiktig gjeld		56 544	46 281
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		166 168	152 758
Garantiansvar	15		
Øvrig ansvar og forpliktelser	16		

KONTANTSTRØMANALYSE FOR DEN NORSKE STATS OLJESELSKAP A.S

BELØP I MILL. KR.	2000	1999
Kontantstrøm fra driften		
Innbetalinger fra driften	145 489	72 217
Utbetalinger til driften	-107 274	-46 118
Netto finansposter	725	-4 331
Betalte skatter	-15 972	-5 497
Netto kontantstrøm fra driften	22 968	16 271
Kontantstrøm til investeringsaktivitetene		
Utlån til konsernselskap	2 877	676
Investeringer i anleggsmidler	-11 958	-18 330
Salg/avgang anleggsmidler	450	2 022
Netto kontantstrøm til investeringsaktivitetene	-8 631	-15 632
Kontantstrøm fra/(til) finansieringsaktivitetene		
Endring markedsbaserte finansielle omløpsmidler	-272	-2 181
Endring kortsiktig gjeld	-5 185	-1 798
Ny langsiktig gjeld	0	10 592
Nedbetaling langsiktig gjeld	-5 557	-5 571
Betalt utbytte	-1 702	-135
Netto kontantstrøm fra/(til) finansieringsaktivitetene	-12 716	907
Netto endring i betalingsmidler	1 621	1 546
Betalingsmidler ved periodens begynnelse	1 546	0
Betalingsmidler ved periodens slutt	3 167	1 546

1. Regnskapsprinsipper

Morselskapets regnskap er utarbeidet i henhold til norske regnskapsstandarder (NGAAP). Aksjer og andeler i datterselskap organisert som aksjeselskap, og i tilknyttede selskap er i morselskapet vist til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Andeler i datterselskap organisert som ansvarlig selskap er behandlet etter egenkapitalmetoden. Det samme gjelder for felleskontrollert virksomhet utenfor olje- og gassvirksomheten. For beskrivelse av øvrige regnskapsprinsipper vises til note 1 til konsernregnskapet.

Olje- og gassreserver

For en oversikt over olje- og gassreserver vises til note 20 i konsernregnskapet.

2. Driftsinntekter

Driftsinntektene fordeler seg slik:

BELØP I MILL. KR.	2000	1999
Råolje og NGL	101 025	59 262
Rørledningstransport	4 602	4 707
Gass	7 377	4 399
Raffinerte produkter	38 451	16 890
Andre inntekter	2 638	488
Sum	154 093	85 746
Herav salg til kunder utenfor Norge:		
Råolje og NGL	98 069	50 625
Gass	7 139	4 181
Raffinerte produkter	26 977	15 833
Andre inntekter	1 035	488
Sum	133 220	71 127

Av råoljetilgangen vedrører 25 979 millioner kroner innkjøpt avgifts- og andelsolje. Øvrig innkjøp av varer for videresalg utgjør, sammen med innkjøpt avgift- og andelsolje, selskapets vareforbruk på 83 174 millioner kroner.

3. Drifts- og administrasjonskostnader

Lønn og sosiale kostnader utgjorde 7 539 millioner kroner i 2000 mot 6 682 millioner kroner i 1999. Av kostnader i 2000 utgjør lønn 5 493 millioner kroner og arbeidsgiveravgift 1 020 millioner kroner. Deler av lønnskostnadene belastes Statoilopererte virksomheter. Lån til ansatte utgjorde ved årsskiftet 334 millioner kroner.

Gjennomsnittlig antall ansatte i Den norske stats oljeselskap a.s var 10 293 i 2000.

Godtgjørelse til bedriftsforsamlingens medlemmer utgjør samlet 310 000 kroner og til styrets medlemmer 1 453 000 kroner. Konsernsjef Olav Fjell har i 2000 mottatt lønn og andre godtgjørelser på 2 300 000 kroner. Ved fratredelse etter anmodning fra styret har konsernsjefen krav på sluttvederlag tilsvarende to årslønner. Tilsvarende rettighet gjelder for konserndirektørene Erling Øverland, Inge K. Hansen og Peter Mellbye. Konsernsjefen og nevnte konserndirektører har, på gitte vilkår, rett til pensjon fra fylte 60 år. Pensjonen utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Det er ikke etablert noen bonusavtale eller prestasjonslønn for konsernsjefen. For øvrige medlemmer av konsernledelsen og stillinger på direktørnivå, er det etablert et prestasjonslønnssystem som kan gi en variabel godtgjørelse basert på forhåndsavtalte mål. Ordningen vil kunne gi et tillegg på 10 prosent av grunnlønn ved måloppnåelse, med et øvre tak på 20 prosent ved resultat som klart overstiger målene.

Konserndirektørene Henrik Carlsen, Elisabeth Berge og Morten Loktu har rentefrie lån på henholdsvis 110 000, 170 000 og 296 000 kroner. Lånene har en løpetid på inntil 10 år.

Honorar til revisor for 2000 utgjør 3 300 000 kroner for revisjon og 3 790 000 kroner for konsulenttjenester.

4. Pensjonskostnader

Selskapet har en pensjonsordning som omfatter i alt 11 577 personer, hvorav 823 er pensjonister. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser ved alderdom, uførhet og dødsfall. Ytelsene er avhengig av antall medlemsår, pensjonsgrunnlag/lønn på pensjoneringstidspunktet og beregnet pensjon fra folketrygden. Hoveddelen av pensjonsordningen er sikret i Statoils Pensjonskasser. Disse er organisert som egne stiftelser.

Det meste av pensjonskassens midler er plassert i norske og utenlandske obligasjoner og aksjer. I tillegg kommer investeringer i fast eiendom i Norge. Årets kostnad og den påløpte forpliktelsen er beregnet med basis i en lineær opptjening av pensjonsrettigheter.

Tidsavgrenset pensjon fremkommer som følger:

BELØP I MILL. KR.	2000	1999
Opptjente forsikrede ytelser	-7 252	-6 558
Opptjente ikke forsikrede førtidspensjonsrettigheter	-1 531	-1 409
Pensjonsmidler Statoils pensjonskasser	10 696	9 113
Ikke resultatført effekt av endrede estimater	837	1 491
Sum	2 750	2 637

I regnskapet er 3 976 millioner kroner klassifisert som langsiktig investering og 1 226 millioner kroner som andre langsiktige forpliktelser.

De viktigste økonomiske forutsetningene ved beregning av pensjonsrettighetene er:

Forventet avkastning	6,5 %	6,5 %
Diskonteringsfaktor	6,0 %	6,0 %
Forventet lønnsøkning	3,0 %	3,0 %
Forventet regulering av grunnbeløp	2,0 %	2,0 %

Siste aktuarmessige beregning er foretatt i 2000

Netto pensjonskostnad er sammensatt som følger:

Nåverdien av periodens opptjening	605	612
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	481	418
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-655	-557
Resultatført virkning av endring i estimater og avvik mellom faktisk og forventet avkastning	47	57
Netto pensjonskostnad inkludert i lønn og sosiale kostnader	478	530

5. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

BELØP I MILL. KR.	MASKINER, INVENTAR, TRANSP.M.	PROD.ANL. OLJE/GASS	PROD. ANL. LAND	BYGNINGER OG TOMTER	SKIP	IMMAT. EIEND.	ANLEGG UNDER OPPFØRING	TOTALT
Anskaffelseskost pr.1.1.2000	4 388	111 895	20 985	2 332	517	2 646	11 955	154 718
Tilgang og overføringer	113	14 349	1 320	6		-358	-7 090	8 340
Avgang til ansk.kost	-129	-1 042	-14 895	-42		-135	-142	-16 385
Akkum. av- og nedskrivninger	-4 029	-71 591	-4 752	-704	-455	-378	-15	-81 924
Bokført verdi pr. 31.12.2000	343	53 611	2 658	1 592	62	1 775	4 708	64 749
Årets av- og nedskrivninger	255	7 316	204	61	22	206	3	8 067
Avskrivningssatser	10-30%	*	5-8%	0-5%	4-7%	5-20%	-	

*Avskrives etter produksjonshetsmetoden, se note 1 til konsernregnskapet.

Bokført verdi skip består av finansielle leieavtaler.

I varige driftsmidler inngår balanseførte renter med 4 313 millioner kroner. Balanseførte renter knytter seg i hovedsak til produksjonsanlegg for olje og gass.

6. Undersøkelsesutgifter

BELØP I MILL. KR.	2000	1999
Balanseført ved årets begynnelse	2 546	2 788
Påløpt i året	1 159	990
Kostnadsført av årets leteaktivitet	-825	-758
Kostnadsført tidligere balanseførte undersøkelseskostnader	-207	-422
Årets avskrivning	-133	-52
Bokført verdi solgte leterettigheter	-88	0
Balanseført ved årets slutt	2 452	2 546

Av balanseført beløp pr. 31.12.2000 utgjør 1 272 millioner kroner undersøkelseskostnader i områder som ikke er besluttet utbygd.

7. Finansposter

Netto finansposter fremkommer som følger:

BELØP I MILL. KR.	2 000	1 999
Utbytte på aksjer	757	333
Gevinst salg verdipapirer	9	1 502
Renter fra konsernselskap	713	571
Renter og andre finansinntekter	1 321	458
Agio kortsiktige poster	-334	166
Agio langsiktige poster	-2 098	15
Renter til konsernselskap	-302	-330
Renter og andre finanskostnader	-2 770	-2 070
Nedskrivning aksjer i datterselskap	-54	-3 586
Balansførte byggelånsrenter	639	549
Sum finansposter	-2 119	-2 392

I gevinst salg verdipapirer for 1999 inngår gevinst ved realisasjon av aksjeposter i Saga Petroleum ASA med 1 462 millioner kroner.

8. Finansielle instrumenter og råvarederivater**Finansielle risiki**

Rente- og valutarisiko utgjør de viktigste finansielle risiki for Den norske stats oljeselskap a.s. Den totale eksponeringen styres på porteføljnivå i henhold til vedtatte strategier og mandater. Renterisiko, valutarisiko og aksjerisiko måles mot vedtatte rammer og baseres på et scenario med 5 prosents valutadevaluering, 1 prosentpoeng renteendring og 15 prosents verdiendring på aksjer. Dette er vist som et ukorrelet tapsscenario i tabellen under.

Risikoeksponeringen utgjorde:

BELØP I MILL. KR.	VALUTARISIKO	AKSJERISIKO	RENTERISIKO
31. desember 2000	2 210	11	1 243
31. desember 1999	1 798	38	1 259

Valuta

Selskapets kontantstrømmer er i stor grad i andre valutaer enn norske kroner, hvorav de viktigste er USD, EUR og GBP. Innbetalinger i forbindelse med salg av olje og gass skjer i hovedsak i utenlandsk valuta, mens utbetalinger i stor grad er i norske kroner.

Valutasammensetningen i gjeldsporteføljen ses i sammenheng med selskapets forventede fremtidige netto kontantstrømmer per valutslag. Selskapets gjeld er, etter at valutabytteavtaler er hensyntatt, i hovedsak i USD og EUR. Risikoen styres i hovedsak ved bruk av spotforretninger, valutaterminer og rente- og valutabytteavtaler.

Aksjer

Porteføljen av omløpsaksjer utgjorde 76 millioner kroner per 31.12.00. Selskapets aksjerisiko styres ved å benytte aksjeopsjoner og indeksfutures.

Renter

Renterisiko er i det alt vesentligste knyttet til selskapets gjeldsforpliktelser. Renterisiko måles i forhold til en forutsetning om at rentesatsene for alle løpetider stiger med 1 prosentpoeng.

Selskapet benytter hovedsakelig rentebytteavtaler for å styre renterisiko. Tabellen nedenfor viser rentebinding og forfallsstruktur for selskapets rentebærende fordringer og gjeld og tilhørende derivater.

Rentebinding

BELØP I MILL. KR.	0-1 MND	2-3 MND	4-12 MND	1-5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT
Fordringer	16 637	1 566	2 468	0	0	20 671
Gjeld	-2 435	-5 449	-2 309	-3 930	-20 846	-34 969
Totalt	14 202	-3 883	159	-3 930	-20 846	-14 298

Forfallsstruktur

BELØP I MILL. KR.	0-1 MND	2-3 MND	4-12 MND	1-5 ÅR	OVER 5 ÅR	TOTALT
Fordringer	10 049	3 513	6 025	560	524	20 671
Gjeld	-1 751	-11	-1 537	-7 885	-23 785	-34 969
Totalt	8 298	3 502	4 488	-7 325	-23 261	-14 298

Fordringer består av betalingsmidler, rentebærende fordringer og markedsbaserte finansielle omløpsmidler eksklusiv aksjer. Videre inngår kortsiktige og langsiktige rentebærende fordringer mot datterselskap med henholdsvis 12 161 og 1 052 millioner kroner. I rentebærende gjeld inngår i tillegg til langsiktige lån, kortsiktig og langsiktig rentebærende gjeld til datterselskap med henholdsvis 1 614 og 1 611 millioner kroner.

Kredittrisiko

Kredittrisiko refererer seg til den risiko for tap som selskapet kan bli påført som en følge av manglende kontraktsoppfyllelse fra våre motparter. Selskapet har etablert retningslinjer som har til hensikt å redusere kredittrisikoen. Disse retningslinjene inkluderer en vurdering av mulige motparters finansielle stilling, samt krav til sikkerhetsstillelse når dette anses relevant.

Likviditetsrisiko

Selskapet har til enhver tid tilgjengelig et beløp på minimum 1,8 milliarder kroner i likvide midler, samt 1 milliard dollar tilgjengelig under en kommitert kredittfasilitet. Det er forøvrig tegnet avbruddsforsikringer som dekker de fleste tilfeller av uforutsatt produksjonsstans.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Markedsverdi og anskaffelseskost for selskapets markedsbaserte finansielle omløpsmidler fordeler seg som følger:

BELØP I MILL. KR.	MARKEDSVERDI 31.12.2000	ANSKAFFELSESKOST
Aksjer	76	74
Sertifikater	3 376	3 375
Obligasjoner	276	277
Sum	3 728	3 726

Obligasjoner

Selskapets obligasjonsbeholdning består i sin helhet av obligasjoner utstedt av stats-, fylkes- og kommuneforvaltning, og markedsverdien pr. 31.12.00 utgjorde 276 millioner kroner.

Gjennomsnittlig rente på obligasjonporteføljen utgjorde 6,8 prosent for 2000. Renten er beregnet av gjennomsnittlig beholdning til anskaffelseskost pr. måned. Balanseverdi for obligasjonporteføljen tilsvarer markedsverdi pr. 31.12.2000.

Råvarederivater

Selskapet benytter råvarederivater som sikringsforretninger knyttet til fysiske posisjoner og varestrømmer. Ulike instrumenter som bytteavtaler, forwards, futures og opsjoner brukes som ledd i risikostyring. I tillegg tas tradingposisjoner innenfor gitte mandater. Derivater knyttet til råolje og oljeprodukter handles i hovedsak på IPE, NYMEX og i Brentmarkedet. I tillegg gjøres forretninger i OTC-markedet direkte mot tredjepart. For el-trading skjer handlene via børs.

9. Skatter

Årets skattekostnad fremkommer slik:

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>
Betalbar skatt	24 718	9 289
Endring utsatt skatt	620	464
Årets skattekostnad	25 338	9 753

Friinntekt i særskattegrunnlaget	2 366	2 289
----------------------------------	-------	-------

Utsatt skatt er beregnet av midlertidige differanser mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi ved årets slutt. Opparbeidet, ikke periodisert friinntekt utgjør 5,7 milliarder kroner.

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>2000</i>		<i>1999</i>	
	<i>GRUNNLAG</i>	<i>UTSATT SKATT</i>	<i>GRUNNLAG</i>	<i>UTSATT SKATT</i>
Anleggsreserver særskattepliktig	34 699	23 872	34 863	23 162
Øvrige anleggsreserver	2 945	825	2 121	594
Andre midlertidige differanser	1 665	2 206	3 276	2 528
Totalt	39 309	26 903	40 260	26 284

10. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

<i>BELØP I MILL. KR.</i>	<i>2000</i>	<i>1999</i>
Børsnoterte aksjer	76	250
Obligasjoner, sertifikater og andre verdipapirer	3 652	3 263
Sum	3 728	3 513

11. Aksjer

Aksjer og andeler i datterselskap

<i>BELØP I MILL.</i>	<i>EIER-ANDEL</i>	<i>PÅLYDENDE</i>		<i>SELSKAPETS AKSJEKAPITAL</i>		<i>BOKFØRT I BALANSEN</i>
Statoil Norge AS	100%	NOK	500	NOK	500	902
Statoil Forsikring AS	100%	NOK	125	NOK	125	150
Statoil Danmark A/S	100%	DKK	2 850	DKK	2 850	6 397
Statoil AB	100%	SEK	800	SEK	800	1 268
Statoil (UK) Ltd.	100%	GBP	240	GBP	240	2 236
Statoil Deutschland GmbH	100%	DEM	22	DEM	22	343
Statoil North America Inc.	100%	USD	245	USD	245	1 065
UAB Lietuva Statoil	100%	LTL	85	LTL	85	226
Statoil Angola Block 17 AS	100%	NOK	100	NOK	100	100
Statoil Apsheron AS	100%	NOK	1 000	NOK	1 000	1 000
Statoil Nigeria AS	100%	NOK	433	NOK	433	433
Navion ASA	80%	NOK	1 350	NOK	1 688	4 000
Latvija Statoil SIA	100%	LVL	15	LVL	15	225
Statoil Coordination Center N.V.*	88%	EUR	709	EUR	806	5 736
AS Eesti Statoil	100%	EEK	169	EEK	169	102
AS Nord Oil	100%	EEK	102	EEK	102	81
Statoil Venezuela Exploration AS	100%	NOK	610	NOK	610	610
Offshore Technology AS	100%	NOK	391	NOK	391	662
Offtech Invest AS*	67%	NOK	77	NOK	116	123
Statoil Investments Ireland Ltd.	100%	IEP	212	IEP	212	898
Statoil Exploration (Ireland) Ltd.	100%	IEP	0	IEP	0	555
Statholding AS	100%	NOK	3	NOK	3	3 912
Statoil (Orient) Inc.	100%	CHF	117	CHF	117	623
Statoil Sincor AS	100%	NOK	300	NOK	300	300
Statoil Latin Amerika AS	100%	NOK	100	NOK	100	710
Statoil Pernis Invest AS	100%	NOK	580	NOK	580	580
Statoil Dublin Bay as	100%	NOK	155	NOK	155	300
Statoil Kazakstan as	100%	NOK	500	NOK	500	500
Mongstad Refining DA	79%					3 403
Statoil Metanol ANS	82%					2 161
Øvrige datterselskap og ufordelt konsernbidrag						1 887
Sum						41 488

*) De øvrige aksjene i Statoil Coordination Center N.V eies av Statoil AB, øvrige aksjer i Offtech Invest AS eies av Navion ASA.

Netto konsernbidrag etter skatt utgjør 1 516 millioner kroner, og er ikke fordelt mellom selskapene.

Aksjer og andeler i andre selskap

Av aksjer i andre selskap på 380 millioner kroner inngår aksjepost på 5 prosent i Verbundnetz Gas AG med 218 millioner kroner.

Investering i tilknyttede selskap

BELØP I MILL. KR.	EIER-ANDEL	PÅLYDENDE	SELSKAPETS AKSJEKAPITAL	BOKFØRT VERDI
Statoil Detaljhandel Skandinavia AS	50%	NOK 1 300	NOK 2 600	1 300
Malaysian Refining Company Sdn. Bhd.	15%	MYR 446	MYR 2 976	284
Norsea Gas AS	50%	NOK 29	NOK 58	29
Tjeldbergodden Luftgassfabrikk DA	51%			275
Etanor DA	16%			200
Vestprosess DA	17%			282
Øvrige selskap				53
Sum				2 423

12. Annen gjeld

BELØP I MILL. KR.	2000	1999
Rentebærende kortsiktig gjeld	12	3 598
Mellomregning med lisenser	4 320	4 212
Annen kortsiktig gjeld	5 326	5 457
Sum annen gjeld	9 658	13 267

13. Langsiktig gjeld

BELØP I MILL.	LANGSIKTIG LÅN	VAL.BYTT- AVTALER	VALUTA- POSISJON	OMREGNINGS- KURS	BOKFØRT VERDI	PROSENT- ANDEL
US dollar	1 832	1 116	2 948	8,85	26 087	78,2 %
Japanske yen	18 829	-18 829	0	7,70	0	0,0 %
Sveitsiske franc	1 057	-1 057	0	540,54	0	0,0 %
Tyske mark	38	242	280	420,97	1 180	3,5 %
Danske kroner	0	-40	-40	110,32	-44	-0,1 %
Euro	735	-108	627	8,23	5 159	15,5 %
Franske franc	50	407	457	125,52	574	1,7 %
Belgiske franc	1 342	0	1 342	20,41	274	0,8 %
Norske kroner	125	0	125	-	125	0,4 %
Sum langsiktig gjeld					33 355	100,0 %
Lån fra datterselskap					-1 611	
Langsiktig lån i balansen					31 744	

Langsiktige lån inkluderer forpliktelser i tilknytning til finansiell leasing med 19,4 millioner USD. Ubenyttede låne- og trekkrettigheter pr. 31.12.2000 utgjør 10,8 milliarder kroner. I forbindelse med låneopptak har Statoil utstedt negative pantstillelsesklausuler.

14. Andre forpliktelser

Avsetning for fjernings- og nedstengningskostnader utgjør 4 290 millioner kroner, etter årets avsetning på 760 millioner kroner. Kostnaden beregnes for hvert felt og avsettes etter produksjonshetsmetoden, i henhold til årets produksjon og feltets sikre reserver. Ved beregning av fjerningskostnader er lagt til grunn at staten vil bære en del av kostnadene som faller inn under fjerningsloven, tilsvarende den gjennomsnittlige skattesats for selskapet over installasjonens levetid.

Totale fremtidige fjernings- og nedstengningsutgifter for selskapets olje- og gassproduserende anlegg etter refusjon i henhold til fjerningsloven, er estimert til 7 000 millioner kroner.

Pr. 31.12.2000 er det avsatt 1 226 millioner kroner for pensjonsforpliktelser.

15. Garantiansvar

Selskapet har gitt morselskapsgarantier for datterselskaper i Belgia, Angola, Storbritannia, Irland, Nigeria og Venezuela.

I tillegg har Statoil avgitt garanti for solgte eiendelers beskaffenhet i henhold til avtalen om salg av oppstrømsvirksomheten i Statoil Energy Inc.

16. Øvrig ansvar og forpliktelser**Erstatningsansvar og forsikring**

I forbindelse med virksomheten på kontinentalsokkelen, herunder transportsystemene, er selskapet som andre rettighetshavere eksponert for et ubegrenset ansvar for eventuelle erstatningsbeløp. Selskapet har tegnet ansvarsforsikring inntil ca. 7,1 milliarder kroner for hvert skadetilfelle, inkludert forurensningsansvar.

Statoil Forsikring AS er forsikringsgiver for de fleste av konsernets produksjonsanlegg, og benytter det internasjonale forsikringsmarkedet til å reasurere store deler av risikoen.

Egenforsikringsgraden utgjør 46 prosent.

Leieavtaler

Den norske stats oljeselskap a.s har pr. 31.12.00 avtaler om leie av flyttbare rigger, helikoptertjenester, forsynings-/beredskapsfartøy og andre driftsmidler på kontrakter med leieperiode fra 1 til 10 år.

Ikke balanseførte forpliktelser under uoppsigelige leie- og leasingavtaler er:

ÅR	BELØP I MILL. KR
For 2001	1 788
For 2002	1 115
For 2003	1 431
For 2004	1 392
For 2005	1 326
Deretter	500
Sum	7 552

Kontraktforpliktelser

BELØP I MILL. KR.	2001	DERETTER	TOTALT
Inngåtte kontraktforpliktelser	7 372	5 390	12 762

Kontraktforpliktelsene omfatter anskaffelse og oppføring av varige driftsmidler.

Andre forpliktelser

I forbindelse med tildeling av konsesjoner for leting og utvinning av olje og gass forplikter deltakerne seg til å bore et visst antall brønner. Ved årets slutt er selskapet forpliktet til å delta i 18 brønner på norsk sokkel hvor gjennomsnittlig eierandel er 23 prosent.

Statoil og de øvrige partnerne i Statpipe-interessentskapet har gått til rettsak mot staten ved Finansdepartementet vedrørende den skattemessige behandling av tariffinntekter i Statpipe. Saken står for behandling i lagmannsretten. Den omstridte skatteeffekten er kostnadsført.

Selskapet er part i forskjellige juridiske, skattemessige og miljømessige saker som et resultat av den ordinære forretningsdrift. Statoil mener at eventuelle forpliktelser i denne sammenheng ikke vil være vesentlige i forhold til selskapets resultat, likviditet eller finansielle stilling.

17. Omarbeidelse av sammenligningstall for 1999 som følge av endrede regnskapsprinsipper

BELØP I MILL. KR.	1 999
RESULTAT	
Resultat før skatt i henhold til tidligere regnskapsprinsipper	11 696
Endret prinsipp for føring av tilknyttede selskap	-109
Bruttoføring av utsatt skatt i tilknytning til overdragelser på norsk sokkel	-262
Korrigert resultat før skatt	11 325
Skattekostnad i henhold til tidligere prinsipper	-10 025
Korrigering av skattekostnad	272
Korrigert årsresultat	1 572
EGENKAPITAL	
Egenkapital i henhold til tidligere regnskapsprinsipper	38 844
Endret behandling tilknyttede selskap	-207
Bruttoføring av utsatt skatt i tilknytning til overdragelser på norsk sokkel	5 168
Endring utsatt skatt	-5 168
Egenkapital i henhold til endrede prinsipper	38 637

18. Egenkapital

Aksjekapitalen består av 49.397.140 aksjer á kr 100.

Endring opptjent egenkapital

BELØP I MILL. KR.	2000
Opptjent egenkapital pr. 1.1	33 697
Årets overskudd	9 431
Årets utbytte	-5 668
Opptjent egenkapital pr. 31.12	37 460

STAVANGER, 21. FEBRUAR 2001

I STYRET FOR DEN NORSKE STATS OLJESELSKAP A.S

OLE LUND
STYRETS FORMANN

KIRSTI KOCH CHRISTENSEN

FINN A. HVISTENDAHL

BENTE RATHE

ELLEN STENSRUD

KNUT ÅM

JÉRÔME M. CONTAMINE

MARIT BAKKE

STEIN BREDAL

LILL HEIDI BAKKERUD

INGVAR M. SVIGGUM

OLAV FJELL
KONSERNESJEF

Til generalforsamlingen i Den norske stats oljeselskap a.s

Vi har revidert årsregnskapet for Den norske stats oljeselskap a.s for regnskapsåret 2000, som viser et overskudd på 9.431 millioner kroner for morselskapet og et overskudd på 11.335 millioner kroner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og internkontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2000 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Stavanger, 21. februar 2001
ERNST & YOUNG AS

Gustav Eriksen
statsautorisert revisor

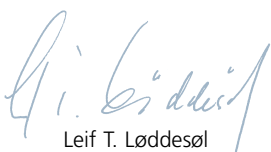

Jostein Johannessen
statsautorisert revisor

INNSTILLING FRA BEDRIFTSFORSAMLINGEN**Vedtak:**

I møte 1. mars 2001 har bedriftsforsamlingen behandlet årsregnskapet for 2000 for Den norske stats oljeselskap a.s og Statoilkonsernet og styrets forslag til disponering av årsoverskuddet.

Bedriftsforsamlingen gir sin tilslutning til styrets forslag til årsregnskap og disponering av årsoverskuddet.

Stavanger, 1. mars 2001

Leif T. Løddesøl
Bedriftsforsamlingens formann

Bedriftsforsamlingen

Leif T. Løddesøl, Margrete Rippe Ådland, Kjell Bjørndalen, Jorunn Strand Vestbø,
Asbjørn Rolstadås, Wenche Meldahl, Tove Bull, Jens Arnfinn Brødsjømoen,
Arvid Færaas, Einar Arne Iversen, Hans M. Saltveit, Per Helge Ødegård

Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE)

I tillegg til Statoils egne økonomiske andeler, ivaretar selskapet Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) som inngår direkte i statsbudsjettet og statsregnskapet. Statoils ivaretagelse er nedfelt i selskapets vedtekter og innebærer at selskapet representerer SDØE i den enkelte lisens og interessentskap. Videre forestår Statoil salget av all olje, NGL og gass produsert for SDØE. Statoil fører separat regnskap for SDØE. I Statoils eget regnskap inngår kun selskapets egne økonomiske andeler.

I dette avsnittet vises utdrag av SDØEs årsregnskap. Det er i likhet med Statoils årsregnskap utarbeidet i samsvar med prinsippene nedfelt i norsk regnskapslov og tilhørende standarder (NGAAP).

Olje- og gassproduksjon

SDØEs produksjon av olje og NGL var i 2000 på 471 millioner fat. Det er en økning på to prosent fra fjorårets produksjon. Hovedårsakene er økende produksjon på Troll og Åsgard. Det er synkende produksjon på eldre felt som Oseberg og Gullfaks. SDØEs andel av gassproduksjonen økte fra 22 milliarder standard kubikkmeter i 1999 til 24 milliarder standard kubikkmeter i 2000. Det er Sleipner Vest og Åsgard som står for hovedtyngden av økningen.

Reserveutviklingen

I likhet med Statoil er SDØEs olje- og gassreserver estimert i henhold til bransjestandard under de krav som stilles av United States Securities and Exchange Commission (SEC). Prinsippene er endret fra tidligere år ved at bokførte gassmengder er begrenset til kontraktsfestede gassalg og annen gass som har markedsadgang. Reservene for tidligere år er justert tilsvarende.

I 2000 ble 43 prosent av produksjonen av olje og NGL erstattet av nye bokførte sikre reserver. Det er ikke bokført netto tilgang på sikre gassreserver i 2000.

Olje- gassreserver

OLJE* I MILLIONER FAT GASS I MILLIARDER SM ³	2000		1999		1998	
	OLJE	GASS	OLJE	GASS	OLJE	GASS
Sikre reserver**)						
Ved begynnelsen av året	3 346	896	3 475	908	3 469	901
Endring av anslag	94	-13	72	-3	179	24
Utvidelser og funn	79	1	298	10	244	1
Forbedret utvinning	31	1	4	0	24	1
Kjøp av reserver	0	0	59	3	0	0
Produksjon	-471	-24	-461	-22	-422	-19
Sikre reserver 31.12.	3 180	860	3 446	896	3 475	908
Sikre utbygde reserver ved årets slutt	2 095	614	1 825	554	1 712	558

*) Olje inkludert NGL

***) Enkeltposter er avrundet og ikke korrigeret for å få nøyaktige sumtall

Regnskap

HOVEDTALL (MILL. KR)	2000	1999	1998
Driftsinntekter	143 969	80 817	57 599
Driftskostnader	18 842	16 841	15 315
Letekostnader	1 545	2 083	2 223
Avskrivninger	17 505	15 671	14 825
Avsetning fjerning	1 897	1 504	1 031
Driftsresultat	104 180	44 718	24 205
Varige driftsmidler 1.1.	154 990	142 341	129 472
Årets tilgang	21 512	28 320	27 694
Årets avskrivninger	17 505	15 671	14 825
Varige driftsmidler 31.12	158 997	154 990	142 341

Driftsresultat

Driftsresultatet for SDØE ble i 2000 på 104,2 milliarder kroner mot 44,7 milliarder kroner i 1999. Den dominerende årsaken til resultatforbedringen er økning i gjennomsnittlig oljepris fra 139 kroner i 1999 til 250 kroner i 2000.

Kontantstrøm og finansiering

Staten mottok 99 milliarder kroner fra SDØE i 2000. Siden etableringen den 1.1.1985 har staten i løpende kroner mottatt netto 200,6 milliarder kroner fra SDØE.

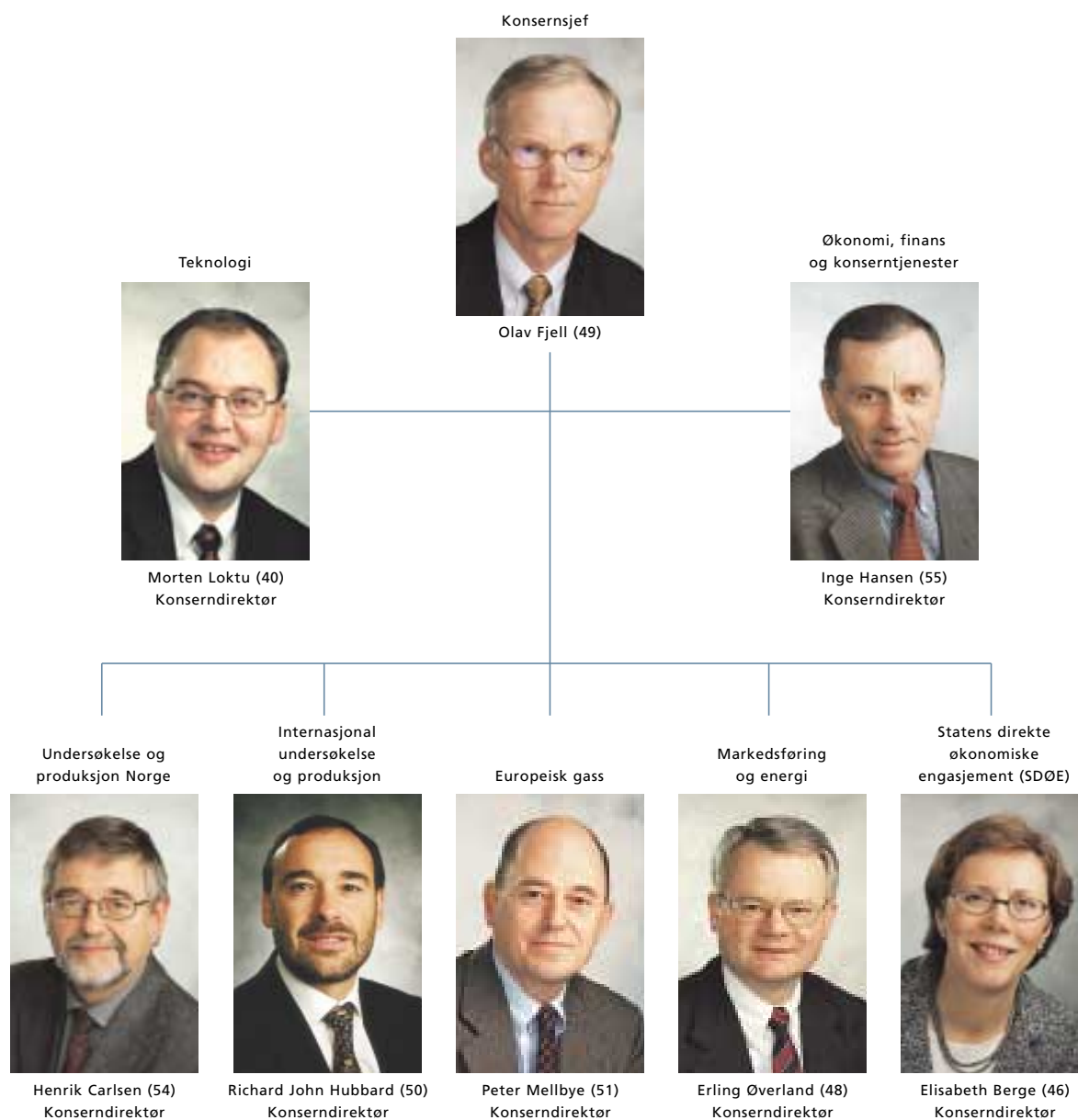
SDØE er i hovedsak selvfinansiert. Ved utgangen av 2000 har SDØE en gjeld og avsetning til forpliktelser på ca. 17,1 milliarder kroner. Hovedtyngden er avsetning for fremtidige fjerningsutgifter. SDØE har samtidig kortsiktige fordringer for ca. 14,7 milliarder kroner. Hovedposten er fordring mot Statoil for salg av råolje.

Varige driftsmidler

I 2000 ble det for SDØE investert 21,5 milliarder kroner. Tilsvarende tilgang i fjor utgjorde 28,3 milliarder kroner. Gullfaks satellitter, Åsgard feltutbyggingsprosjekt pluss Kårstø utbyggingsprosjekt (KUP) og Troll Olje utgjorde de største investeringene i 2000.

Konsernledelsen i Statoil

STABSENHETER OG KONSERNTJENESTER

HMS-direktør Stig Bergseth
Personaldirektør Kjølsv E. Egeland
Finansdirektør Jon A. Jacobsen
Direktør Konserntjenester Randi Grung Olsen
Informasjonsdirektør John Ove Lindøe
Juridisk direktør Jacob S. Middelthon
Økonomidirektør Eldar Sætre
Konsernrevisjonssjef Svein Andersen

Høydepunkter i Statoils historie

2

3

1. UTSLEPET AV TROLL A i mai 1995 var en milepel for Norge, Statoil, partnerne i Troll-lisensen og de store gasskundene i Europa. Troll A er det høyeste byggverk som noensinne er flyttet. Plattformen måler 469 meter fra bunnen og opp til toppen av flammearnet. Shell sto for utbyggingen, og Statoil overtok som driftsoperatør da gassproduksjonen startet i 1996.

2. STATFJORD B er en av tre store, integrerte plattformer på et av Europas største oljefelt. Produksjonen på Statfjord startet i november 1979. På sin beste dag produserte Statfjordfeltet 850 204 fat. Ingen andre felt i Nordsjøen har produsert mer olje på en dag. Statfjord har forlenget nådd sin middagshøyde, og produksjonen har avtatt gradvis etterhvert som feltet tømmes. Målbevisst satsing på økt utvinning har imidlertid gitt store tilleggsvolumer som har bidratt til å forlenge feltets levetid og øke verdiene. Statfjord brukes i tillegg som prosessenter for oljeproduksjon fra satellittfelt innenfor Statfjordområdet og fra Snorrefeltet.

Statfjord ble oppdaget og bygget ut av Mobil, men Statoil overtok operatøransvaret 1. januar 1987.

3. GULLFAKS-FELTET ble oppdaget i 1978 og satt i drift i 1986. Det var det første store feltet Statoil bygget ut og er operatør for. Feltet har tre produksjonsplattformer og et stort antall undervannsbrønner som er knyttet til de faste installasjonene på Gullfaks.

4. TOMMELITEN var Statoils første utbyggingsoppgave. Det er et lite felt som ble bygget ut med undervannsbrønner knyttet til en eksisterende plattform på nabofeltet. Produksjonen startet i 1988 og ble avsluttet i 1998.

5. AZERI-CHIRAG-FELTET i Det kaspiske hav øst for Baku i Aserbajdsjan er på størrelse med Statfjordfeltet i Nordsjøen. Statoil er medeier og BP er operatør. Statoil har også en betydelig eierandel i det store gass- og kondensatfeltet Shah Deniz og i en letelisens ikke langt unna. Kaspiahavet er et av Statoils kjerneområder.

4

5

6. BOREALIS er Europas nest største og verdens fjerde største produsent av polyolefiner, råvarer for plastproduksjon. Statoil eier 50 prosent av selskapet, som har hovedkontor i København. Produksjonsanleggene ligger blant annet i Telemark i Norge, Stenungsund i Sverige og i Finland, Tyskland, Portugal, Abu Dhabi og USA.

7. OPPKJØPET av Essos bensinstasjonkjeder i Danmark og Sverige midt på 1980-tallet bidro til oppbyggingen av Statoil som et ledende selskap innenfor detaljmarkedsføring i Skandinavia. I Norge kjøpte Den norske stat først opp BPs stasjoner og etablerte selskapet Norol, som senere ble en del av Statoilkonsernet. Norolstasjonene ble etter hvert skiltet om med Statoils logo, slik at alle selskapets stasjoner i Skandinavia hadde samme navn. I Irland overtok Statoil først BPs bensinstasjonkjede og senere Conocos, og selskapet er nå markedsledende der. Statoil har i tillegg bygget opp et omfattende nett av bensinstasjoner i de baltiske statene og i Polen.

8. SLEIPNER-FELTENE er blant de viktigste gassfeltene på norsk sokkel og leverer også kondensat gjennom rørledning til gassterminalen på Kårstø. Gassproduksjonen på Sleipner Øst begynte i 1993. Statoil er operatør.

9. STATPIPE-systemet ble satt i drift i oktober 1985 for å transportere assosiert gass fra Statfjord og Gullfaks. Det var teknologisk banebrytende fordi rørledningen krysset Norskerenna to ganger på over 300 meters vandpyp. Terminalen på Kårstø er en del av systemet. Statoil er operatør for rørsystemer og terminal.

10. LUFENG er et oljefelt til havs i Kina. Feltet drives av Statoil ved bruk av et produksjonsskip. Lufeng var Statoils første operatøroppgave i utlandet.

11. KALUNDBORG-RAFFINERIET ble kjøpt fra Esso. Kapasiteten er senere blitt utvidet, og det er bygget anlegg for behandling av kondensat fra Sleipner. I tillegg ble det i 2000 åpnet en fabrikk for produksjon av kunstgjødsel. Statoil er operatør og eier anleggene 100 prosent.

12. NAVION er Statoils shipping-selskap og verdens største bøyelaster-operatør for olje. Det opererer også produksjonsskip og boreskip.

Statoil har 80 prosent eierandel og Rasmussengruppen i Kristiansand 20 prosent. Her laster «Navion Britannia» olje fra Norne-feltet.

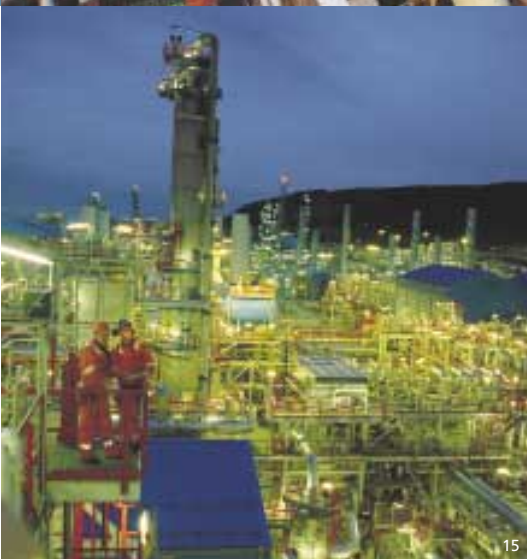
13. MONGSTADRAFFINERIET er etter oppgraderinger og utvidelser et stort og moderne anlegg. Under selve raffineriet ligger det seks store fjellhaller for lagring av råolje. Mongstad har ideell beliggenhet i forhold til de store oljefeltene i Nordsjøen, og har viktige kunder i Nord-Europa og Nord-Amerika. Statoil er operatør med en eierandel på 79 prosent, mens Shell eier 21 prosent. Statoil eier 10 prosent av Shells Pernis-raffineri i Rotterdam.

14. NORNE er det nordligste oljefelt i produksjon på norsk kontinentalsokkel. Driften foregår med et produksjonsskip. Norne, Heidrun og Åsgard er nå forbundet med gassrørledninger. Statoil har bygget ut og driver Norne.

15. KÅRSTØ er det store gassbehandlingsanlegget nord for Stavanger som tar inn rikgass fra feltene og lagrer våtgassen for utskipping på kjøll, mens tørrgassen går videre i de store rørtransportsystemene til det europeiske kontinent. Anlegget ble utvidet i 2000 for å ta imot gassen fra Åsgard og omkringliggende felt. Statoil er operatør og eier anlegget sammen med sine partnere.

16. SIRI er et lite oljefelt i dansk sektor av Nordsjøen, like ved grensen til norsk sektor. Feltet står for 20 prosent av oljeproduksjonen på den danske kontinentalsokkelen. Gjennom utbygging og drift ble Statoil den første operatør i Danmark utenfor det danske undergrunnskon-sortiet (DUC).

17. ÅSGARDFELTET på Haltenbanken er verdens mest omfattende undervannsutbygging, med 52 brønner knyttet via fleksible rør til to flytende installasjoner. Åsgard A er verdens største oljeproduksjonsskip (produksjonsstart i mai 1999). Åsgard B er verdens største flytende gassbehandlingsanlegg (produksjonsstart i oktober 2000), en halvt nedsenkbar plattform. Dessuten er Åsgard C et lagerskip for kondensat. Åsgard Transport er et nytt transportsystem som leverer gass fra Norskehavet til Kårstø og videre derfra til Kontinentet gjennom Europipe II. Statoil er operatør for hele Åsgardkjeden.

Statoil har virksomhet i følgende land:
Norge, Sverige, Danmark, Tyskland, Polen,
Estland, Latvia, Litauen, Storbritannia, Irland,
Belgia, Frankrike, Russland, Kina, Vietnam,
Malaysia, Singapore, Aserbajdsjan, Kasakhstan,
Tyrkia, Angola, Nigeria, USA, Venezuela.

Design: Apropos Reklamebyrå

Sats, montasje og grafer: Statoil, Grafiske tjenester

Repro og trykk: Bryne Offset

Foto: Øyvind Hagen, Arvid Steen, Leif Berge og Bjørn Vidar Lerøen, Statoil; Stern, Ruhrgas

---

DEN NORSKE STATS OLJESELSKAP A.S
4035 STAVANGER
TELEFON: 51 99 00 00
INTERNETT: www.statoil.com

